

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

**PROJEKTLIGJI PËR RATIFIKIMIN E “MARRËVESHJES FINANCIARE PËR IPA 2020 NDËRMJET
REPUBLIKËS SË KOSOVËS DHE BASHKIMIT EVROPIAN”¹**

**DRAFT LAW ON RATIFICATION OF THE “FINANCIAL AGREEMENT FOR IPA 2020 BETWEEN THE
REPUBLIC OF KOSOVO AND THE EUROPEAN UNION”²**

**NACRT ZAKONA O RATIFIKACIJI “FINANSIJSKOG SPORAZUMA ZA IPA 2020 IZMEĐU REPUBLIKA
KOSOVA I EVROPSKE UNIJE”³**

¹ Projektligji për Ratifikimin e “Marrëveshjes Financiare për IPA 2020 ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Bashkimit Evropian”, është miratuar në mbledhjen e 16-të të Qeverisë së Republikës së Kosovës, me Vendimin Nr. 02/16 më datë 22.06.2021.

² Draft Law on Ratification of the “Financial Agreement for IPA 2020 between the Republic of Kosovo and the European Union” was approved on the 16th meeting of the Government of Kosovo, with the Decision No. 02/16, dated 22/06/2021.

³ Nacrt Zakona o Ratifikaciji “Finansijskog Sporazuma Za IPA 2020 Između Republika Kosova i Evropske Unije” a je na 16 sednicu Vlade Kosova, sa Odlukom Br. 02/16, datum 22.06.2021. Draft Law on Ratification of the “Financial Agreement for IPA 2020 between the Republic of Kosovo and the European Union” was approved on the 16th meeting of the Government of Kosovo, with the Decision No. 02/16, dated 22/06/2021.

Kuvendi i Republikës së Kosovës, Në mbështetje të Nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, Miraton: PROJEKTLIGJI PËR RATIFIKIMIN E “MARRËVESHJES FINANCIARE PËR IPA 2020 NDËRMJET REPUBLIKËS SË KOSOVËS DHE BASHKIMIT EVROPIAN” Neni 1 Qëllimi Qëllimi i këtij ligji është ratifikimi i “Marrëveshjes financiare për IPA 2020 ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Bashkimit Evropian”. Neni 2 Ratifikimi i Marrëveshjes “Marrëveshja financiare për IPA 2020 ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Bashkimit Evropian”, konsiderohet e ratifikuar me hyrjen	The Assembly of the Republic of Kosovo, In support of Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo, Approves: DRAFT LAW ON RATIFICATION OF THE “FINANCIAL AGREEMENT FOR IPA 2020 BETWEEN THE REPUBLIC OF KOSOVO AND THE EUROPEAN UNION” Article 1 Purpose The purpose of this law is to ratify the “Financial Agreement for IPA 2020, between the Republic of Kosovo and the European Union”. Article 2 Ratification of the Agreement “The Financial Agreement for 2020 between the Republic of Kosovo and the European Union” shall be considered ratified upon the entry into	Skupština Republike Kosovo, Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo, Usvaja: NACRT ZAKONA O RATIFIKACIJI “FINANSIJSKOG SPORAZUMA ZA IPA 2020 IZMEĐU REPUBLIKA KOSOVA I EVROPSKE UNIJE” Član 1 Svrha Svrha ovog Zakona jeste ratifikovanje “Finansijskog Sporazuma za IPA 2020 između Republika Kosova i Evropske Unije”. Član 2 Ratifikacija Sporazuma “Finansijskog Sporazuma za IPA 2020 između Republika Kosova i Evropske Unije” smatra se ratifikovanim stupanjem na snagu ovog Zakona.
--	---	--

në fuqi të këtij ligji. Marrëveshja dhe shtojcat e saj janë pjesë integrale të këtij ligji. Neni 3 Hyrja në fuqi Ky ligj hyn në fuqi në ditën e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës. Glauk KONJUFCA _____ Kryetar i Kuvendit të Republikës së Kosovës	force of this law. The agreement and its annexes are an integral part of this law. Article 3 Entry into force This law shall enter into force on the day of publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo Glauk KONJUFCA _____ The President of the Assembly of the Republic of Kosovo	Sporazum i njegovi prilozi su sastavni deo ovog Zakona. Član 3 Stupanje na snagu Ovaj Zakon stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo. Glauk KONJUFCA _____ Predsednik Skupštine Republike Kosovo
--	--	--

MARRËVESHJE FINANCIMI

KUSHTET E VEÇANTA

Komisioni Evropian, në tekstin e mëtejshëm referuar si "**Komisioni**", që vepron në emër të Bashkimit Evropian, në tekstin e mëtejshëm referuar si "**Unioni**",

në njërin anë, dhe

Kosova*, në tekstin e mëtejshëm referuar si "**IPA II përfituesi**", e përfaqësuar nga Zyra e Kryeministrit,

në anën tjetër,

janë pajtuar si më poshtë:

Neni 1 – Programi

- (1) Unioni pajtohet të financojë dhe përfituesi i IPA II pajtohet të pranojë financimin e Programit vijues:

Programi Vjetor i Veprimit për Kosovën për vitin 2020

Numrat e zotimit global (CRIS): 2020 / 042 089 – objektivi 1

Numri i zotimit global (CRIS): 2020 / 042 090 – objektivi 2

Ky program është financuar nga Buxheti i Unionit sipas aktit bazik vijues:
Instrumenti për Ndhmën e Para-Anëtarësimit, IPA II¹.

- (2) Kostoja totale e vlerësuar e këtij Programi është 138 837 277.60 euro dhe kontributi maksimal i Unionit në këtë Program është caktuar në 90 200 000 euro.

Ky program kërkon kontribute financiare si nga përfituesi i IPA II ashtu edhe nga Unioni. Ndarja e kontributeve financiare përkatëse është paraqitur në Shtojcën I.

- (3) Programi do të zbatohet në përputhje me përshkrimin e dhënë në Shtojcën I, i cili është detajuar më tej në dokumentet e veprimit që do të dakordohen me shkëmbimin e letrave midis Komisionit dhe përfituesit IPA II.

Neni 2 – Periudha e ekzekutimit dhe periudha e zbatimit operacional

* Ky emërtim nuk çënon pozicionet mbi statusin, dhe është në përputhje me Rezolutën 1244/1999 të RKSKB dhe Opinionin e GJND-së për shpalljen e pavarësisë së Kosovës.

¹ Rregullore (BE) Nr 231/2014 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e 11 Marsit 2014 për krijimin e Instrumentit për Ndhmën e Para-Anëtarësimit (IPA II), OJ L 77, 15.03.2014, f. 11.

- (1) Periudha e ekzekutimit të kësaj Marrëveshjeje Financimi siç përcaktohet në nenin 12 të Shtojcës II (Kushtet e përgjithshme) është e caktuar për 12 vjet, nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje Financimi.
- (2) Kohëzgjatja e periudhës së zbatimit operacional siç përcaktohet në nenin 12 të Shtojcës II (Kushtet e përgjithshme) është e caktuar për 6 vjet, nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje Financimi.

Neni 3 – Adresat dhe komunikimi

I gjithë komunikimi në lidhje me zbatimin e kësaj Marrëveshjeje Financimi do të jetë me shkrim, do t'i referohet në mënyrë të shprehur këtij Programi siç përcaktohet në nenin 1(1) dhe do t'i dërgohet adresave të mëposhtme:

(1) për Komisionin

Drejtoria e Përgjithshme e Fqinjësisë dhe Negociatave për Zgjerim (DG NEAR)
Drejtoria D
Rue de la Loi 15
Komisioni Evropian
B-1049 Bruksel, Belgjikë
NEAR-D3@ec.europa.eu

(2) për përfituesin e IPA II

Zyra e kryeministrit
Ndërtesa e qeverisë
Kati 8, Zyra 802
Rruga Nënë Tereza 14
10000 Prishtinë, Kosovë
dazh@rks-gov.net

Neni 4 – Pika e kontaktit e OLAF

Pika e kontaktit e përfituesit të IPA II që ka kompetencat e duhura për të bashkëpunuar drejtpërdrejt me Zyrën Evropiane Kundër Mashtrimit (OLAF) në mënyrë që të lehtësojë aktivitetet operative të OLAF do të jetë:

Zyra e kryeministrit
Ndërtesa e qeverisë, Kati 8, Zyra 802
Rruga Nënë Tereza 14, 10000 Prishtinë, Kosovë
dazh@rks-gov.net

Neni 5 – Marrëveshja kornizë

Programi do të zbatohet në përputhje me dispozitat e Marrëveshjes Kornizë midis Komisionit Evropian dhe Kosovës për aranzhimet për zbatimin e ndihmës financiare të Unionit për Kosovën në kuadër të Instrumentit për Ndihmën e Para-Anëtarësimit (IPA II) e cila hyri në fuqi më 16 Prill 2015 (në tekstin e mëtejme e referuar si "Marrëveshja Kornizë"). Kjo Marrëveshje Financimi plotëson dispozitat e Marrëveshjes Kornizë. Në rast të konfliktit, nga njëra anë, dispozitave të kësaj Marrëveshjeje Financimi dhe, nga ana tjetër, dispozitave të Marrëveshjes Kornizë, kjo e fundit do të mbizotëron.

Neni 6 - Shtojcat

(1) Kjo Marrëveshje Financimi është e përbërë nga:

- (a) Këto Kushte të veçanta;
- (b) Shtojca I: Programi Vjetor i Veprimit, duke detajuar objektivat, rezultatet e pritura, aktivitetet, përshkrimin e detyrave të zbatimit të buxhetit të besuar dhe buxhetin e këtij Programi;
- (c) Shtojca II: Kushtet e përgjithshme;
- (d) Shtojca III: Raporti Vjetor Model për zbatimin e ndihmës së IPA II, sipas neneve (58) dhe 59 (1) të Marrëveshjes Kornizë;

(2) Në rast të konfliktit ndërmjet, nga njëra anë, dispozitave të Shtojcave dhe, nga ana tjetër, dispozitave të këtyre kushteve të veçanta, këto të fundit do të mbizotërojnë. Në rast të konfliktit midis dispozitave të Shtojcës I nga njëra anë, dhe dispozitave të Shtojcës II, nga ana tjetër, kjo e fundit do të mbizotëron.

Neni 7 – Dispozitat që shmangin ose plotësojnë Shtojcën II

Nuk është e mundur të ri-alokohen fondet midis shumës 21 100 000 euro të numrit të zotimit global 2020/042-089 dhe shumës 69 100 000 euro të numrit të zotimit global 2020/042-090.

Neni 8 – Hyrja në fuqi

Kjo Marrëveshje e Financimit do të hyjë në fuqi në datën kur Komisioni merr një njoftim nga përfituesi i IPA II që konfirmon përfundimin e procedurave të brendshme të përfituesit të IPA II, të nevojshme për hyrjen e tij në fuqi. Komisioni informon përfituesin e IPA II për datën e marrjes së këtij njoftimi. Kjo Marrëveshje e Financimit nuk do të hyjë në fuqi nëse njoftimi i tillë nuk pranohet nga Komisioni deri më 31 Dhjetor 2021.

Kjo Marrëveshje e Financimit është përpiluar në kopje në gjuhën angleze, njëra i është dorëzuar Komisionit dhe njëra përfituesit IPA II.

Për përfituesin e IPA II:

Për Komisionin:

Zyra e Kryeministrit
10000 Prishtinë, Kosovë

Prishtinë, më

Znj. Genoveva Ruiz Calavera
Drejtoreshë për Ballkanin Perëndimor
DP e Fqinjësisë dhe Negociatave për Zgjerim
Komisioni Evropian
Bruksel, më

SHTOJCA I

PROGRAMI VJETOR I VEPRIMIT PËR KOSOVËN* PËR VITIN 2020

1 IDENTIFIKIMI

Përfituesi	Kosova
Akti themelorë: Referencat e Angazhimit CRIS/ABAC dhe linja(-t) buxhetore	Instrumenti i Asistencës së Para-Anëtarësimit (IPA-II) 2020/042-089 EUR 21 100 000.00 - 22.02.01.01 2020/042-090 EUR 69 1000 00.00 - 22.02.01.02
Kostoja e përgjithshme: Kontributi i BE-së:	EUR 138 837 277.60 EUR 90 200 000.00
Metoda e zbatimit	Menaxhimi direkt nga Komisioni Evropian dhe menaxhimi Indirekt me një subjekt që do të përzgjidhet në bazë të nenit 62(1)(c) (i) ose (ii) të Rregullores Financiare - Veprimi 01 Instrumenti për përafrim me acquis të BE-së Menaxhimi indirekt me Fondin Ndërkombëtar i Emergjencave të Kombeve të Bashkuara për Fëmijët (UNICEF) - Veprimi 03 EU4 Drejtësia dhe Çështje të Brendshme Menaxhimi indirekt me Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) – Veprimi 04 EU4 Mjedisi, Veprimi Klimatik dhe Energjia Menaxhimi indirekt me Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) – Veprimi 04 EU4 Mjedisi, Veprimi Klimatik dhe Energjia dhe Veprimi 06 EU4 Rimëkëmbja e biznesit të vogël pas krizës COVID-19 Menaxhimi indirekt me Bankën Evropiane të Investimeve (BEI) – Veprimi 04 EU4 Mjedisi, Veprimi Klimatik dhe Energjia Menaxhimi indirekt me Organizatën e Ushqimit dhe Bujqësisë (FAO) – Veprimi 05 EU4 Trashëgimia Kulturore dhe Zhvillimi Rural Menaxhimi indirekt me Bankën Botërore (BB) – Veprimi 05 EU4 Trashëgimia Kulturore dhe Zhvillimi Rural. Menaxhimi indirekt me Programin e Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP) – Veprimi 05 EU4 Trashëgimia Kulturore dhe Zhvillimi Rural Menaxhimi indirekt me Zyrën e Kombeve të Bashkuara për Shërbime të Projekteve (UNOPS)- Veprimi 07 EU4 Punësimi dhe arsimi

Data përfundimtare për lidhjen e Marrëveshjes(-ve) Financiare me vendet përfituese të IPA II	Më së voni deri më 31 dhjetor 2021
Data përfundimtare për kontraktim, duke përfshirë miratimin e marrëveshjeve për kontribut/delegimi	3 vjet pas datës së lidhjes së Marrëveshjes për Financim.
Periudha indikative e zbatimit operacional	6 vjet pas datës së lidhjes së Marrëveshjes për Financim.
Data përfundimtare për zbatimin e Marrëveshjes Financiare (data kur ky program duhet të dorëzohet dhe mbyllet)	12 vjet pas datës së lidhjes së Marrëveshjes për Financim

2 PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË VEPRIMIT

2.1 SEKTORËT E PËRZGJEDHUR SIPAS KËTIJ PROGRAMI TË VEPRIMIT

- Arsyeshmëria për përzgjedhjen e sektorëve të veçantë sipas këtij programi:

Pas shpërthimit të COVID-19, është iniciuar një aktivitet i madh i riprogramimit dhe riorientimit të fondeve të IPA, me objektivin e dyfishtë që të ndihmohet Kosova në sigurimin e furnizimeve dhe pajisjeve shëndetësore emergjente dhe adresimin e pasojave sociale dhe ekonomike të krizës në planin afatshkurtër dhe afatmesëm. Ky aktivitet riprogramues është në përputhje me "Komunikatën mbi reagimin global të BE-së për COVID 19 - BASHKOHU (2020) 11 finale", të miratuar më 8 Prill 2020 dhe Komunikatën për Mbështetje për Ballkanin Perëndimor në trajtimin e COVID-19 dhe rimëkëmbjen pas pandemisë - Kontributi i Komisionit para takimit të liderëve BE-Ballkan Perëndimor në 6 maj 2020 të miratuar më 29 Prill 2020 - COM (2020) 315 finale.

Sipas Programit të Veprimit për Kosovën për vitin 2020, reagimi ndaj COVID-19 (11.6 milion euro) do të përfshijë mbështetje urgjente shtesë përmes Instrumentit për harmonizim me BE-në dhe mbështetjes për bizneset fillestare (start-up) dhe bizneset mikro për të rritur aftësinë e tyre përballë krizës. Do të mbështeten sektorët e mëposhtëm: Demokracia dhe Qeverisja, Sundimi i Ligjit dhe të Drejtat Themelore, Mjedisi, Veprimi Klimatik dhe Energjia, Konkurrenca, Inovacioni dhe Bujqësia dhe Zhvillimi Rural, si dhe Arsimi, Punësimi dhe Politikat Sociale. Sektorët e identifikuar janë në përputhje me dokumentin strategjik indikativ për Kosovën për vitin 2014 - 2020 të datës 20 gusht 2014, i rishikuar më 10 gusht 2018².

- Qëllimi i veprimit të parë nën sektorin **“demokracia dhe qeverisja”** është të mbështetet Kosova për përafrim me acquis të BE-së përmes fuqizimit të kapaciteteve teknike dhe administrative të administratës sa i përket Agjendës për Reforma Evropiane të Kosovës, në zbatimin e masave që lidhen me prioritetet urgjente politike në kuadër të perspektivës evropiane të Kosovës, përfshirë ato që mund të rrjedhin nga Dialogu i lehtësuar nga BE për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Beogradit dhe Prishtinës. Veprimi gjithashtu do të mbështesë harmonizimin e rregullave dhe procedurave për njohjen e ndërsjellë të kualifikimeve profesionale. Për më tepër, do të mbështesë masat që BE ose qeveria e Kosovës mund të ndërmarrin në përputhje me nevojat urgjente politike, ekonomike, shëndetësore ose sociale e të cilat nuk mund të identifikohen në këtë fazë, më saktësisht për t'iu përgjigjur shpërthimit të virusit COVID-19. Veprimi i dytë do të mbështesë pjesëmarrjen e Kosovës në Programet e BE-së duke bashkë-financuar kostot e tarifave (biletave hyrëse) dhe do të forcojë kapacitetet e organeve qeveritare përgjegjëse për të menaxhuar dhe marrë pjesë në Programet e BE-së.
- Veprimi në sektorin e **“sundimit të ligjit dhe të drejtave themelore”** do të ndihmojë reformat në sektorin e drejtësisë dhe atij të punëve të brendshme për të fuqizuar institucionet që të harmonizohen me standardet dhe praktikën evropiane dhe të garantojnë sigurinë publike dhe sigurinë në përgjithësi. Në sektorin e drejtësisë, veprimi do të investojë në Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit dhe pajisje të tjera për të forcuar efikasitetin dhe qeverisjen e

² Vendimi C(2018)5031, miratuar më 10.08.2018, që ndryshon Vendimin e Komisionit C(2014)5772, miratuar më 20.08.2014

institucioneve. Për më tepër, sistemi i mbrojtjes së fëmijëve do të përmirësohet me fokus të veçantë tek fëmijët më të cenueshëm dhe të marginalizuar. Veprimi do të mbështesë zbatimin e një reforme gjithëpërfshirëse të sektorit të punëve të brendshme, forcimin e qeverisjes së përgjithshme dhe kapaciteteve në luftën kundër krimit të organizuar, korrupsionit dhe terrorizmit.

- Veprimi në sektorin “**mjedisi, veprimi klimatik dhe energjia**” për të mbështetur Kosovën në parandalimin e degradimit mjedisor të tokës dhe ajrit dhe ndikimin negativ në shëndetin e njeriut duke ulur ndotjen nga mbeturinat e ngurta dhe emetimet nga prodhimi i energjisë. Ky veprim do të mbështesë institucionet e Kosovës në përafrimin e praktikave të saj të menaxhimit të mbeturinave me standardet e BE-së. Veprimi do të mbështesë rritjen e kapacitetit të furnizimit me ngrohje nga sistemi i ngrohtores së qytetit në Prishtinë.
 - Qëllimi i veprimit të parë në sektorin “**Konkurrenca, Inovacioni, Bujqësia dhe Zhvillimi Rural**” është të nxitet zhvillimi ekonomik rural duke rritur gjenerimin e të ardhurave të komuniteteve të pazhvilluara dhe të cenueshme përmes mbështetjes së bujqësisë dhe zhvillimit të turizmit kulturor. Veprimi do të mbështesë edhe menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve, do të kontribuojë në një sektor të qëndrueshëm të sistemit të ujitjes përmes investimeve dhe masave të asistencës teknike, do të mbështesë vreshtat dhe kantinat e verës për të qenë në përputhje me standardet e Bashkimit Evropian, do të mbështesë punimet e mbrojtjes dhe infrastrukturën turistike të vendeve të trashëgimisë në tre komuna në Kosovë dhe në fund do të forcoj kapacitetet institucionale dhe lokale për menaxhimin e turizmit kulturor. Veprimi i dytë ka për qëllim të ndihmojë bizneset fillestare dhe bizneset mikro me qasje të kufizuar në kredi komerciale, të mbështesë idetë e reja të biznesit si dhe përshkallëzimin ose rimëkëmbjen e bizneseve ekzistuese në mesin e krizës COVID-19 dhe pasojave të saj. Veprimi gjithashtu siguron shërbime mbështetëse për digjitalizimin e Ndërmarrjeve Mikro, të Vogla dhe të Mesme për të rritur qëndrueshmërinë e tyre përballë krizës.
 - Veprimi në sektorin “**Arsimi, Punësimi dhe Politikat Sociale**” synon të kontribuojë në rritjen e punësimit në Kosovë, veçanërisht të të rinjve dhe grave përmes mbështetjes për zhvillimin e masave aktive të tregut të punës dhe përmirësimit të cilësisë dhe efektivitetit të shërbimeve publike të punësimit. Sa i përket arsimit, Veprimi synon të rrisë cilësinë e arsimit të lartë me infrastrukturë të re, ngritjen e kapaciteteve të stafit akademik dhe rritjen e qasjes në grante për hulumtim dhe përmirësimin e sigurimit të cilësisë.
- Përmbledhje e veprimeve të kaluara dhe të vazhdueshme të përfituesve të BE-së, donatorëve të tjerë dhe/ose të IPA II në sektorët përkatës:
 - Në sektorin e **demokracisë dhe qeverisjes**, asistenca e mëparshme është përqendruar në forcimin e kapaciteteve të institucioneve të Kosovës, në transpozimin, aplikimin dhe zbatimin e acquis të BE-së, veçanërisht në fushat e përfshira në Marrëveshjen e Stabilizim-Asociimit. Për më tepër, është ofruar mbështetje për menaxhimin efektiv dhe efikas dhe absorbimin e fondeve të IPA, zbatimin e dialogut të lehtësuar nga BE për normalizimin e marrëdhënieve midis Beogradit dhe Prishtinës dhe rritjes së efektivitetit, pavarësisë dhe llogaridhënies së shërbimit civil të Kosovës. Përvoja konfirmon që ky lloj i asistencës është veçanërisht i dobishëm për t'u përgjigjur shpejtë nevojave urgjente të identifikuara gjatë zbatimit të asistencës së IPA.

Pas shpërthimit të COVID-19, është iniciuar një aktivitet i madhe i riprogramimit dhe riorientimit të fondeve të IPA, me objektivin e dyfishtë për të ndihmuar Kosovën që të sigurojë furnizimet dhe pajisjet shëndetësore emergjente sa më shpejt të jetë e mundur dhe adresimin e pasojave sociale dhe ekonomike të krizës në planin afatshkurtër dhe afatmesëm.

Reagimi ndaj virusit COVID-19 arrin në 68 milion euro, me 5 milion euro për të adresuar nevojat e menjëhershme (furnizime mjekësore dhe pajisje) dhe 63 milion euro për reagimin ndaj çështjeve sociale dhe ekonomike.

- Mbështetja e propozuar nën sektorin “**sundimi i ligjit dhe të drejtat themelore**” do të bazohet në rezultatet dhe rekomandimet e projekteve të mëparshme të financuara nga BE-ja dhe donatorët tjerë që është përqendruar në reformat kryesore institucionale dhe ngritjen e kapaciteteve të akterëve të ndryshëm në sektorin e drejtësisë. Kështu mbështetje është ofruar për: forcimin e kapaciteteve administrative, krijimin e politikave dhe hartimit ligjor brenda Ministrisë së Drejtësisë dhe zvogëlimin e numrit të lëndëve në gjykata; mbështetjen e vetingut të njëhershëm në të gjithë Kosovën dhe riemërimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve; ekspertët ndërkombëtarë kanë mbështetur Gjykatën Kushtetuese; Këshillat Gjyqësor dhe Prokurorial të Kosovës janë ndihmuar me qëllim të krijimit të një gjyqësori të pavarur dhe të paanshëm. Ngjashëm, janë mbështetur edhe fushat e bashkëpunimit juridik ndërkombëtar, arsimit juridik, mjekësisë ligjore, ekzekutimit të sanksioneve penale, profesioneve juridike falas dhe drejtësia për të mitur. Mbështetja e vazhdueshme përfshin edhe ndërtimin e një sistemi të regjistrave penal dhe mbështetjen e rikodifikimit të Kodit Civil për Kosovën. Fushat në të cilat është përfshirë BE-ja duhet të mbështeten nën këtë veprim në mënyrë që të mbahen rezultatet e arritura më parë të reformave komplekse që nuk mund të arrihen realisht në një periudhë të shkurtër vetëm disa vjeçare.
- Në sektorin e **mjedisit** në vitet fundit, Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe institucionet e tjera përkatëse si Agjencia e Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit kanë marrë mbështetje financiare nga BE-ja dhe donatorë të tjerë në fushat siç janë: transpozimi dhe implementimi i *Acquis* së BE-së për mjedisin, hartimi i dokumenteve strategjike të sektorit, krijimin dhe zbatimin e masave shoqëruese të reformës dhe përgatitjen dhe zbatimin e disa projekteve të infrastrukturës mjedisore. Mbështetja nga donatorët në fushën e menaxhimit të mbeturinave përfshinte asistencën teknike dhe investimet në infrastrukturë, kryesisht duke synuar përmirësimin e shërbimeve komunale dhe përgatitjen e disa dokumenteve teknike p.sh. fizibiliteti dhe studimet e vlerësimit të ndikimit në mjedis, dizajni i detajuar, etj. Sipas IPA 2014, një studim më specifik është kryer për dekomisionimin e termocentralit Kosova A me qëllimin kryesor të këshillimit të BE-së dhe për ta ndihmuar Korporatën Energjetike të Kosovës, qeverinë dhe palët e tjera të interesit për të përgatitur një plan të dekomisionimit për Termocentralin Kosova A që është shumë i vjetërsuar, ndotës i mjedisit dhe joefikas. Në kuadër të IPA II për 2019 është programuar një projekt që mbështet procesin e dekomisionimit.
- Mbështetja e mëparshme e financuar nga BE-ja ka kontribuar në zhvillimin institucional dhe promovimin e reformave në sektorin e **energjisë**, duke përfshirë zhvillimin e kornizës rregullative të tregut të energjisë, harmonizimin e kornizës ligjor me *Acquis*, planifikimin strategjik në energjinë efiçiente dhe burimet e

ripërtërishme të energjisë. Ndihmë e konsiderueshme është ofruar për termocentralin Kosova B, me anë të Instrumentit të Ndihmës Komunitare për Rindërtim, Zhvillim dhe Stabilizim nga viti 2000 deri 2006 duke arritur vlerën e përgjithshme prej 177 500 000.00 euro. Mbështetja e mëtutjeshme nën IPA I përfshinte mbështetjen për procesin e hartimit të politikave përfshirë legjislacionin për transpozimin e direktivës së BE për shërbimet e energjisë (2006/32) dhe zbatimin e masave të energjisë eficiente në ndërtesat publike (67 shkolla dhe 3 spitale). Donatorë të tjerë që mbështesin sektorin e energjisë janë Banka Botërore, USAID, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

- Asistenca e mëparshme e BE-së nën sektorin e **konkurrencës dhe inovacionit** synonte të përmirësonte konkurrencën e sektorit privat, veçanërisht përmes përmirësimit të infrastrukturës komunale dhe performancës së kompanive kosovare me qëllim të rritjes së eksporteve të produkteve dhe shërbimeve. Asistenca gjithashtu ka synuar Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme në Kosovë që të rrisin performancën e tyre, rezultatet, kapacitetet e eksportit dhe punësimin duke siguruar një qasje alternative në financa. Për më tepër, është ofruar mbështetje për të forcuar politikën tregtare të Kosovës duke rritur lehtësimin e tregtisë dhe ekspertizën në negociata brenda shërbimit civil dhe për të zvogëluar deficitin tregtar të Kosovës duke rritur eksportet e produkteve dhe shërbimeve.

Për sa i përket sektorit të **bujqësisë dhe zhvillimit rural**, BE ka investuar në Kosovë që nga viti 1999 me pjesën më të madhe të mbështetjes për Agjencinë e Ushqimit dhe Veterinarisë së Kosovës. Agjencia ka marrë mbështetje përmes IPA I dhe ka arritur të përgatisë dhe përafrojë legjislacionin e saj përkatës me *acquis* të BE-së, të krijojë strukturat adekuate organizative të nevojshme për kryerjen e detyrave të kërkuara sipas legjislacionit, krijimin e një sistemi të identifikimit dhe regjistrimit të kafshëve, ka pajisur dhe funksionalizuar laboratorin e shëndetit të kafshëve, ka ngritur kapacitetet e administrimit të ushqimit dhe veterinarisë në përgjithësi si dhe ka rritur aftësitë diagnostikuese të Labororit të Ushqimit dhe Veterinarisë.

- Gjatë 18 viteve të fundit, **sektori i arsimit, punësimit dhe politikave sociale** ka marrë asistencë të konsiderueshme nga BE dhe donatorë tjerë (bilateral dhe shumëpalësh) me qëllim zhvillimin e sistemit arsimor. Sa i përket programeve të mbështetjes arsimore të financuara nga donatorë shumëpalësh dhe dypalësh në Kosovë, disa mësim të rëndësishme janë nxjerrë dhe janë diskutuar në mesin e komunitetit të donatorëve. Kosova është mbështetur në përmirësimin e cilësisë dhe efikasitetit të shërbimeve arsimore dhe trajnuese duke integruar teknologjinë e informacionit dhe komunikimit në proceset e mësimdhënies dhe mësimnxënies, duke përmirësuar kështu mësimin gjatë gjithë jetës dhe perspektivat e punësueshmërisë. Asistenca e BE-së kontribuoi në uljen e varfërisë përmes përmirësimit të mundësive ekonomike për popullatën e Kosovës, veçanërisht grupeve më të marginalizuara (duke arritur përfaqësim adekuat të pakicave në trajnim dhe mentorim, promovimin e rekrutimit dhe përfaqësimit adekuat të pakicave në shërbimin civil, administratën qendrore dhe lokale dhe përmbushjen e nevojave specifike të komuniteteve serbe, rome, ashkali, egjiptas dhe komuniteteve të tjera).

Lista e Veprimeve të parapara sipas Sektorëve/Prioriteteve të përzgjedhura:

Sektori/Prioriteti/Veprimi	Menaxhimi direkt	Menaxhimi Indirekt	
		Me subjektin e besuar	Me Përfituesin e IPA II
Demokracia dhe Qeverisja			
Asistenca financiare për përafrim me acquis të BE- së	EUR 8100000.00	EUR 2 500 000.00	EUR 0.00
Mbështetje për pjesëmarrjen në Programet e Unionit	EUR 500000.00	EUR 0.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 860000.00 ³	EUR 2 500 000.00	EUR 0.00
Sundimi i ligjit dhe të Drejtat Themelore			
EU4 Drejtësia dhe Çështjet e Brendshme	EUR 7800 000.00	EUR 2 200000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 7 800000.00	EUR 2 200000.00	EUR 0.00
Mjedisi, veprimi i klimës dhe energjia			
EU4 Mjedisi, Veprimi Klimatik dhe Energjia	EUR 0.00	EUR 33600000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 0.00	EUR 33600000.00	EUR 0.00
Konkurrenca, Inovacioni, Bujqësia dhe Zhvillimi Rural			
EU4 Trashëgimia Kulturore dhe Zhvillimi Rural	EUR 3 800000.00	EUR 13500000.00	EUR 0.00
EU4 rimëkëmbja e biznesit të vogël pas krizës COVID- 19	EUR 3 000 000.00	EUR 2 200 000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 6 800000.00	EUR 15700000.00	EUR 0.00
Arsimi, Punësimi dhe Politikat Sociale			
EU4 Punësimi dhe Arsimi	EUR 1500000.00	EUR 11500000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 1500000.00	EUR 11500000.00	EUR 0.00

³ Demokracia dhe Qeverisja përfshin koston për vlerësimin e veprimeve (200 000.00 euro) si pjesë e Veprimit 1 Asistenca financiare për përafrim me acquis të BE-së

2.2 PËRSHKRIMI DHE ZBATIMI I VEPRIMEVE

Asistenca e paraparë konsiderohet të jetë në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara me masat kufizuese të miratuara në pajtim me nenin 215 të TFBE-së⁴.

SEKTORI	<i>Demokracia dhe Qeverisja</i>	<i>EUR 11 100000.00</i>
Veprimi 1	<i>Asistenca financiare për përafrim me acquis të BE-së</i>	<i>EUR 10600000.00</i>

(1) Përshkrimi i Veprimit, objektivat, rezultatet e pritura dhe treguesit kryesorë të performancës

- Përshkrimi i veprimit dhe objektiveve

Qëllimi kryesor i veprimit është të mbështet Kosovën për përafrim me acquis të BE-së përmes forcimit të aftësive teknike dhe administrative të administratës në lidhje me Agjendën e Reformës Evropiane të Kosovës, në zbatimin e masave që lidhen me prioritetet urgjente politike në kuadër të perspektivës evropiane të Kosovës, përfshirë ato që mund të rrjedhin nga Dialogu i lehtësuar nga BE për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Beogradit dhe Prishtinës. Asistenca gjithashtu do të mbështesë përafrimin e rregullores për njohjen e ndërsjellë të kualifikimeve profesionale. Për më tepër, kjo asistencë do të mbështesë masat për nevojat urgjente politike, ekonomike, shëndetësore ose sociale, ndër të tjera për t'iu përgjigjur krizës COVID-19.

- Rezultatet e pritura
 - Reagimi i koordinuar për të përmbushur nevojat urgjente dhe të paparashikuara në lidhje me perspektivën evropiane të Kosovës, masat mbështetëse të marra në përgjigje të nevojave politike, ekonomike, shëndetësore ose sociale, përfshirë reagimin ndaj COVID-19, dhe kapacitetet për programim, zbatim dhe vlerësim të fondeve të IPA;
 - Përgatitja dhe zbatimi i dokumenteve planifikuese të mbështetura në organin përkatës të administratës publike të Kosovës, përfshirë Zyrën e Kryeministrit dhe ministrinë përkatëse të linjës;
 - Marrëdhëniet ndërmjet Kosovës dhe Serbisë janë përmirësuar, bazuar në përparimin e bërë në integrimin e veriut të Kosovës me miratimin dhe zbatimin e marrëveshjeve;
 - Progresi në zhvillimin socio ekonomik dhe integrimi ekonomik i veriut të Kosovës, duke lehtësuar normalizimin dhe besimin e ndërsjellë ndërmjet komuniteteve;
 - I gjithë legjislacioni përkatës harmonizohet në përputhje me Ligjin për njohjen e kualifikimeve profesionale dhe Direktivën 2005/36/EC.
- Treguesit kryesorë të performancës

⁴https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

- Numri i projekteve të zhvilluara (përfshirë masat mbështetëse), të zbatuara dhe të vlerësuara nën asistencën financiare;
- Numri i dokumenteve cilësore të zhvilluara;
- Numri i projekteve (gjatë zbatimit të të cilave përfituesit do të ndahen sipas gjinisë) për zhvillimin socio-ekonomik të zbatuar dhe arritja e rezultateve të pritura në veri të Kosovës dhe komunat e tjera me komunitete pakicë;
- Përqindja e legjislacionit për certifikimin dhe njohjen e ndërsjellë të profesioneve të harmonizuara me legjislacionin *acquis* dhe atë të BE-së;
- Përqindja e programeve arsimore të profesioneve që bien nën pranimin automatik dhe që korrespondojnë me standardet e kërkuara të rishikuara.

(2) Supozimet dhe kushtet

Për zbatimin e veprimit për njohjen e ndërsjellë të kualifikimit profesional, duhet të plotësohen kushtet e mëposhtme:

- Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë do të nominoj Qendrën Shtetërore të Kosovës për Njohje dhe Informim Akademik si organ koordinues;
- Do të miratohen aktet nënligjore të parapara në Ligjin për njohjen e kualifikimeve profesionale;
- Ministria do të krijojë regjistra të profesioneve të rregulluara në Kosovë, jo më vonë se 31 dhjetor 2021; dhe
- Përfituesi do të sigurojë ambiente të përshtatshme në të cilat mund të instalohen pajisjet moderne të TI-së dhe do të ketë hapësirë të mjaftueshme për zyra për stafin e asistencës teknike.

Dështimi për të respektuar kërkesat e lartpërmendura mund të çojë në rikuperimin e fondeve në kuadër të këtij programi dhe/ose ri-alokimin e fondeve të ardhshme.

(3) Modalitetet e zbatimit:

(3)(a) Menaxhimi Indirekt

Një pjesë e këtij veprimi mund të zbatohet në menaxhimin indirekt me një subjekt, i cili do të përzgjidhet nga shërbimet e Komisionit duke përdorur kriteret e mëposhtme:

Subjekti i besuar do të duhet të jetë shtyllë e vlerësuar nga BE, të ketë ekspertizën specifike të nevojshme për zbatimin e detyrave të besuara. Subjekti do të duhet të ketë përvojë në Kosovë dhe një ekip plotësisht operacional.

Ky veprim pritet të ketë rezultatin e mëposhtëm: Reagimi i koordinuar në zbatim për të përmbushur nevojat urgjente dhe të paparashikuara në lidhje me perspektivën evropiane të Kosovës, mbështetjen e masave të marra në përgjigje të nevojave politike, ekonomike, shëndetësore ose sociale, përfshirë reagimin ndaj COVID-19.

(3)(b) Menaxhimi Direkt

Prokurimi:

Kjo pjesë e veprimit do të kontribuojë në arritjen e objektivave specifike të mëposhtëm:

- Të forcohet aftësia teknike dhe administrative e administratës së Kosovës në lidhje me harmonizimin me *acquis* të BE-së dhe të mbështetet zbatimi dhe vlerësimi efektiv dhe efikas i asistencës së IPA;
- Të mbështetet zbatimi i marrëveshjeve ekzistuese ose të ardhshme të arritura në kuadër të dialogut të lehtësuar nga BE-ja për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Beogradit dhe Prishtinës;
- Të harmonizohet korniza legislative për njohjen e ndërsjellë të kualifikimeve profesionale me *acquis* të BE-së.

Zarfi buxhetor global i rezervuar për prokurim: 5600000.00 euro (përfshirë 200000.00 euro për vlerësimin e veprimeve). Një pjesë e zarfit do të përdoret për qëllime vizibiliteti dhe komunikimi.

Grantet, përfshirë binjakëzimin

a) Qëllimi i grantit:

Kjo pjesë e veprimit do të kontribuojë në mbështetjen e përgatitjes dhe/ose zbatimit të ndërhyrjeve, duke iu përgjigjur sfidave të identifikuara në Marrëveshjen e Stabilizim Asociimit, Programin e Reformës Ekonomike, Agjendën e Reformës Evropiane, dhe Raportin e Kosovës, si dhe Dialogun e lehtësuar nga BE për normalizimin e marrëdhënieve midis Beogradit dhe Prishtinës.

b) Lloji i aplikantëve të targetuar:

Aplikantët duhet të jenë subjekte juridike, autoritete lokale, organe publike, organizatat ndërkombëtare, organizatat joqeveritare (OJQ). Në rastin e granteve të binjakëzimit, aplikantët duhet të jenë administratat e Shteteve Anëtare të BE-së ose organet e tyre të mandatuara.

Zarfi buxhetor global i rezervuar për grante: 2500000.00 euro

(4) Fushëveprimi i pranueshmërisë gjeografike për prokurime dhe grante

Për sa i përket vendit të themelimit për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe dhënies së granteve dhe për sa i përket origjinës së furnizimeve të blera, siç është përcaktuar në aktin themelorë dhe të përcaktuara në dokumentet përkatëse kontraktuale, do të zbatohet pranueshmëria gjeografike.

Zyrtari autorizues i Komisionit përgjegjës mund të zgjerojë pranueshmërinë gjeografike në bazë të urgjencës ose të mos disponueshmërisë së produkteve dhe shërbimeve në tregjet e përfituesve në fjalë, ose në raste të tjera të vërtetuara siç duhet, kur rregullat e përshtatshmërisë do ta bëjnë realizimin e këtij veprimi të pamundur ose shumë të vështirë.

Veprimi 2	<i>Mbështetje për Pjesëmarrjen në Programet e Unionit</i>	<i>EUR 500000.00</i>
------------------	--	-----------------------------

(1) Përshkrimi i Veprimit, objektivat, rezultatet e pritura dhe treguesit kryesore të performancës

- Përshkrimi i veprimit dhe objektivave

Qëllimi i përgjithshëm i këtij veprimi është qasja për pjesëmarrje në gjashtë programet e përzgjedhura të BE-së duke bashkë-financuar kostot e tarifave të hyrjes/ pjesëmarrjes dhe të mbështesë absorbimin efektiv të këtyre fondeve të programeve.

Veprimi do të synojë në mënyrë specifike të rrisë pjesëmarrjen e Kosovës në Programet e BE-së, përfshirë shkëmbimet e rritura me vendet anëtare të BE-së dhe forcimin e kapaciteteve të Zyrës së Kryeministrit, organeve përkatëse qeveritare, pikave të kontaktit në Kosovë dhe përfituesve të mundshëm për pjesëmarrje në programet e BE-së.

- Rezultatet e pritura
 - Forcimi i kapaciteteve të Zyrës së Kryeministrit dhe organeve përkatëse qeveritare, pikave të kontaktit të Kosovës dhe përfituesve të mundshëm për pjesëmarrje në programet e BE-së.
 - Mundësimi i pjesëmarrjes së Kosovës në gjashtë programet e lartpërmendura.
- Treguesit kryesorë të performancës
 - Shkalla e aplikimeve të Kosovës në Programet e mëposhtme të Unionit: Evropa për Qytetarët (2020-2021), COSME (2020-2021), Erasmus+ (2020-2021), Evropa kreative (2020-2021), Fiscalis (2020-2021) dhe Doganat (2020-2021).

(2) Supozimet dhe kushtet

Supozimet e mëposhtme janë identifikuar për këtë veprim për të arritur rezultatet e mësipërme:

- Pagesa me kohë nga përfituesit dhe përgatitja me kohë e të gjitha dokumenteve të nevojshme për rimbursim;
- Zotimi i të gjitha palëve të interesit për koordinimin dhe menaxhimin e duhur të programeve të Bashkimit dhe nënshkrimi dhe ratifikimi me kohë i marrëveshjes kornizë për dy programet e reja FISCALIS dhe CUSTOMS.

(3) Modalitetet e zbatimit

Menaxhimi i drejtpërdrejt

Prokurimi:

Prokurimi do të kontribuojë në arritjen e objektivave të mëposhtme specifike: të përmirësojë pjesëmarrjen e Kosovës në Programet e BE-së, përfshirë edhe rritjen e shkëmbimeve me shtetet anëtare të BE-së dhe fuqizimin e kapaciteteve të Zyrës së Kryeministrit, organeve përkatëse qeveritare, pikave të kontaktit të Kosovës dhe përfituesve potencial për pjesëmarrje në programet e BE-së.

Zarfi **global** buxhetor i rezervuar për prokurim: 69685.60 euro

Të tjera (Kontributi në programet e Bashkimit):

Rimbursimi i maksimumit prej 90% të tarifës (biletave hyrëse) për programet FISCALIS dhe CUSTOMS (programet e reja të përzgjedhura të Bashkimit) dhe 70% për programet “Europe for Citizens”, COSME, Erasmus+, dhe “Creative Europe” (katër programet ekzistuese të përzgjedhura të Bashkimit) pasi të jetë bërë pagesa e tarifës dhe të jenë siguruar dëshmitë përkatëse.

Zarfi **global** buxhetor i rezervuar për rimbursimin e pjesëmarrjes në programet e Bashkimit: 430314.40 euro.

Një pjesë e zarfit të përgjithshëm do të përdoret për qëllime të vizibilitetit dhe komunikimit.

(4) Fushëveprimi i pranueshmërisë gjeografike për prokurim dhe grante

Për sa i përket vendit të themelimit për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe dhënies së granteve dhe për sa i përket origjinës së furnizimeve të blera, siç është përcaktuar në aktin themelorë dhe të përcaktuara në dokumentet përkatëse kontraktuale, do të zbatohet pranueshmëria gjeografike.

Zyrtari përgjegjës autorizues i Komisionit mund të zgjasë pranueshmërinë gjeografike në bazë të urgjencës ose të mos disponueshmërisë së produkteve dhe shërbimeve në tregjet e përfituesve në fjalë, ose në raste të tjera të vërtetuara siç duhet, kur rregullat e pranueshmërisë do ta bënë realizimin e këtij veprimi të pamundur ose tej mase të vështirë.

SEKTORI	<i>Sundimi i ligjit dhe të drejtat themelore</i>	<i>10000000.00 Euro</i>
Veprimi 3	<i>EU4Drejtësia dhe Çështje të Brendshme</i>	<i>10000000.00 Euro</i>

(1) Përshkrimi i veprimit, objektivave, rezultateve të pritshme dhe treguesve kyç të performancës

- Përshkrimi i veprimit dhe objektivave

Përmirësimi i harmonizimit të sektorit të drejtësisë dhe çështjeve të brendshme në përputhje me standardet dhe praktikën më të mira evropiane dhe përmirësimi i mbrojtjes së të drejtave të njeriut dhe sigurisë dhe mbrojtjes publike në Kosovë.

- Rezultatet e pritshme
 - Sistemet gjyqësore dhe prokuroriale kanë kapacitete menaxheriale dhe pajisje për të përdorur sistemet e tyre të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit dhe është rritur niveli i sigurisë së sistemeve të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit gjyqësor dhe prokurorial ;
 - Nevojat për mbrojtje të djemve dhe vajzave të pafavorizuara adresohen përmes ndërhyrjeve në fushat e drejtësisë për fëmijë, fëmijë jashtë shkollës, fëmijë me aftësi të kufizuara dhe çdo formë të neglizhencës ose dhunës ndaj fëmijëve;
 - Kapacitetet organizative, analitike, politikëbërëse dhe legjislative të Ministrisë së Punëve të Brendshme të përmirësuara dhe korniza legjislative në fushën e çështjeve të brendshme është zhvilluar me qëllim të afrimit të saj me standardet e BE-së dhe praktikën më të mira;
- Treguesit kyç të performancës
 - Qendra për rimëkëmbje nga fatkeqësitë për krijimin dhe funksionimin e sistemit gjyqësor dhe prokurorial, e krijuar dhe funksionale;

- Numri i djemve dhe vajzave që përfitojnë nga mbrojtja e fëmijëve dhe shërbime të tjera;
- Përqindja e qytetarëve të regjistruar në adresën e saktë (ligjore);

(2) Supozimet dhe kushtet

Supozimet kryesore për zbatimin e këtij Veprimi janë:

- Koordinimi dhe bashkëpunimi ndërmjet palëve të përfshira në lansimin dhe zbatimin e Veprimit;
- Ruajtja dhe përmirësimi i bashkëpunimit midis nivelit politik dhe teknik të institucioneve përfituese;
- Mbajtja e mbështetjes politike për Veprimin.

Kushtet specifike për aktivitetet në lidhje me Drejtësinë:

- Për investime në furnizime në lidhje me Sistemin informativ për Menaxhimin e Rasteve, sistemi duhet të vendoset me të gjitha modulet në të gjitha gjykatat dhe prokuroritë e Kosovës dhe të përdoret për të gjitha rastet e reja;
- Ndarja e buxhetit për investime për Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit në sektorin e drejtësisë nga buxheti i Kosovës është të paktën e barasvlershme me shumat e investuara nga BE (vlerësohet 300 000,00 EUR në vit);
- Integrimi i sistemit të mbrojtjes së fëmijëve në nivelin lokal dhe qendror, sipas dispozitave të Ligjit të ri për mbrojtjen e fëmijëve.

Kushtet specifike për aktivitetet në lidhje me Çështjet e Brendshme:

- Korniza ligjore në lidhje me infrastrukturën kritike për zhvillimin e planeve të sigurisë për të gjithë operatorët është krijuar;
- Alokimi i buxhetit nga buxheti i Kosovës për investime në mirëmbajtje dhe materiale shpenzuese për pajisje të blera në kuadër të veprimit të çështjeve të brendshme është i mjaftueshëm (vlerësohet 150 000.00 EUR në vit);
- Cilësia e të Dhënave të Regjistrat Civil dhe lidhja me sistemin unik të adresave duhet të sigurohet para zhvillimit të aplikacioneve mobile.

Mosrespektimi i kërkesave të përcaktuara më lart mund të çojë në rikthimin e fondeve në bazë të këtij programi dhe ose ri-alokimin e fondeve të ardhshme.

(3) Modalitetet e zbatimit

(3)(a) Menaxhimi indirekt

Mbrojtja dhe integrimi i fëmijëve të pafavorizuar mund të zbatohet në menaxhim indirekt me Fondin emergjent ndërkombëtar për fëmijë të Kombeve të Bashkuara (UNICEF).

Ky zbatim përfshin rezultatin e mëposhtëm: Nevojat për mbrojtje të djemve dhe vajzave të pafavorizuar adresohen përmes ndërhyrjeve në fushat e drejtësisë për fëmijë, fëmijë jashtë shkollës, fëmijë me aftësi të kufizuara dhe çdo formë të neglizhencës ose dhunës

ndaj fëmijëve. Po ashtu kontribuon në aktivitetet e mëposhtme: forcimin e Drejtësisë për fëmijë, përfshirë këtu detyrat e mëposhtme: shërbime edukuese dhe ngritje të kapaciteteve për aftësi jetësore në përputhje me dispozitat e Kodit të ri të Drejtësisë për të Mitur, shërbime identifikimi dhe parandalimi, këshillime dhe mbrojtje, si pjesë e alternative ndaj paraburgimit.

Subjekti i paraparë është zgjedhur duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- UNICEF është i mandatuar nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara të avokojë për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve, të ndihmojë në plotësimin e nevojave të tyre themelore dhe të zgjerojë mundësitë e tyre për të arritur potencialin e tyre të plotë. Ekspertiza e organizatës në këtë fushë së bashku me rrjetin e saj ndërkombëtar, kapacitetin e zbatimit dhe historikun e lëndëve në këshillimin e rajonit në zgjerim e bën atë organizatën më të përshtatshme për zbatimin e veprimt.

Për më tepër, të gjitha aktivitetet e mësipërme janë fusha ku UNICEF punon gjerësisht në të gjithë botën dhe në Kosovë dhe ato kanë ekspertizën e nevojshme për të siguruar ekzekutimin e duhur të këtyre aktivitetëve.

Në rast se subjekti i paraparë do duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin subjektin tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kriteret.

(3)(b) Menaxhimi i drejtpërdrejtë

Prokurimi:

Prokurimi do të kontribuojë në arritjen e këtij objekti specifik vijues: forcimin e efikasitetit gjyqësor, përfshirë këtu investimet në infrastrukturën e lidhur me TI dhe sigurimin e furnizimeve për Akademinë e Drejtësisë.

Zarfi buxhetor global i rezervuar për prokurim: 1 300 000.00 Euro.

Një pjesë e ndarjes buxhetore do të përdoret për qëllime të vizibilitetit dhe komunikimit.

Granti

a) Qëllimi i grantit:

Thirrja do të kontribuojë në Mbështetjen e BE-së për Çështjet e Brendshme. Ai do të forcojë kapacitetet dhe do të përmirësojë performancën e Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe institucioneve të saj vartëse të fushave nën përgjegjësinë e tyre për tu harmonizuar më për së afërmi me kapitullin 24 të Acquis-it të BE-së, si dhe të rrisë sigurinë dhe mbrojtjen publike në përgjithësi përmes asistencës teknike dhe të përmirësojë funksionimin kapacitetet përmes liferimit të pajisjeve.

b) Lloji i aplikuesve të synuar:

Aplikuesi duhet të jetë departament qeveritar, organ publik ose organ përkatës i mandatuar i një departamenti qeveritar ose autoriteti publik i një shteti anëtar të Bashkimit Evropian (përfshirë këtu një konsorcium të shteteve anëtare dhe agjencive të BE-së).

Zarfi buxhetor global e rezervuar për grant: 6 500000.00 Euro

(4) Fushëveprimi i pranueshmërisë gjeografike për prokurime dhe grante

Sa i përket vendit të themelimit për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe dhënies së grantit dhe origjinës së furnizimeve të blera siç përcaktohet në aktin themelor dhe të përcaktuara në dokumentet përkatëse kontraktuale do të zbatohet pranueshmëria gjeografike.

Zyrtari autorizues përgjegjës i Komisionit mund të zgjerojë pranueshmërinë gjeografike në bazë të urgjencës ose të mos disponueshmërisë së produkteve dhe shërbimeve në tregjet e përfituesve përkatës, ose në raste të tjera të vërtetuara siç duhet, kur rregullat e pranueshmërisë do ta bënë realizimin e këtij veprimi të pamundur ose tej mase të vështirë.

SEKTORI	<i>Mjedisi, Veprimi Klimatik dhe Energjia</i>	<i>33 600000.00Euro</i>
Veprimi4	<i>EU4Mjedisi, Veprimi Klimatik dhe Energjia</i>	<i>33 600000.00Euro</i>

(1) Përshkrimi i veprimit, objektivave, rezultateve të pritshme dhe treguesve kyç të performancës

- Përshkrimi i veprimit dhe objektivave

Objektivi i këtij veprimi është të mbështesë Kosovën në parandalimin e degradimit mjedisor të tokës dhe ajrit dhe ndikimin negativ në shëndetin e njeriut duke zvogëluar ndotjen nga mbeturinat e ngurta dhe emetimet nga prodhimi i energjisë.

- Rezultatet e pritshme
 - Infrastrukturë e përmirësuar e menaxhimit të mbeturinave;
 - Zhvillimi institucional për të modernizuar menaxhimin e mbeturinave në Kosovë;
 - Kapaciteti i prodhimit të ngrohjes në Termokos është përmirësuar për të lejuar shtrirjen e shërbimit të ngrohjes së qytetit në zona dhe klientë të rinj në Prishtinë me ndikim të drejtpërdrejtë në cilësinë e ajrit duke zvogëluar konsumin e karburanteve të ngurta, si druri, qymyri etj., nga konsumatorët fundor;
- Treguesit kyç të performancës
 - Përqindja e popullatës që përfiton nga shërbimet e depozitimit të mbeturinave;
 - Tri deponi të reja të ndërtuara;
 - Numri i akteve nënligjore të miratuara nga qeveria që rregullon përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit;
 - Përqindja e popullsisë që bënë ndarjen e mbeturinave në nivel të ekonomisë familjare;
 - Përqindja e mbeturinave të riciklueshme;
 - Numri i projekteve të zbatuara në komunat e zgjedhura me të ardhura të ulëta;
 - Numri i konsumatorëve të rinj (të ndarë në gra dhe burra) që do të lidhen me furnizimin e ngrohjes së qytetit.

(2) Supozimet dhe kushtet

Supozimet kryesore për zbatimin e këtij Veprimi janë:

- Stafi i aftë dhe i motivuar merr pjesë në mënyrë aktive në aktivitetet e planifikuara;
- Sigurohet pjesëmarrja aktive e akterëve kryesorë dhe publikut të gjerë;
- Qeveria dhe partnerët ndërkombëtarë vazhdojnë zhvillimin dhe financimin e granteve të performancës në mënyrë që të përmirësojnë qeverisjen e mirë komunale dhe ofrimin e shërbimeve të mbeturinave në Kosovë;
- Konsensusi i vendimmarrësve është thelbësor për një sistem të integruar të menaxhimit të mbeturinave;
- Komunikimi efektiv dhe përfshirja aktive e të gjitha institucioneve të sektorit, donatorëve dhe palëve të tjera të interesit për të shfrytëzuar maksimalisht fondet dhe për të shmangur çdo duplikim të aktiviteteve;
- Pas miratimit të legjislacionit sekondar, hapat e nevojshëm për zbatim do të ndërmerren nga të gjitha institucionet përkatëse në nivelin qendror dhe lokal;
- Qeveria dhe palët tjera të interesit identifikojnë Institucionet Financiare Ndërkombëtare dhe donatorët dhe përgatisin projektin për zbatimin e shtrirjes së rrjetit të ngrohtores së qytetit paralelisht me punimet e ndërtimit të përfshira në këtë Veprim për rritjen e kapacitetit të energjisë termike.

Kushtet specifike për aktivitetet në lidhje me mjedisin:

- Qeveria siguron që institucionet përgjegjëse për funksionimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës janë krijuar siç duhet dhe në përputhje me kërkesat e legjislacionit të Kosovës dhe legjislacionit përkatës të BE-së;
- Angazhim dhe mbështetje e plotë e vendimmarrjes së institucioneve të sektorit për të vazhduar reformën politike dhe zbatimin e detyrimeve të tyre në përputhje me perspektivën evropiane;
- Angazhim i vazhdueshëm i qeverisë në lidhje me zbatimin pa vonesa të legjislacionit në fuqi për mjedisin dhe rishikimin/miratimin e Planit të Kosovës për Menaxhimin e Mbeturinave;
- Duhet të ketë një metodologji të dakorduar për të llogaritur dhe vendosur tarifatat që sigurojnë funksionimin e qëndrueshëm të të gjitha objekteve dhe miratimin e tarifave të tilla nga institucionet qeveritare;
- Angazhim i plotë i Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe institucioneve të tjera përkatëse në sigurimin e mjaftueshëm të burimeve njerëzore dhe financiare të nevojshme për të kryer intervenimet e planifikuara;
- Pronësi, motivim dhe mbështetje e mjaftueshme nga Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe komunat për të adresuar organizimin e menaxhimit të mbeturinave në nivelin lokal / rajonal në përputhje me kërkesat e BE-së, si dhe gatishmërinë për të rritur tarifatat nëse është e nevojshme.

Kushtet specifike për aktivitetet në lidhje me Energjinë:

- Qeveria, komuna e Prishtinës dhe Termokos kanë siguruar fonde për zgjerimin e rrjetit të ngrohtores së qytetit (rreth 20000000.00 Euro) përmes grantit dhe kredisë nga Banka Evropiane për Investime.
- Subjekti përgjegjës për zbatimin do të sigurojë që ndikimet potenciale mjedisore dhe sociale të Projektit të vlerësohen siç duhet dhe Projekti të zbatohet në përputhje me praktikën më të mirë në lidhje me Standardet Mjedisore dhe Sociale.
- Do të zhvillohet një vlerësim i duhur i ndikimit mjedisor dhe social (ESIA) së bashku me dizajnin e shtrirjes së ngrohtores së qytetit.
- Qeveria dhe KEK (Korporata Energjetike e Kosovës) kanë ndarë hapësirë që të instalohet infrastruktura e re si pjesë e projektit në kompleksin e impiantit (d.m.th. për tubacionet, instalimin e stacionit të nxjerrjes së nxehtësisë etj.)
- Qeveria dhe komuna e Prishtinës dhe komuna e Obiliqit ofrojnë të drejta për tokë dhe qasje për instalimin e tubacionit shtesë të transmissioinit në Termocentralin Kosova B (paralelisht me tubacionin ekzistues).

Mosrespektimi i kërkesave të përcaktuara më lart mund të çojë në rikthimin e fondeve në bazë të këtij programi dhe / ose ri-alokimin e fondeve të ardhshme.

(3) Modalitetet e zbatimit

(3)(a) Menaxhim i tërthorët

Infrastruktura e përmirësuar e transferimit dhe asgjësimit të mbeturinave mund të zbatohet në menaxhimin e tërthorët me Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

Ky zbatim përfshin rezultatin e mëposhtëm: përmirësimin e infrastrukturës së asgjësimit të mbeturinave, veçanërisht mbylljen/rehabilitimin e deponisë në Mirash, ndërtimin e tri deponive të reja në rajonin e Gjilanit, Prizrenit dhe Prishtinës dhe sigurimin e infrastrukturës adekuate për një sistem të integruar të menaxhimit të mbeturinave siç janë objektet për ndërtimin dhe asgjësimin e mbeturinave, stacionet e transferimit dhe të klasifikimit.

Është përzgjedhur subjekti i paraparë duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- Duke marrë parasysh një situatë shumë komplekse në lidhje me gjendjen e mjedisit të infrastrukturës ekzistuese të asgjësimit të mbeturinave (veçanërisht situatën e deponisë në Mirash, rajoni i Prishtinës), konsiderohet e nevojshme që të përfshihet një IFI në zbatimin e projektit. Vlera e shtuar e përfshirjes së KfW është lidhja (urëzimi) i hendeut financiar në financimin e projekteve, por edhe përvoja e KfW në projekte të ndërlikuara të ngjashme, (siç janë projektet në vazhdim në lidhje me ndërtimin e impianteve për trajtimin e ujërave të zeza në Prizren dhe Gjakovë).

KfW është i vetmi Institucion Financiar Ndërkombëtar që operon në Kosovë i cili punon në mënyrë aktive në përmirësimin e sektorit të mbeturinave. Aktualisht, KfW është duke financuar një studim për vlerësimin e gjendjes së infrastrukturës së objekteve të asgjësimit të mbeturinave të menaxhuara nga Kompania e Kosovës për Menaxhim të Deponive dhe është e angazhuar të sigurojë mbështetje financiare për rehabilitimin e deponive ekzistuese, mbylljen dhe ndërtimin e të rejave. BE-ja do të hyjë në një marrëveshje kontributi me KfW, i cili do të sigurojë bashkëfinancim në mënyrë që të sigurojë fonde të mjaftueshme për ndërhyrjet më të nevojshme.

Përmirësimi dhe modernizimi i mbledhjes, transportit dhe deponimit të mbeturinave komunale në Kosovë mund të zbatohet në menaxhim indirekt me Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ).

Ky zbatim përfshin rezultatet e mëposhtme: Zhvillimi institucional për të modernizuar menaxhimin e mbeturinave në Kosovë, në veçanti do të rezultojë në kushte të përmirësuara për përmirësimin e shërbimeve të mbledhjes dhe deponimit të mbeturinave dhe në parandalim të përkeqësimit të mëtutjeshëm të mjedisit si pasojë e trajtimit të pakontrolluar të mbeturinave. Mbështetja do të ofrohet për institucionet e nivelit qendror dhe atij lokal si dhe operatorët e shërbimeve të mbeturinave dhe infrastrukturës në mënyrë që të përmirësohet dhe modernizohet performanca në përputhje me modelet më të mira të praktikës së BE-së.

Subjekti i paraparë është zgjedhur duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- GIZ është Agjenci e Shtetit Anëtar e vlerësuar si shtyllë dhe me përvojë të gjerë, e cila punon në Kosovë me Komisionin Evropian në zbatimin e projekteve IPA.
- GIZ i ka ofruar asistencë Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor të si dhe komunave të Kosovës në përmirësimin e praktikave të administrimit të mbeturinave në përputhje me normat dhe standardet e BE-së që rregullojnë këtë sektor. GIZ aktualisht është duke i ofruar mbështetje Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor lidhur me ofrimin e mbështetjes në zhvillimin e strategjisë së rishikuar të mbeturinave.

Në rast se subjekti i paraparë do duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin një subjekt tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kritere.

Rritja e prodhimit të energjisë termale në Termokos mund të zbatohet në menaxhim indirekt me Bankën Evropiane të Investimeve.

Ky implementim përfshin rezultatin e mëposhtëm: kapacitet i rritur i prodhimit të nxehtësisë në Termokos për të mundësuar zgjerimin e shërbimit të ngrohjes qendrore në zona dhe klientë të rinj në Prishtinë, në veçanti implementimi do të kontribuojë në përdorimin racional të burimeve të energjisë dhe rritjen e kapacitetit të furnizimit me ngrohje të sistemit të ngrohjes Qendrore të Prishtinës

Subjekti i paraparë është zgjedhur duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- Duke pasur parasysh madhësinë dhe kompleksitetin e projektit (ritja e kapacitetit të prodhimit dhe zgjerimi i rrjetit), përfshirja e një Institucioni Financiar Ndërkombëtar në zbatimin e projektit konsiderohet e nevojshme. Vlera e shtuar e përfshirjes së një Institucioni Financiar Ndërkombëtar konsiston në tejkalimin e hendekut financiar në financimin e projekteve, por edhe në përvojën e BEI në projekte komplekse të ngjashme në të gjithë botën, si dhe njëkohësisht mundësinë për të ofruar mbështetje menaxhuese për përfituesin sa i përket përmirësimit të menaxhimit financiar dhe kujdesit ndaj klientit në veçanti por gjithashtu edhe planifikimin strategjik në organizatën përfituese. Për më tepër, BEI është tashmë e pranishme në Kosovë në projekte të tjera infrastrukturore dhe ka njohuri lidhur me politikën dhe kornizën rregullative të zbatueshme në sektorin e energjisë.

Në rast se subjekti i paraparë do duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin një subjekt tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kritere.

(4) Fushëveprimi i përshtatshmërisë gjeografike për prokurim dhe grante

Sa i përket vendit të themelimit për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe dhënies së granteve dhe sa i përket origjinës së furnizimeve të blera, do të vlejë pranueshmëria gjeografike siç është përcaktuar në aktin themelor dhe në dokumentet përkatëse kontraktuale.

Zyrtari përgjegjës autorizues i Komisionit mund të zgjerojë pranueshmërinë gjeografike në bazë të urgjencës ose të mos disponueshmërisë së produkteve dhe shërbimeve në tregjet e përfituesve përkatës, apo në raste të tjera të vërtetuara përshtatshëm kur rregullat e pranueshmërisë do ta bëjnë realizimin e këtij veprimi të pamundur ose tej mase të vështirë.

SEKTORI	<i>Konkurrenca, Inovacioni, Bujqësia dhe Zhvillimi Rural</i>	<i>EUR 22 500 000.00</i>
Veprimi 5	<i>EU4 Trashëgimia Kulturore dhe Zhvillimi Rural</i>	<i>EUR 17 300 000.00</i>

(1) Përshkrimi i veprimit, objektivave, rezultateve të pritura dhe treguesve kryesorë të performancës

- Përshkrimi i veprimit dhe objektivave

Qëllimi i përgjithshëm i veprimit është nxitja e zhvillimit ekonomik rural me anë të rritjes së gjenerimit të të ardhurave të komuniteteve të pazhvilluara dhe të cenueshme përmes mbështetjes së bujqësisë dhe zhvillimit të turizmit kulturor.

- Rezultatet e pritura
 - Përdorimi i rregulluar i burimeve pyjore dhe implementimi i menaxhimit të integruar të pyjeve duke kontribuar kështu në rritjen e kontributit të sektorit pyjor në ekonominë e Kosovës;
 - Sektor i ujitjes i qëndrueshëm në aspektin ekonomik, mjedisor dhe financiar zhvillohet përmes investimeve dhe masave të asistencës teknike që rrjedhimisht do të rrisin efikasitetin e shfrytëzimit të ujit dhe do të nxisin produktivitetin bujqësor;
 - Prodhimtaria e përmirësuar e rrushit për verë dhe cilësi e përmirësuar e verës;
 - Implementimi i punimeve të ruajtjes dhe forcimit të infrastrukturës turistike të lokaliteteve të trashëgimisë;
 - Kapacitete të përmirësuara të menaxhimit të turizmit dhe promovimit të vlerave të trashëgimisë kulturore.
- Treguesit kryesor të performancës
 - Numri i rasteve të raportuara në inspektoratin pyjor dhe i atyre që çojnë në procedura ligjore;
 - Përqindja e prerjeve ligjore dhe të rregulluara në përputhje me planet e menaxhimit të pyjeve.
 - Kontributi ekonomik i sektorit pyjor në Bruto Produktin Vendor;
 - Sipërfaqja e tokës së punueshme e shprehur në hektarë e përfshirë në sistemet e reja ose të përmirësuara të ujitjes;

- Përdoruesit e ujit (ekonomitë familjare) të cilëve u ofrohen shërbime të reja/të përmirësuara të ujitjes dhe drenazhimit;
- Sasia e rrushit të prodhuar për hektarë të vreshtave;
- Numri i verërave me statusin e Treguesit Gjeografik të Mbrojtur të listuara në bazën e të dhënave “E-Bacchus” në përputhje me marrëveshjet bilaterale lidhur me tregtinë e verës;
- Përqindja e infrastrukturës së turizmit kulturor është rritur (në secilin vend) dhe/ose krijuar;
- Numri i punëtorëve të kualifikuar dhe të licencuar të turizmit (ciceron, animatorë dhe shoqërues) dhe i aktivitete promovuese.

(2) Supozimet dhe kushtet

Supozimet kryesore për zbatimin e këtij veprimi janë:

- Duhet të sigurohet pronësi, motivim dhe mbështetje e mjaftueshme nga ministritë dhe komunat përkatëse të përfshira;
- Konsensusi i vendimmarrësve është thelbësor për të pasur qasje të integruar ndaj të gjitha aktiviteteve;
- Angazhimi i plotë i autoriteteve të Kosovës dhe komunave është thelbësor për sigurimin e burimeve të mjaftueshme njerëzore për të kryer ndërhyrjen e planifikuar;
- Qeveria duhet të jetë plotësisht e angazhuar për zbatimin në kohë të legjislacionit bazë dhe miratimin e strategjive të nevojshme (p.sh. Strategjia e Turizmit në Kosovë, si dhe Planet e Menaxhimit të Trashëgimisë për lokalitetet e zgjedhura).
- Është e rëndësishme të arrihet komunikim efektiv dhe përfshirje aktive e të gjithë institucioneve të sektorit, donatorëve dhe palëve të tjera të interesit në mënyrë që të shfrytëzohen maksimalisht fondet dhe të shmanget çdo dyfishim i aktiviteteve.

Kushtet specifike për aktivitete që lidhen me përmirësimin e menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve:

- Hartimi i strategjisë për sektorin e pylltarisë;
 - Bashkëfinancimi nga Qeveria dhe Agjencia Suedeze për Bashkëpunimin dhe Zhvillim Ndërkombëtar (SIDA) është siguruar;
- Ministria financon programin për pyllëzim; dhe
- Angazhimi i qeverisë për zbatimin e legjislacionit të ri pyjor dhe adresimin e rasteve të prerjeve të paligjshme dhe keqpërdorimit të burimeve të tjera pyjore.

Kushtet specifike për aktivitetet që kanë të bëjnë me përmirësimin dhe rehabilitimin e sistemit të ujitjes:

- Përfundimi dhe miratimi në kohë i master planit për ujitje;
- Vlerësim paraprak i tubacionit të rrjetit për sistemin e ujitjes bazuar në analizën e kosto-përfitimit duhet të kryhet nga ana e qeverisë;
- Kompania e ujitjes e targetuar nga veprimi, ka strukturën, udhëheqjen dhe aftësinë për të përmbushur detyrat që i janë caktuar;

- Përfshirje më e madhe e sektorit privat përmes marrëveshjeve të reja institucionale që mbështesin partneritetin publiko-privat;
- E gjithë toka që, potencialisht, do të jetë e nevojshme për ndërtimin e infrastrukturës së ujitjes duhet të vihet në dispozicion nga qeveria e Kosovës; dhe
- Bashkëpunimi mes palëve të interesit si Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural, Ndërmarrjet e Ujit, Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe pushteti lokal.

Kushtet specifike për aktivitete në lidhje me vreshtat dhe verërat:

- Për zbatimin e Treguesit Gjeografik dhe Emërimit të Mbrojtur të Origjinës në sektorët e Vreshtave dhe Verarive, prodhuesit kosovarë duhet të:
 - Kenë aftësinë të tregojnë se ato janë prodhuar tradicionalisht dhe tërësisht (përgatitur, përpunuar dhe prodhuar) brenda rajonit specifik dhe kështu kanë tipare unike lokale;
 - Ofrojnë dokumentacionin dhe provat e duhura që cilësia dhe tiparet e verërave të propozuara përcaktohen në mënyrë të konsiderueshme ose ekskluzive nga mjedisi gjeografik, përfshirë faktorët natyrorë dhe ata njerëzorë;
 - sigurojnë se të paktën një nga fazat e prodhimit, përpunimit ose përgatitjes ndodhë në atë zonë;
- Struktura e përshtatshme institucionale, përfshirë laborator të pavarur me standardin ISO 17025 për testimin e verës; dhe
- sistemi i kontrollit për të shmangur keqpërdorimin e etiketimeve që mund të mashtrorin konsumatorët.

Kushtet specifike për aktivitete që lidhen me turizmin e trashëgimisë kulturore:

- Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit do të përfundojë dhe vë në dispozicion studimin paraprak.
- Komuna e Lipjanit do të përfundojë restaurimin e shtratit të lumit që kalon nëpër fshatin Janjevë.
- Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit, në koordinim me Komunën e Lipjanit, do të jetë përgjegjëse për identifikimin, përzgjedhjen dhe qasjen në shtëpitë private.
- Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit do të zgjidhë çdo çështje që lidhet me pronësinë private dhe/ose shpronësimin e tokës për hulumtime dhe gjurmime të mëtutjeshme.
- Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit në koordinim me Komunën e Prizrenit do të jenë përgjegjëse për identifikimin, përzgjedhjen dhe qasjen në shtëpi private.
- Përveç kësaj, pronarët e ndërtesave të tjera të zgjedhura të cilat gjenden në rrugë të caktuara do të modifikojnë stilin e fasadës së ndërtesave në përputhje me planin e restaurimit/stilin origjinal të rrugës.
- Çështjet e pronësisë dhe aranzhimet për përdorimin publik të kinemasë Lumbardhi duhet të qartësohen dhe konfirmohen nga ana e Komunës së Prizrenit dhe Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sportit.

Mosrespektimi i kërkesave të përcaktuara më lart mund të çojë në rikthimin e fondeve në bazë të këtij programi dhe/ose ri-alokimin e fondeve të ardhshme.

(3) Modalitetet e zbatimit

(3)(a) Menaxhimi indirekt:

Përmirësimi i menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve mund të zbatohet në menaxhimin indirekt me Organizatën e Ushqimit dhe Bujqësisë (OUB).

Ky zbatim përfshin rezultatin e mëposhtëm: aktivitetet do të prezantojnë kornizë të re ligjore për sektorin e pyjeve dhe praktika të përmirësuara dhe të integruara të menaxhimit të pyjeve. Diçka e tillë do të rrisë kontributin që sektori pyjor ka në ekonominë e Kosovës përmes përdorimit të qëndrueshëm të burimeve pyjore duke marrë parasysh aspektet ekonomike, mjedisore, sociale dhe do të kontribuojë në zbutjen e ndryshimeve klimatike.

Subjekti i paraparë është zgjedhur duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- OUB ka punuar në sektorin e pylltarisë në Kosovë në 15 vitet e fundit dhe kësisoj ka përvijë të gjerë dhe njohuri shumë të mira të situatës në zonë. Duke marrë parasysh madhësinë dhe natyrën e problemeve që duhen adresuar përmes këtij veprimi, është paraparë bashkëfinancim i projektit me kontribute nga Agjencia Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar dhe Organizata e Ushqimit dhe Bujqësisë.
- Për më tepër, OUB ka qenë partnere e besueshme e qeverisë së Kosovës dhe kanë zyre të përhershme brenda zyrave të Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural.

Në rast se subjekti i paraparë do duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin subjektin tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kriteret.

Mbështetja për Përmirësimin dhe Rehabilitimin e Sistemit të Ujitjes mund të zbatohet në menaxhim indirekt me Bankën Botërore (BB).

Ky zbatim përfshin rezultatin e mëposhtëm: sektor i ujitjes i qëndrueshëm në aspektin ekonomik, mjedisor dhe financiar zhvillohet përmes investimeve dhe masave të asistencës teknike që rrjedhimisht do të rrisin efikasitetin e shfrytëzimit të ujit dhe do të nxisin produktivitetin bujqësor.

Subjekti i paraparë është zgjedhur duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- Banka Botërore është e përfshirë në mënyrë aktive në fushat e sigurisë së ujit dhe bujqësisë përmes programeve të ndryshme. Ajo mbështet zhvillimin e master planit të ujitjes dhe kornizës së investimeve, gjithashtu e njëjta ka mekanizmat e duhur mbrojtës për të mbështetur investimet në infrastrukturë dhe fuqinë për të mbështetur dialogun e politikave dhe proceset e reformës institucionale.

Në rast se subjekti i paraparë do duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin subjektin tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kriteret.

Mbështetja për Turizmin dhe Trashëgiminë Kulturore mund të zbatohet me menaxhim indirekt me Programin e Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP).

Ky zbatim përfshin rezultatin e mëposhtëm: Implementimin e punimeve të ruajtjes dhe forcimit të infrastrukturës turistike të objekteve të trashëgimisë, veçanërisht përmes investimeve në infrastrukturën e turizmit, asistencës për zhvillimin institucional të turizmit dhe asistencë profesionale për investime që do të rrisin ofertën e produkteve të turizmit.

Subjekti i paraparë është zgjedhur duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- UNDP ka punuar në trashëgiminë e kulturore, krijimin e vendeve të punës dhe qeverisjen e mirë në Kosovë në 18 vitet e fundit dhe të njëjtat kanë përvojë dhe njohuri të gjerë të situatës në zonë, pasi tashmë kanë kryer operacione në fshatin Janjevë. Për më tepër, UNDP aktualisht është duke zbatuar me sukses projektin e BE-së për ndërtimin e besimit përmes trashëgimisë kulturore. UNDP është propozuar në bazë të aftësive të saja teknike dhe përvojës në mjedise me shumë palë të interesit të domosdoshme për zbatimin e këtij operacioni kompleks i cili kërkon qasje shumë-dimensionale.

Në rast se subjekti i paraparë do të duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin subjektin tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kriteret.

(3)(b) Menaxhimi direkt

Prokurimi:

Prokurimi do të kontribuojë në arritjen e objektivave specifike të mëposhtëm: mbështetjen e vreshtave dhe verarive në përmirësimin e cilësisë së rrushit dhe verës së prodhuar; Ruajtja dhe rigjenerimi i vendeve historike dhe krijimi i një qendre me shumë destinime në Kinemanë Lumbardhi.

Zarfi buxhetor i rezervuar për prokurime: EUR 2 800 000,00. Një pjesë e zarfit do të përdoret për qëllime të vizibilitetit dhe komunikimit.

Granti

a) Qëllimi i grantit:

Granti do të kontribuojë në zhvillimin e mëtutjeshëm të potencialit të turizmit, përmes gërmimeve të vazhdueshme në lokalitetin e kërkimit arkeologjik Ulpiana si për arsye shkencore ashtu edhe për zgjerimin e zonës së parkut (Aktiviteti 5.2 i rezultatit 5).

b) Dhënia direkte e grantit:

Nën përgjegjësinë e zyrtarit autorizues përgjegjës të Komisionit, granti mund të jepet pa thirrje për propozime për Ecole Normale Supérieure të Parisit (fakulteti *Archéologie et Philologie d'Orient et d'Occident* - AOROC).

Dhënia e grantit pa thirrje për propozime justifikohet në përputhje me dispozitat e mëposhtme të nenit 195(f) të Rregullores Financiare:

- f) “Për aktivitetet me karakteristika specifike që kërkojnë një lloj organi të veçantë për shkak të kompetencës së tij teknike, shkallës së lartë të specializimit ose

kompetencave të tij administrative, me kusht që aktivitetet në fjalë të mos përfshihen në fushën e një thirrje për propozime”;

Supérieure Ecole Normale dhe Instituti i tij i arkeologjisë është njëri nga institutet më me përvojë në arkeologji në rajonin e Mesdheut dhe Azisë Qendrore. I njëjti ka reputacion global sa i përket metodave të tij të avancuara shkencore dhe teknologjike dhe teknikët shumë të kualifikuar. Misionet arkeologjike kryhen në partneritet me autoritetet lokale. Supérieure Ecole Normale ka bashkëpunuar me Universitetin e Prishtinës dhe ka bërë mbikëqyrjen e gërmimeve në “Parkun Arkeologjik Ulpiana”.

Zarfi global buxhetor i rezervuar për grantin është EUR 1 000 000,00

(4) Fushëveprimi i pranueshmërisë gjeografike për prokurime dhe grante

Do të zbatohet pranueshmëria gjeografike, për sa i përket vendit të themelimit, për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe dhënies së grantit dhe për sa i përket origjinës së furnizimeve të blera, siç përcaktohet në aktin themelor dhe të përcaktuara në dokumentet përkatëse kontraktuale.

Zyrtari autorizues përgjegjës i Komisionit mund të zgjerojë pranueshmërinë gjeografike në bazë të urgjencës ose të mos disponueshmërisë së produkteve dhe shërbimeve në tregjet e përfituesve përkatës, ose në raste të tjera të vërtetuara siç duhet, kur rregullat e pranueshmërisë do ta bënë realizimin e këtij veprimi të pamundur ose tej mase të vështirë.

Veprimi 6	<i>EU4 Rimëkëmbja e bizneseve të vogla pas krizës së COVID-19</i>	<i>EUR 5 200 000.00</i>
------------------	--	--------------------------------

(1) Përshkrimi i veprimit, objektivave, rezultateve të pritura dhe treguesve kryesorë të performancës

- Përshkrimi i veprimit dhe objektivave

Veprimi do të mbështesë rimëkëmbjen e bizneseve të vogla pas krizës së COVID-19. I njëjti përfshin mbështetje për bizneset fillestare (start-up) dhe mikro me qasje të kufizuar në kredi komerciale për të mbështetur idetë e reja biznesore dhe zgjerimin ose rimëkëmbjen e bizneseve të vogla ekzistuese gjatë dhe pas krizës së COVID-19. Veprimi gjithashtu siguron shërbime mbështetëse për digjitalizimin e bizneseve mikro dhe të vogla për të rritur qëndrueshmërinë dhe kapacitetin e tyre për t'u përballur me kushtet kritike të tregut në krizat aktuale dhe ato të ardhshme.

- Rezultatet e pritura
 - Qasja e përmirësuar në financa për ndërmarrjet mikro dhe të vogla;
 - Angazhim i shtuar i të rinjve dhe grave në programe trajnimi/ri trajnimi (p.sh. TIK, ndërmarrësi, aftësi të cilat u nevojiten start-up);
 - Numër i rritur i bizneseve kosovare që digjitalizojnë aktivitetet e tyre;
 - Kapacitet i rritur për aktivitete të mësimi elektronik tek ndërmarrjet e mikro dhe të vogla dhe sipërmarrësit (e mundshëm);
 - Rritje e aktiviteteve të inovacionit në bizneset mikro dhe të vogla të targetuara.

- Treguesit kryesorë të performancës
 - Numri i bizneseve mikro dhe të vogla të pranueshme të mbështetura nga ndihma e BE-së dhe të ndara sipas gjinisë së pronarit të biznesit;
 - Numri i të rinjve (të ndarë sipas gjinisë së pjesëmarrësve në trajnime)/grave që përditësohen me aftësi të reja;
 - Numri i bizneseve mikro dhe të vogla të pranueshme që digjitalizojnë procesin e biznesit të tyre dhe të ndara sipas gjinisë së pronarit.

(2) Supozimet dhe kushtet

Për zbatimin e Veprimit, bëhen supozimet e mëposhtme:

- Koordinimi dhe bashkëpunimi midis palëve të përfshira në lansimin dhe zbatimin e veprimit;
- Koordinim efektiv i aktiviteteve mes palëve të përfshira në veprim;
- Angazhim i plotë dhe mbështetje për bizneset fillestare (start-up);
- Angazhimi nga ana e partnerëve ndërkombëtar dhe lokal dhe financimi i mjaftueshëm i siguar që të mundësohet vazhdimi i skemave të ngjashme;
- Zhvillimi i fondeve atraktive për financimit e bizneseve fillestare (start-up) dhe shërbimeve të mbështetjes së biznesit të dedikuara plotësisht për të lehtësuar rritjen e start-up nga ana e partnerëve zbatues;
- Zhvillimi i një pakoje tërheqëse për digjitalizimin e proceseve të biznesit nga ana e partnerëve zbatues.
- Hartimi i planit për promovimin e aktiviteteve nga ana e partnerëve zbatues, me qëllim të tërheqjes së numrit të mjaftueshëm të ideve të mira biznesore dhe bizneseve të mira, në mënyrë që të zgjedhën kandidatët më të mirë.

(3) Modalitetet e zbatimit

(3)(a) Menaxhimi indirekt:

• **Digjitalizimi i bizneseve mikro dhe të vogla për të rritur qëndrueshmërinë e tyre në krizë** mund të zbatohet në menaxhim indirekt me Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Qëllimi i këtij komponenti është të mbështesë më tutje zhvillimin e bizneseve kosovare dhe të rrisë qëndrueshmërinë dhe shkathtësitë e tyre përmes procesit të digjitalizimit dhe transformimit digjital.

- - GIZ është duke zhvilluar parkun e inovacionit dhe trajnimit në Prizren në vendin ku gjendej ish-kampi për forcën paqeruajtëse të NATO-së në Kosovë (KFOR) - bazuar në marrëveshjen ndërmjet Qeverisë së Kosovës dhe asaj Gjermane. Në park do të ketë ndërmarrje nga fushat e mëposhtme: TIK, përpunimi i produkteve bujqësore dhe produkteve ushqimore dhe industritë kulturore dhe krijuese. I njëjti do të ofrojë shërbime dhe hapësirë për biznese fillestare (start-up) dhe mjedise të trajnimit, të cilat kryesisht do të përqendrohen në aftësimin profesional. Përfitim i mëtejshëm është se parku do të ofrojë shërbime të mbështetjes së biznesit. Në kuadër të projektit janë duke u zhvilluar strukturat organizative dhe operative të parkut, sistemi i tij i menaxhimit dhe shërbimet

këshilluese të nevojshme për bizneset dhe ofruesit e shërbimeve të trajnimit. Diçka e tillë gjithashtu përfshin zhvillimin e strategjive të marketingut dhe komunikimit të parkut.

- Për më tepër, GIZ-i tashmë është duke zbatuar një projekt me Odën Ekonomike të Kosovës për digjitalizimin e bizneseve kosovare dhe ka qenë duke mbështetur themelimin e Qendrës për Transformim Digjital.

-

- Subjekti është përzgjedhur bazuar në kriteret e mëposhtme: përvoja e tyre e mëparshme, aftësitë e tyre teknike, prania rajonale, njohja e sektorit, zyrat ekzistuese. Për më tepër, fakti që GIZ menaxhon parkun e Inovacionit dhe trajnimit në Prizren e plotëson këtë veprim.

Në rast se subjekti i parashikuar do duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin subjekti tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kriteret.

(3)(b) Menaxhimi direkt:

Grantet:

a) Qëllimi i granteve:

Qëllimi i këtij komponenti është të mbështesë ndërmarrjet inovative mikro dhe të vogla Kosovare për t'u përballur me krizën e COVID-19 përmes lehtësimit të qasjes në financa dhe shërbimeve këshilluese biznese për mbijetesën/qëndrueshmërinë e tyre si dhe zhvillimin dhe rritjen më të shpejtë. Më konkretisht granti do të:

- Ofrojë mbështetje financiare dhe jo-financiare për bizneset e reja fillestare (start-up) për t'i ndihmuar ato me sasi të vogël të kapitalit për zhvillimin e idesë biznese, shërbimeve të zhvillimit dhe infrastrukturës së biznesit. Në veçanti do të mbështeten bizneset start-up të themeluar nga grat dhe të rinjtë;
- Mbështesë financiarisht dhe jo-financiarisht ndërmarrjet mikro dhe të vogla të themeluara të cilat kanë mundësi të zgjerohen ose kanë hasur në vështirësi financiare gjatë krizës dhe kërkojnë fonde për të rifilluar operacionet;
- Zhvillojë dhe ofrojë trajnime në mënyrë që të aftësohen personat të cilët kanë humbur punën e tyre gjatë krizës, për të rritur mundësitë e tyre për vetë-punësim. Në veçanti do të targetohen grat dhe të rinjtë.

b) Lloji i aplikuesve të targetuar:

Aplikuesit e pranueshëm do të jenë personat juridikë, organizatat joqeveritare dhe akterë ekonomikë, organizatat fitimprurëse ose jofitimprurëse, organet publike dhe organizatat ndërkombëtare aktive në fushën e ofrimit të shërbimeve të inkubacionit dhe mbështetjes për bizneset.

Zarfi global buxhetor i rezervuar për grante: EUR 3 000 000,00

(4) Fushëveprimi i pranueshmërisë gjeografike për prokurim dhe grante

Sa i përket vendit të themelimit për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe dhënies së grantit dhe origjinës së furnizimeve të blera siç përcaktohet në aktin themelor dhe të

përcaktuara në dokumentet përkatëse kontraktuale do të zbatohet pranueshmëria gjeografike.

Zyrtari autorizues përgjegjës i Komisionit mund të zgjerojë pranueshmërinë gjeografike në bazë të urgjencës ose të mos disponueshmërisë së produkteve dhe shërbimeve në tregjet e përfituesve përkatës, ose në raste të tjera të vërtetuara siç duhet, kur rregullat e pranueshmërisë do ta bënë realizimin e këtij veprimi të pamundur ose tej mase të vështirë.

SEKTORI	<i>Edukimi, Punësimi dhe Politikat Sociale</i>	<i>EUR 13 000 000.00</i>
Veprimi 7	<i>EU4 Punësimi dhe Arsimi</i>	<i>EUR 13 000 000.00</i>

(1) Përshkrimi i veprimit, objektivave, rezultateve të pritura dhe treguesve kryesorë të performancës

- Përshkrimi i veprimit dhe objektivave

Ky veprim synon të kontribuojë në rritjen e punësimit në Kosovë, veçanërisht tek të rinjtë dhe gratë. Një komponent specifik do të targetojë të rinjtë dhe gratë dhe do të ketë synim përmirësimin e qasjes në masat aktive të tregut të punës dhe përmirësimin e cilësisë dhe efektivitetit të shërbimeve publike të punësimit dhe aftësive profesionale. Për sa i përket arsimit, veprimi synon të rrisë cilësinë e arsimit të lartë me infrastrukturë të re, zhvillim të aftësive të stafit akademik dhe rritjen e qasjes në grante për hulumtime dhe përmirësimin e sigurimit të cilësisë.

- Rezultatet e pritura

- Kapacitetet teknike të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, Agjencisë së Punësimit, dhe institucioneve të tjera të forcuara për të hartuar në mënyrë efektive politikat, përmirësuar cilësinë e shërbimeve dhe zbatimin e tyre dhe për të vlerësuar Masat Aktive të Tregut të Punës;
- Masat Aktive të Tregut të Punës të zhvilluara dhe zbatuara, me fokus të veçantë mbi të rinjtë dhe gratë;
- Standarde të përmirësuara të cilësisë në arsimin e lartë;
- Kapacitete të përmirësuara kërkimore në Universitete;
- Rritje e transparencës dhe përgjegjshmërisë në institucionet e Arsimit të Lartë.

- Treguesit kryesorë të performancës

- Numri i stafit të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale dhe Agjencisë së Punësimit të trajnuar në mënyrë efektive në përputhje me përshkrimet e vendeve të punës dhe nevojat e identifikuara për trajnim;
- Numri i të papunëve të moshës midis 18-39 vjeç që përfitojnë nga masat aktive të tregut të punës (gjithsej, të rinjtë dhe % sipas gjinisë);
- Numri i punësimeve të reja të krijuara nga zbatimi i Masave Aktive të Tregut të Punës (gjithsej, të rinjtë 18-39 dhe % sipas gjinisë);

- Numri i studentëve, që studiojnë në objekte të ndërtuara kohëve të fundit;
- Raporti ligjërues akademik/student;
- Numri i stafit të Agjencisë së Kosovës për Akreditim të trajnuar për monitorim pas akreditimit;
- Numri i artikujve hulumtues të realizuar në bashkëpunim me institucione me reputacion ndërkombëtar të arsimit të lartë të paraqitura për botim në revista ndërkombëtare me reputacion;
- Është krijuar kornizë ligjore kundër plagjiaturës dhe softueri është duke u përdorur.

(2) Supozimet dhe kushtet

Kushtet specifike për aktivitete që lidhen me rritjen e punësimit:

- Funksionimi i plotë i Agjencisë së Punësimit, d.m.th., numri optimal i stafit të punësuar përmes një procesi të rekrutimit transparent, të drejtë dhe të bazuar në merita.
- Agjencia e Punësimit siguron bashkëfinancim për zbatimin e Masave Aktive të Tregut të Punës në shumën prej 1 000 000,00 EUR çdo vit.

Kushtet specifike për aktivitetet në lidhje me investimin në arsimin e lartë: do të nevojitej një set i plotë i dokumenteve të mëposhtme, në origjinal, nëse është e mundur:

- Qeveria do të vërë në dispozicion tokën e përshtatshme në afërsi të Universitetit të Prishtinës me të gjitha dokumentet e nevojshme të pronësisë, certifikatën e tokës / kopjen e planit;
- Paraqitja e situatës me të gjitha parcelat kadastrale dhe numrat e tyre përkatës;
- Vendimi komunal për pronësinë e tokës;
- Lejet e ndërtimit të lëshuara nga autoritetet përkatëse;
- Pëlqimi për qasje në infrastrukturë, elektrike, ujë dhe ujërave të zeza, etj;
- Program specifik për secilën komunë bazuar në nevojat e tyre reale.

Kushtet specifike për aktivitete në lidhje me mbështetjen e Agjencisë së Kosovës për Akreditim:

- Miratimi i Ligjit për Agjencinë e Kosovës për Akreditim;
- Funksionimi i rregullt i Agjencisë, përfshirë numrin e mjaftueshëm të të punësuarve;
- Progresi në fushën e miratimit dhe zbatimit të legjislacionit të rëndësishëm për arsimin e lartë në Kosovë është parakusht për të mbështetur zbatimin e duhur të Kodit të Sjelljes së Universitetit.

Mosrespektimi i kërkesave të përcaktuara më lart mund të çojë në rikuperimin e fondeve në bazë të këtij programi dhe/ose ri-alokimin e fondeve të ardhshme.

(3) Modalitetet e zbatimit

(3)(a) Menaxhimi indirekt::

Mbështetja për rritjen e punësimit mund të zbatohet në menaxhimin indirekt me një entitet, i cili do të zgjidhet nga shërbimet e Komisionit duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- (i) organizatat ndërkombëtare ose agjencitë e tyre, në kuptimin e nenit 156; dhe/ose
- (ii) Organet e udhëhequra sipas të drejtës publike, përfshirë organizatat e Shteteve Anëtare;
 - kapaciteti operacional i aplikantit (si p.sh. prania e një përfituesi, përvoja në sektorin e punësimit);
 - Ekspertizë teknike e aplikantit dhe rëndësia, metodologjia dhe qëndrueshmëria e veprimit të propozuar.

Zbatimi nga ky entitet bënë të domosdoshëm:

Forcimin e kapaciteteve teknike të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, Agjencisë së Punësimit dhe institucioneve të tjera për të hartuar në mënyrë efektive politikat, për të përmirësuar cilësinë e shërbimeve të tyre, për të zbatuar dhe vlerësuar Masat Aktive të Tregut të Punës. Aktivitetet do të përfshijnë përgatitjen e Planit të Zhvillimit të Burimeve Njerëzore për Agjencinë e Punësimit, zhvillimin e sistemit të brendshëm të trajnimit dhe një plan për krijimin e kapaciteteve për Agjencinë dhe stafin e Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale dhe mbështetje për hartimin e udhëzimeve për zbatimin e Masave Aktive të Tregut të Punës, për të mbështetur përfituesit e mundshëm në procesin e aplikimit, për të mbështetur bizneset që marrin pjesë në zbatimin e masave aktive të tregut të punës dhe ofrimin e shërbimeve këshilluese, për monitorimin dhe trajnimin e të papunëve në qasjen e tyre në tregun e punës.

Investimi në arsimin e lartë mund të zbatohet në menaxhim indirekt nga Zyra e Kombeve të Bashkuara për Shërbime të Projekteve (UNOPS).

Rezultati i mëposhtëm pritet të arrihet me: Përmirësimin e standardeve të cilësisë në arsimin e lartë, veçanërisht përmes ndërtimit të objekteve të reja për fakultetin e Matematikës dhe Shkencave të Natyrës dhe Fakultetin e Ekonomisë në Universitetin e Prishtinës.

Entiteti i paraparë është zgjedhur duke përdorur kriteret e mëposhtme:

- UNOPS ka punuar 20 vitet e fundit në Kosovë, në menaxhimin e projekteve, prokurimin, dhe veçanërisht në fushën e infrastrukturës, mbështetjes administrative, shërbimeve këshilluese dhe shërbimeve për menaxhim të fondeve. Përparësia e zbatimit të projektit të madh të infrastrukturës, UNOPS do të sigurojë mbështetje për menaxhimin e projektit në zyrën e BE-së në Kosovë për këtë veprim specifik.

Në rast se njësia e paraparë do të duhet të zëvendësohet, shërbimet e Komisionit mund të zgjedhin një entitet tjetër zëvendësues duke përdorur të njëjtat kritere.

(3)(b) Menaxhimi i drejtpërdrejtë

Prokurimi:

Prokurimi do të kontribuojë në përmirësimin e cilësisë së standardeve në më të larta dhe rritjen e transparencës dhe llogaridhënies në institucionet e arsimit të lartë. Më tej, do të kontribuojë në arritjen e objektivave specifike të mëposhtme:

- Për të forcuar cilësinë dhe rëndësinë e programeve të studimit të arsimit të lartë në sistemin e Arsimit të Lartë të Kosovës në përputhje me Zonën Evropiane të Arsimit të Lartë të BE-së dhe të mbështesë zbatimin efektiv dhe efikas të asistencës IPA.
- Përmirësimi i transparencës brenda Institucioneve të Arsimit të Lartë të Kosovës kur bëhet fjalë për aktivitete akademike (performanca e profesorëve dhe studentëve).

Zarfi buxhetor global i rezervuar për prokurim: 500 000,00 EUR. Një pjesë e zarfit do të përdoret për qëllime të dukshmërisë dhe komunikimit.

Grantet:

c) Qëllimi i granteve:

Në varësi të nevojave të përfituesit, në përputhje me objektivat e *acquis* të BE-së për Kërkimin dhe Inovacionin (Rezultati 2.2) mund të organizohen një ose më shumë thirrje për propozim:

- për dhënien e granteve të vogla për aktivitete kërkimore dhe inovative të ndërmarra bashkërisht ndërmjet stafit akademik nga Kosova dhe institucioneve me reputacion të arsimit të lartë jashtë Kosovës;
- për rritjen e aftësive kërkimore, cilësinë e kërkimit dhe për të nxitur ndërkombëtarizimin e punës kërkimore të kryer nga academia e Kosovës.

d) Lloji i aplikantëve të synuar:

Aplikantët duhet të jenë persona fizikë të përfshirë në organizata/institucione kërkimore ose hulumtuese në Kosovë (përfshirë universitetet e përfshira në kërkime) në partneritet me organizatat/institucionet kërkimore evropiane të përfshira në kërkime, aktivitete edukative dhe aktivitete kulturore.

Zarfi buxhetor global i rezervuar për grante: 1 000 000,00 EUR

(4) Fushëveprimi i pranueshmërisë gjeografike për prokurim dhe grante

Sa i përket vendit të themelimit për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe dhënies së granteve dhe për sa i përket origjinës së furnizimeve të blera, siç është përcaktuar në aktin themelorë dhe të përcaktuara në dokumentet përkatëse kontraktuale, do të zbatohet pranueshmëria gjeografike.

Zyrtari autorizues i Komisionit përgjegjës mund të zgjeroj pranueshmërisë gjeografike në rast të urgjencës ose mos disponueshmërisë së produkteve dhe shërbimeve në tregjet e përfituesve përkatës, ose në raste të tjera të vërtetuara siç duhet, kur rregullat e pranueshmërisë e bëjnë realizimin e këtij veprimi të pamundur ose tejet të vështirë.

3 BUXHETI

3.1 TABELA INDIKATIVE E BUXHETIT – PROGRAMI VJETOR I VEPRIMIT PËR KOSOVËN

		Menaxhimi indirekt me një subjekt të besuar	Menaxhim direkt	Kontributi i përgjithshëm i BE-së (EUR)	Përfituesi IPA-II ose kontributi tjetër i palës së tretë (EUR)	Gjithsej (EUR)
		Kontributi i BE-së (EUR)	Kontributi i BE-së (EUR)			
Objektivi 1 2020/042-089	1 Demokracia dhe Qeverisja	2 500 000.00	8 600 000.00⁵	11 100 000.00	157 277.60	11 257 277.60
	Veprimi 1 Instrumenti për përafrimin me <i>acquis të BE-së</i>	2 500 000.00	7 90000 000.00	10 400 000.00	0.00	10 400 000.00
	Vlerësimi i veprimeve	0.00	200 000.00	200 000.00	0.00	200 000.00
	Veprimi 2 Mbështetja për Pjesëmarrjen në Programet e Unionit	0.00	500 000.00	500 000.00	157 277.60	657 277.60
	2 Sundimi i ligjit dhe të drejtat themelore	2 200 000.00	7 800 000.00	10 000 000.00	300 000.00	10 300 000.00
	Veprimi 3 EU4 Drejtësi dhe Punët e Brendshme	2 200 000.00	7 800 000.00	10 000 000.00	300 000.00	10 300 000.00
Objektivi 2 2020/042-090	3 Mjedisi dhe veprimi i klimës	33 600 000.00	0.00	33 600 000.00	20 400 000.00	54 000 000.00
	Veprimi 4 EU4 Mjedisi, Veprimi i Klimatik dhe Energjia	33 600 000.00	0.00	33 600 000.00	20 400 000.00	54 000 000.00
	6 Konkurrencë dhe inovacion	15 700 000.00	6 800 000.00	22 500 000.00	21 700 000.00	44 200 000.00
	Veprimi 5 EU4 Trashëgimia Kulturore dhe Zhvillimi Rural	13 500 000.00	3 800 000.00	17 300 000.00	21 400 000.00	38 700 000.00
	Veprimi 6 EU4 Rimëkëmbja e bizneseve të vogla pas krizës COVID-19	2 200 000.00	3 000 000.00	5 200 000.00	300 000.00	5 500 000.00

⁵ Demokracia dhe Qeverisja përfshin koston për vlerësimin e veprimeve, si pjesë Veprimit 1 Lehtësia e përafrimit me *acquis të BE-së*

	7 Punësimi në arsim dhe politikat sociale	11 500 000.00	1 500 000.00	13 000 000.00	6 080 000.00	19 080 000.00
	Veprimi 7 EU4 Arsimit dhe Punësimi	11 500 000.00	1 500 000.00	13 000 000.00	6 080 000.00	19 080 000.00
	GJITHSEJ	65 500 000.00	24 700 000.00	90 200 000.00	48 637 277.60	138 837 277.60

4 ARANZHIMET PËR MONITORIMIN E PERFORMANCËS

Si pjesë e kornizës për matjen e performancës, Komisioni do të monitorojë dhe vlerësojë progresin drejt arritjes së objektivave specifike të përcaktuara në Rregulloren IPA II në bazë të treguesve të paracaktuar, të matshëm, të qartë dhe transparent. Raportet e progresit të referuara në Nenin 4 të Rregullores së IPA II do të merren si pikë referimi gjatë vlerësimit të rezultateve të asistencës së IPA II.

Komisioni do të mbledhë të dhëna të performancës (treguesit e procesit, produkteve dhe rezultateve) nga të gjitha burimet, të cilat do të mblidhen dhe analizohen me qëllim të përcjelljes së progresit kundrejt objektivave dhe standardeve të përcaktuara për secilën prej veprimeve të këtij programi si dhe Dokumentin Strategjik Indikativ.

Progresi i përgjithshëm do të monitorohet përmes mjeteve të mëposhtme: a) Sistemi i Monitorimit i Orientuar në Rezultat (ROM); b) Monitorimi vetanak i përfituesve të IPA II; c) vetë-monitorimi i kryer nga Delegacionet e BE-së; d) monitorimi i përbashkët nga Komisioni Evropian (DG NEAR) dhe Përfituesit IPA II, ku pajtueshmëria, koherenca, efektiviteti, efikasiteti dhe koordinimi gjatë zbatimit të asistencës financiare do të monitorohen rregullisht nga një Komitet i Monitorimit të IPA II, i mbështetur nga Komitetet e Monitorimit Sektorial i cili do të sigurojë një proces monitorimi në nivel sektori.

5 VLERËSIM

Duke marrë parasysh natyrën e veprimeve të këtij programi vjetor, për këtë veprim ose komponentët e tij do të kryhet një vlerësim afatmesëm përmes këshilltarëve të pavarur të kontraktuar nga Komisioni. Do të kryhet për qëllime të llogaridhënies dhe të të mësuarit në nivele të ndryshme në veçanti në lidhje me sigurimin e qëndrueshmërisë së veprimeve.

Komisioni informon partnerin zbatues të paktën 2-3 muaj përpara datave të parapara për misionet e vlerësimit. Partneri zbatues do të bashkëpunojë në mënyrë efikase dhe efektive me ekspertët e vlerësimit dhe ndër të tjera u siguron atyre të gjithë informacionin dhe dokumentacionin e nevojshëm, si dhe qasjen në mjediset dhe aktivitetet e projektit.

Raportet e vlerësimit do të ndahen me përfituesin e IPA II dhe me akterët tjerë kryesorë. Partneri zbatues dhe Komisioni analizojnë konkluzionet dhe rekomandimet e vlerësimeve dhe kur është e përshtatshme, në marrëveshje me përfituesin e IPA II, vendosin së bashku për veprimet përcjellëse që duhet të ndërmerren dhe për çdo përshtatje të nevojshme duke përfshirë, nëse tregohet, për riorientimin e projektit.

SHTOJCA II – KUSHTET E PËRGJITHSHME

Përmbajtja

SHTOJCA II – KUSHTET E PËRGJITHSHME	1
Pjesa Një: Dispozitat e Përgjithshme	2
Neni 1 – Periudha e zbatimit, periudha e zbatimit operativ dhe afati kontraktues	2
Neni 2 – Përfituesit e IPA II dhe detyrat e tyre të përbashkëta	2
Neni 3 – Kërkesat e raportimit	3
Neni 4 – Vizibiliteti dhe Komunikimi	3
Neni 5 – Të drejtat e pronësisë intelektuale	3
Neni 6 – Pranueshmëria e shpenzimeve	3
Pjesa Dy: Dispozitat e Zbatueshme për Menaxhimin Indirekt nga Përfituesit e IPA II.....	4
Neni 7 – Parimet e përgjithshme	4
Neni 8 – Prokurimi dhe procedurat për dhënien e granteve	4
Neni 8a – Detyrimi për të informuar, sanksionet administrative, dhe dështimi për të vepruar ..	6
Neni 9 – Kontrollat <i>Ex-ante</i> mbi grantet dhe procedurat e prokurimit dhe kontrollat <i>ex post</i> mbi kontratat dhe grantet që do të kryhen nga Komisioni	6
Neni 10 – Llogaritë bankare, sistemet e kontabilitetit dhe shpenzimet e pranueshme	7
Neni 11 – Dispozitat për pagesat e bëra nga Komisioni për përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues	8
Neni 12 – Ndërprerja e pagesave	9
Neni 13 – Kthimi i fondeve	9
Pjesa Tre: Dispozitat Përfundimtare	10
Neni 14 – Konsultimet në mes të përfituesve të IPA II dhe Komisionit	10
Neni 15 – Ndryshimi i kësaj Marrëveshje për Financim	10
Neni 16 – Pezullimi i kësaj Marrëveshje për Financim	10
Neni 17 – Ndërprerja e kësaj Marrëveshje për Financim	11
Neni 18 – Marrëveshjet për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve	12

Pjesa Një: Dispozitat e Përgjithshme

Neni 1 – Periudha e ekzekutimit, periudha zbatimit operativ dhe afati kontraktues

- (1) Periudha e ekzekutimit është periudha gjatë së cilës zbatohet Marrëveshja për Financim dhe përfshin periudhën e zbatimit operues, si dhe fazën e mbylljes. Kohëzgjatja e periudhës së ekzekutimit është përcaktuar në Nenin 2(1) të Kushteve të veçanta dhe fillon me hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshje për Financim.
- (2) Periudha e zbatimit operues është periudha në të cilën përfundohen të gjitha aktivitetet operuese të mbuluara nga kontratat e prokurimit dhe të granteve. Kohëzgjatja e kësaj periudhe është përcaktuar në Nenin 2(2) të Kushteve të veçanta, dhe duhet të filloj me hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshje për Financim;
- (3) Periudhat e ekzekutimit dhe zbatimit operues do të respektohen nga Autoriteti Kontaktues pasi që të përfundojnë dhe të zbatojnë kontratat e prokurimit dhe të granteve në kuadër të kësaj Marrëveshje për Financim.
- (4) Shpenzimet lidhur me operacionet e këtij Programi të Veprimit duhet të jenë të pranueshme për financim nga BE-ja vetëm nëse ato janë shkaktuar gjatë periudhës për zbatimin operues.
- (5) Kontratat e prokurimit dhe granteve duhet të lidhen më së paku brenda tri viteve nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshje për Financim, përveç nëse:
 - (a) ndryshohen kontratat tashmë të lidhura;
 - (b) kontratat individuale të prokurimit lidhen pas ndërprerjes së parakohshme të kontratës ekzistuese të prokurimit;
 - (c) kontratat lidhur me auditimin dhe vlerësimin, të cilat mund të nënshkruhen pas zbatimit operues;
 - (d) ndryshimi i subjektit të ngarkuar me detyra të besuara.
- (6) Kontrata e prokurimit dhe granteve e cila nuk ka ofruar ndonjë rritje të pagës brenda dy viteve që nga data e nënshkrimit të saj, do të ndërpritet automatikisht dhe financimi i tij nuk do të vazhdohet.

Neni 2 – Përfituesit e IPA II dhe detyrat e tyre të përbashkëta

- (1) Siç parashikohet në Nenin 76(3) të Marrëveshjeve përkatëse Kornizë, përfituesit e IPA II do të bashkëpunojnë ngushtë dhe do të përmbushin bashkërisht në veçanti funksionet e mëtejshme dhe do të marrin përgjegjësitë në vijim:
 - (a) të përgatisin programin për bashkëpunim ndërkufitar në përputhje me Nenin 68 të Marrëveshjeve përkatëse Kornizë, apo rishikimin e tyre;
 - (b) të sigurohet pjesëmarrja në takimet e Komitetit të Përbashkët Monitorues (KPM) dhe në takimet e tjera bilaterale;
 - (c) të emërohet përfaqësuesi(-t) e tyre në KPM;
 - (d) të ngritet Sekretariati i Përbashkët Teknik (SPT) dhe të garantohet që ka stafin e nevojshëm
 - (e) të përgatiten dhe të zbatohen vendimet strategjike të KPM-së;
 - (f) të mbështesë punën e KPM-së dhe të pajisë atë me informacionin e kërkuar për realizimin e detyrave të veta, në veçanti të dhënat që lidhen me progresin e programit operues në arritjen e qëllimeve dhe objektivave sipas prioritetit tematik siç është përcaktuar në programin për bashkëpunim ndërkufitar;
 - (g) të krijohet një sistem për grumbullimin e informacioneve të besueshme mbi zbatimin e programit për bashkëpunim ndërkufitar;
 - (h) të hartohen raportet vjetore dhe finale të zbatimit siç është referuar në Nenin 80 të Marrëveshjeve përkatëse Kornizë në përputhje me Nenin 3;
 - (i) të përgatitet dhe zbatohet plani koherent për komunikim dhe vizibilitet;
 - (j) të hartohet plani vjetor i punës për Sekretariatit e Përbashkët Teknik, i cili duhet të miratohet

Neni 3 – Kërkesat e raportimit

- (1) Për qëllime të kërkesave për raportim të përcaktuara në Nenin 80(1) të Marrëveshjes Kornizë, strukturat operative do të përdorin modelin e parashikuar në Shtojcën III të kësaj Marrëveshje për Financim.
- (2) Për qëllime të kërkesave të përgjithshme të raportimit tek Komisioni të përcaktuar në Nenin 58 të Marrëveshjes Kornizë dhe kërkesat e veçanta të raportimit nën menaxhim indirekt të përcaktuar në Nenin 59(1) të Marrëveshjeve përkatëse Kornizë për raportin vjetor në zbatimin e asistencës IPA II, KKIPA do të përdor modelin e dhënë në Shtojcën IIIA në këtë Marrëveshje për Financim.
- (3) Për qëllime të kërkesave të veçanta të raportimit të përcaktuara në pikën (a) të Nenit 59(2) të Marrëveshjes Kornizë mbi raportet vjetore apo deklaratat financiare, ZAK në përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, do të përdor modelet e parashikuara në Shtojcën IV të kësaj Marrëveshje për Financim.
- (4) Për qëllime të Nenit 59(4) të Marrëveshjes Kornizë, KKIPA në përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, do të dorëzojë raportin final në zbatimin e asistencës IPA II të këtij Programi të Veprimit tek Komisioni jo më vonë se katër muaj pas disbursimit të fundit për kontraktuesit apo përfituesit e tij të granteve.
- (5) Për qëllime të Nenit 59(6) të Marrëveshjes Kornizë, ZAK në përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, duhet të siguroj një kopje të të dhënave të mbajtur në sistemin kontabël në formë elektronike sipas Nenit 10(5) deri më 15 janar të vitit vijues financiar. Kjo duhet të mbështetet nga një raport i nënshkruar dhe i pa-audituar i përmbledhjes financiare në përputhje me pikën (c) të Shtojcës IV.

Neni 4 – Vizibiliteti dhe Komunikimi

- (1) Siç është paraparë në Nenin 24(1), 76(3)(k) dhe Nenin 78(8)(f) të Marrëveshjeve përkatëse Kornizë, përfituesit e IPA II do të përgatisin një plan koherent me aktivitetet për vizibilitetin dhe komunikimin që do të dorëzohen tek Komisioni për një marrëveshje brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshje për Financim.
- (2) Këto aktivitete të vizibilitetit dhe komunikimit duhet të jenë në përputhje me Doracakun e Komunikimit dhe vizibilitetit për veprimet e jashtme të BE-së të krijuar dhe publikuar nga Komisioni, në fuqi në kohën e aktiviteteve.

Neni 5 – Te drejtat e pronësisë intelektuale

- (1) Kontratat e financuara sipas kësaj Marrëveshje për Financim do të sigurojnë se përfituesit e IPA II fitojnë të gjitha të drejtat e nevojshme të pronësisë intelektuale në lidhje me teknologjinë informative, studimet, hartimet, planet, publiciteti dhe materialet e tjera të bëra për qëllime të planifikimit, zbatimit, monitorimit dhe vlerësimit.
- (2) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, duhet të garantojë se Komisioni, ose ndonjëri apo personi i autorizuar nga Komisioni dhe përfituesi tjetër i IPA II do të kenë qasje dhe të drejtë në përdorimin e materialit të tillë. Komisioni do të përdorë materialin e tillë vetëm për qëllime të veta.

Neni 6 – Pranueshmëria e shpenzimeve

- (1) Shpenzimet në vijim nuk do të jenë të pranueshme për financim sipas kësaj Marrëveshjeje për Financim:
 - (a) borxhet dhe pagesat e shërbimeve të borxhit (kamata);
 - (b) provizionet për humbje apo detyrimet e mundshme në të ardhmen;

- (c) shpenzimet e deklaruara nga përfituesi(t) dhe të financuara nga ndonjë program apo veprim tjetër i punës duke pranuar grante të Unionit;
 - (d) humbjet nga këmbimi valutor;
 - (e) kreditë ndaj palëve të treta;
 - (f) gjobat, gjobat financiare dhe shpenzimet nga proceset gjyqësore.
- (2) Blerja e tokës me ndërtime dhe pa ndërtime në vlerë deri 10 % të totalit të shpenzimeve të pranueshme për aktivitetin në fjalë duhet të jetë e pranueshme për financim sipas asistencës së IPA II për bashkëpunim ndërkufitar, nëse është e arsyetuar nga natyra e veprimit dhe nëse është paraparë në Shtojcën I.

Pjesa Dy: Dispozitat e zbatueshme në menaxhimin indirekt nga përfituesi IPA II

Neni 7 – Parimet e përgjithshme

- (1) Qëllimi i Pjesës Dy është që të përcaktojë rregullat për zbatimin e Programit të Veprimit nën menaxhimin indirekt dhe në veçanti rregullat në lidhje me detyrat e besuara për zbatimin e buxhetit siç është përshkruar në Shtojcën I dhe të përkufizohen të drejtat dhe obligimet e përfituesit të IPA II, i cili është Autoritet Kontraktues, respektivisht Komisioni në kryerjen e këtyre detyrave.
- (2) Siç është paraparë në pikën (b) të Nenit 76(3) të Marrëveshjeve përkatëse Kornizë, përfituesit e IPA II duhet që bashkërisht të përgatisin marrëveshjen dhe të sigurojnë zbatimin e saj.
- (3) Përfituesi i IPA II, i cili nuk është Autoriteti Kontraktues, do të bashkëpunojë me përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, për të siguruar se janë plotësuar detyrat në vijim:
 - (a) Kryen veprimet vijuese dhe menaxhimin e veprimeve, siç është paraparë në pikën (b) të Nenit 76(4) të Marrëveshjes Kornizë;
 - (b) Verifikimet në përputhje me Nenin 76(5) të Marrëveshjes Kornizë;
 - (c) Mbrojtja e interesit financiar të Unionit siç është paraparë në Nenin 51 të Marrëveshjes Kornizë.

Neni 8 – Procedurat e prokurimit dhe të dhënies së granteve

- (1) Detyrat e referuara në Nenin 7(3) do të kryhen nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoritet Kontraktues, në përputhje me procedurat dhe dokumentet standarde të përcaktuara dhe të publikuara nga Komisioni për dhënien e kontratave të prokurimit dhe kontratave të granteve në veprimet e jashtme, të aplikueshme në kohën e fillimit të procedurës në fjalë (PRAG), si dhe në përputhje me standardet e kërkuara të vizibilitetit dhe komunikimit të referuara në Nenin 4(2).
- (2) Në përputhje me Nenin 18(2) të Marrëveshjes Kornizë, Komisioni do t'i ofrojë përfituesit të IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, udhëzime të mëtejshme për përshtatjen e procedurës dhe dokumentit standard të përcaktuar dhe të publikuar nga Komisioni për dhënien e kontratave të prokurimit dhe të granteve në veprimet e jashtme në rastet e veçanta të bashkëpunimit ndër-kufitar.
- (3) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, do të kryej procedurat për dhënien e kontratave të prokurimit dhe granteve, të lidhë kontratat që dalin nga aty dhe duhet të sigurojë se të gjitha dokumentet relevante për gjurmët e auditimit janë në gjuhën e kësaj Marrëveshje të Financimit.
- (4) Përfituesit e IPA II duhet të bashkëpunojnë ngushtë në themelimin e komisioneve për vlerësim

- (5) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, do të mbajë të gjitha dokumentet relevante mbështetëse kontraktuale dhe financiare nga data e hyrjes në fuqi e kësaj Marrëveshje për Financim, apo nga një datë e mëhershme në rast se procedura e prokurimit, thirrja për propozim apo procedura për dhënie të drejtpërdrejtë të grantit është lëshuar para hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje për Financim.

(a) Për procedurat e prokurimit në veçanti:

- a) Njoftim i parashikimit me dëshmi të publikimit të njoftimit të prokurimit dhe të ndonjë korigjimi;
- b) Caktimi i panelit për listën e ngushtë;
- c) Raporti i listës së ngushtë (përfshirë edhe shtojcat) dhe aplikacionet;
- d) Dëshmitë e publikimit të listës së ngushtë;
- e) Dokumentet për kandidatët që nuk janë në listën e ngushtë;
- f) Ftesat për tenderim apo ekuivalente;
- g) Dosja e tenderit, përfshirë shtojcat, sqarimet, procesverbalet e takimeve, dëshmitë e publikimit;
- h) Emërimi i komisionit për vlerësim;
- i) Raporti për hapjen e tenderit, përfshirë edhe shtojcat;
- j) Raporti i vlerësimit/negocimit, përfshirë edhe shtojcat dhe ofertat e pranuar;⁶
- k) Njoftimet;
- l) Shkresat përcjellëse për dorëzimin e kontratës;
- m) Njoftimet për kandidatët e pasuksesshëm;
- n) Njoftimet për dhënie/anulime, përfshirë edhe dëshmitë e publikimit;
- o) Kontratat e nënshkruara, amendamentet, shtojcat e kontratës, raportet e zbatimit, dhe korrespondencat relevante;

(b) Për thirrjet për propozime dhe në veçanti dhënien e drejtpërdrejt të granteve

- a) Emërimi i komisionit të vlerësimit;
- b) Raportet e hapura dhe administrative përfshirë shtojcat dhe aplikacionet e pranuar;⁷
- c) Letrat për kandidatët e suksesshëm dhe të pasuksesshëm pas vlerësimit të konceptit
- d) Koncept dokumenti për vlerësim;
- e) Raporti i vlerësimit të zbatimit të plotë apo raportit të negocimit me shtojcat relevante;
- f) Kontrolli i lejueshëm dhe dokumentet mbështetëse;
- g) Njoftimet për kandidatët e suksesshëm dhe të pasuksesshëm me listën rezervë të aprovuar pas aplikimit të plotë të vlerësimit;

⁶ Eliminimi i tenderëve të pasuksesshëm pesë vite pas mbylljes së procedurës së prokurimit.

⁷ Eliminimi i aplikacioneve të pasuksesshme tre vite pas mbylljes së procedurës së granteve.

- h) Shkresat përcjellëse për dorëzimin e kontratës së granteve;
- i) Njoftimi për dhënie/anulim më dëshmitë për publikim;
- j) Kontratat e nënshkruara, amendamentet, shtojcat e kontratës dhe korrespondencat relevante.

Përveç kësaj, dokumentet financiare dhe kontraktuale të referuara në paragrafin 5(a) dhe (b) të këtij Neni, duhet të plotësohen nga të gjitha dokumentet mbështetëse përkatëse siç kërkohet me procedurat e përmendura në seksionin 1 të këtij Neni, si dhe të gjithë dokumentacionin përkatës në lidhje me pagesat, rikthimet dhe shpenzimet operative, për shembull raportet e kontrollit të projektit dhe kontrollit në terren, pranimin e furnizimeve dhe punimeve, garancitë, raportet e inxhinierëve mbikëqyrës.

Të gjitha dokumentet relevante financiare dhe kontraktuale duhet të mbahen për të njëjtën kohëzgjatje, në përputhje me nenin 49 të Marrëveshjes Kornizë.

Neni 8a – Detyrimi për të informuar, sanksionet administrative, dhe dështimi për të vepruar

- (1) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues do të informojë menjëherë Komisionin, kur një kandidat, ofertues, aplikant është në situatën e përjashtimit nga pjesëmarrja në procedurat e prokurimit dhe dhënies së granteve, ka bërë parregullsi dhe mashtrime, ose ka bërë shkelje të rënda të detyrimeve të tija kontraktuale.
- (2) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, do të merr parasysh informatat sa i përket sistemit të Komisionit të 'Zbulimit të hershëm dhe të përjashtimit' (EDES) gjatë dhënies së kontratave të prokurimit dhe granteve. Qasja në informata mund të ofrohet përmes pikës (pikave) ndërlidhëse ose përmes konsultimeve duke përdorur pikat e mëposhtme: (Komisionin Evropian, Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit, Zyrtarin për Kontabilitet në Komision, BRE2-13/505, B-1049 Bruksel, Belgjikë dhe përmes e-mail adresës BUDG-C01-EXCL-DB@ec.europa.eu dhe përmes adresës së Komisionit të identifikuar në Nenin 3 të Kushteve të Veçanta.
- (3) Nëse përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, është në dijeni sa i përket një situatë të përjashtimit në zbatimin e detyrave të përshkruara në Shtojcën I, përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues vendos për përjashtimin një operatori ekonomik ose një aplikuesi për grant nga procedurat e prokurimit dhe dhënies së granteve. Gjithashtu, përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues mundet të shqiptojë dënime financiare proporcionale me vlerën e kontratës në fjalë. Përjashtimet dhe/ose dënimet financiare shqiptohen pas një procedure kundërshtuese që siguron të drejtën për mbrojtje për personin në fjalë. Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues njofton Komisionin në përputhje me paragrafin 1 të këtij Neni.
- (4) Në përputhje me paragrafin 3, dështim në veprim konsiderohet kur përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues nuk bën përjashtime dhe/ose nuk shqipton dënime mbi operatorin ekonomik ose aplikuesin për grant.
- (5) Në rast të dështimit për veprim, përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues jep arsye tek Komisioni sa i përket dështimit të tij. Komisioni ka të drejtë të përjashtojë një operator ekonomik ose aplikues për grant nga procedurat e ardhshme të dhënies së granteve të financuara nga BE-ja, dhe/ose shqipton dënime për operatorët ekonomik ose aplikuesit për grante ndërmjet 2% dhe 10% të vlerës totale të kontratës në fjalë.

Neni 9 - Kontrollat *Ex-ante* mbi grantet dhe procedurat e prokurimit dhe kontrollat *ex post* mbi kontratat dhe grantet që do të kryhen nga Komisioni

- (1) Komisioni mund të kryej kontrole *ex ante* në tenderimin e kontratave, lansimin e thirrjeve për propozime dhe dhënien e kontratave dhe granteve për fazat e prokurimit apo dhënien e granteve në vijim:
 - (a) miratimi i njoftimit të kontratës për prokurim, programet e punës me thirrjet për propozim dhe rregullimit të ndonjë gabimi;

Marrëveshja për Financim e IPA II, Programet Vjetore të Veprimit të BNK-së - Shtojca II – Kushtet e përgjithshme v. 1.0

- (b) miratimi i dosjeve të tenderit dhe udhëzimet për aplikuesit për grante;
 - (c) miratimi i përbërjes së Komisionit Vlerësues;
 - (d) miratimi i raportit vlerësues dhe dhënia e vendimeve⁸
 - (e) miratimi i dosjes së kontratës dhe shtojca e kontratës.
- (2) Komisioni do të vendosë në lidhje me kontrollet *ex ante*:
- (a) të kryejë kontrollet *ex ante* në të gjitha dosjet, apo
 - (b) të kryejë kontrollet *ex ante* në përzgjedhjen e dosjeve të tilla, apo
 - (c) të përjashtoj krejtësisht kontrollet *ex ante*.
- (3) Nëse Komisioni vendos që të kryejë kontrolle *ex ante* në përputhje me paragrafin 2, pikat (a) ose (b) të këtij Neni, duhet që të informojë përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, mbi dosjet e përzgjedhura për kontrollet *ex ante*. Ky përfitues i IPA II duhet të ofroj të gjithë dokumentacionin dhe informacionin e nevojshëm për Komisionin pasi të jetë informuar se është përzgjedhur një dosje për kontroll *ex ante*, më së voni në kohën e dorëzimit të njoftimit të kontratës ose programit të punës për publikim.
- (4) Komisioni mund të vendosë për të kryer kontrolle *ex post*, duke përfshirë auditimet dhe kontrollet në terren, në çdo kohë për ndonjë kontratë ose grant të dhënë nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, e që del nga kjo marrëveshje për financim. Ky përfitues IPA II duhet të vë në dispozicion gjithë dokumentacionin dhe informatat e nevojshme për Komisionin pasi të jetë informuar se është përzgjedhur një dosje për kontroll *ex post*. Komisioni mund të autorizojë një person ose një subjekt për realizimin e kontroleve *ex post* në emër të tij.

Neni 10 – Llogaritë bankare, sistemet kontabël dhe shpenzimet e pranueshme

- (1) Pas hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje për Financim, Fondi Kombëtar dhe struktura operative e përfituesit të IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, për Programin e Veprimit duhet të hapin të paktën një llogari bankare në Euro. Bilanci i përgjithshëm bankar për Programin e Veprimit do të jetë shuma e bilanceve në të gjitha llogaritë bankare të Programit të Veprimit të mbajtura nga Fondi Kombëtar dhe në të gjitha strukturat operative pjesëmarrëse të përfituesit të IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues.
- (2) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, duhet t'i përgatisë dhe dorëzojë planet e parashikuara për disbursim tek Komisioni për kohëzgjatjen e periudhës së zbatimit të Programit të Veprimit. Këto parashikime duhet të përditësohen për raportin vjetor financiar të përmendur në Nenin 3(2) dhe për çdo kërkesë për fonde. Parashikimet do të bazohen në një analizë të dokumentuar të detajuar (duke përfshirë kontraktimin e planifikuar dhe orarin e pagesës për kontratë për dymbëdhjetë muajt vijues), e cila do të jetë në dispozicion të Komisionit nëse e kërkon një gjë të tillë.
- (3) Plani fillestar i parashikimit të disbursimit duhet të përmbajë parashikimet përmbledhëse vjetore të disbursimit për gjithë periudhën e zbatimit dhe parashikimet mujore të disbursimit për dymbëdhjetë muajt e parë të Programit të Veprimit. Planet e mëvonshme duhet të përmbajnë parashikime përmbledhëse vjetore të disbursimit për bilancin e periudhës së zbatimit të Programit të Veprimit dhe parashikimet mujore të disbursimit për katërbëdhjetë muajt në vijim.
- (4) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, është i detyruar që të krijojë dhe të mirëmbajë një sistem të kontabilitetit në përputhje me Nenin 2(3)(b) të Shtojcës së Marrëveshjes Kornizë e cila do të mban së paku informatat lidhur me kontratat e menaxhuara sipas Programit të Veprimit të cilat janë treguar në Shtojcën V.
- (5) Shpenzimet e pranueshme në sistemin e kontabilitetit sipas pikës 4 të këtij Neni, mund të jenë shkaktuar, paguar dhe pranuar si dhe të korrespondojnë me shpenzimet aktuale me dokumentacion

⁸ Për kontratat e shërbimit, këta hapa përfshijnë kontrollimet *ex ante* lidhur me aprovimin e listës së ngushtë

Marrëveshja për Financim e IPA II, Programet Vjetore të Veprimit të BNK-së - Shtojca II – Kushtet e përgjithshme v. 1.0

mbështetës dhe do të përdoren kur është e përshtatshme për të pastruar para-financimin e paguar nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, sipas kontratave lokale.

- (6) Shpenzimet e pranueshme në sistemin e kontabilitetit do të përdoren nga Komisioni për pranimin e tij të përkohshëm të shpenzimeve gjatë zbatimit të Programit të Veprimit (duke përfshirë pastrimin e para-financimit të paguar tek përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues), procesi i miratimit për pagesat, pastrimi përfundimtar i procedurës së llogarive në fund të Programit të Veprimit, ushtrimi vjetor i shlyerjeve të detyrimeve dhe çdo implementim tjetër i menaxhimit dhe rishikimet e tjera të performancës.
- (7) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, duhet të ia ofrojë Komisionit raportet në vijim:
- (a) Raportin për shlyerje të detyrimeve – siç përcaktohet në Nenin 3(5);
 - (b) Raportet vjetore siç përcaktohen në paragrafët (2) deri (4) të Nenit 3;
 - (c) Kërkesat për raportet e fondeve, siç është referuar në Nenin 11.

Neni 11 - Dispozitat për pagesat e bëra nga Komisioni për përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues

- (1) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, duhet të paraqesë parashikimin e vet fillestar të disbursimit për Programin e Veprimit, i përgatitur në përputhje me Nenin 10(2), me kërkesën e parë për pagesë para-financimit. Pagesa e parë e para-financimit do të jetë për 100% e disbursimeve të parashikuara për vitin e parë të planit të parashikimit të disbursimit.
- (2) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, duhet të paraqesë kërkesat e vazhdueshme të pagesës të para-financimit kur bilanci i përgjithshëm bankar për Programin e Veprimit bie nën parashikimin e disbursimeve për pesë muajt e ardhshëm të Programit të Veprimit.
- (3) Çdo kërkesë shtesë për para-financim do të mbështetet nga dokumentet në vijim:
 - (a) një deklaratë me përmbledhjen e të gjitha disbursimeve të bëra për Programin e Veprimit;
 - (b) Bilancet bankare për Programin e Veprimit në datën e fundit të kërkesës;
 - (c) Një parashikim të disbursimeve për Programin e Veprimit për katërmëdhjetë muajt në vijim në datën e fundit të kërkesës në përputhje me Shtojcën IV pikën (d).
- (4) Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, mund të kërkojë për çdo para-financim të mëvonshëm shumë e përgjithshme të parashikimeve të disbursimeve për katërmëdhjetë muaj pas datës së ndërprerjes së kërkesës, pa bilancet e përmendura në seksionin 3 (b) të këtij Neni, datës së ndërprerjes së kërkesës për fondet e rritura me çdo shumë të financuar nga përfituesi i IPA II sipas paragrafit 5 të këtij Neni dhe të pa rimbursuara ende.

Komisioni rezervon të drejtën për të reduktuar çdo pagesë të para-financimit në vijim nëse totalët e bilanceve bankare të mbajtura nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, në bazë të këtij programi dhe në të gjitha programet e tjera të IPA I apo IPA II të menaxhuara nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, tejkalon parashikimin e disbursimit për katërmëdhjetë muajt e ardhshëm.

- (5) Kur pagesa është reduktuar sipas paragrafit 4 të këtij Neni, përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, duhet të financojë programin nga burimet e veta deri në shumën e reduktimit. Përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, mund pastaj të kërkojë rimbursimin e atij financimi, si pjesë e kërkesës së ardhshme për fondet siç përcaktohen në paragrafin 4 të këtij Neni.
- (6) Komisioni ka të drejtë të rikuperojë bilancet e tepërta bankare të cilat kanë mbetur të papërdorura për më shumë se dymbëdhjetë muaj. Para se të ushtrojë këtë të drejtë, Komisioni do të ftojë Përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, për të dhënë arsyet e vonës në disbursimin e fondeve dhe demonstrojnë nevojën e vazhdueshme për atë brenda dy muajve në vijim.

Marrëveshja për Financim e IPA II, Programet Vjetore të Veprimit të BNK-së - Shtojca II – Kushtet e përgjithshme v. 1.0

- (7) Interesi i gjeneruar nga para- financimi i bilanceve bankare të Programit të Veprimit nuk duhet të jetë me vonesë.
- (8) Duke ndjekur Nenin 33 (4) të Marrëveshjes Kornizë, në qoftë se ndërprerja e afatit kohor për kërkesën për pagesë tejkalon dy muaj, përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, mund të kërkojë një vendim nga Komisioni nëse ndërprerja e afatit do të vazhdojë.
- (9) Deklarata financiare përfundimtare e referuar në Nenin 37(2) të Marrëveshjes Kornizë do të dorëzohet nga ZAK jo më vonë se 16 muaj pas përfundimit të periudhës së zbatimit operativ.

Neni 12 - Ndërprerja e pagesave

- (1) Pa paragjykim për pezullimin ose përfundimin e kësaj Marrëveshjeje për Financim sipas Neneve 16 dhe 17, përveç Nenit 39 të Marrëveshjes Kornizë, Komisioni mund të ndërpresë pagesat pjesërisht ose plotësisht, në qoftë se:
 - (a) Komisioni ka vendosur, ose ka shqetësime serioze se përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, ka bërë gabime të konsiderueshme, parregullsi ose mashtrim që vë në pikëpyetje ligjshmërinë ose rregullsinë e transaksioneve në fjalë të caktuara në implementimin e Programit të Veprimit, ose ka dështuar të përmbushë detyrimet e tij sipas kësaj Marrëveshjeje për Financim;
 - (b) Komisioni ka vendosur se, ose nëse ka shqetësime serioze, nëse përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, ka kryer gabime sistemike ose të përsëritura ose parregullsi, mashtrime apo shkelje të detyrimeve të kësaj ose Marrëveshjeje tjera të Financimit, me kusht që ato gabime, parregullsi, mashtrime ose shkelje të detyrimeve të kenë një ndikim material në zbatimin e kësaj Marrëveshjeje për Financim apo të vënë në dyshim besueshmërinë e sistemit të kontrollit të brendshëm të përfituesit të IPA II ose ligjshmërinë dhe rregullsinë e shpenzimeve themelore;

Neni 13 - Rikthimi i fondeve

- (1) Përveç rasteve të përmendura në Nenin 41 të Marrëveshjes Kornizë, Komisioni mund të rikthejë fondet nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, siç parashikohet në rregulloren financiare, veçanërisht në rast se:
 - (a) Komisioni konstaton se objektivat e Programit të Veprimit të përcaktuara në Shtojcën I nuk janë arritur;
 - (b) Shpenzimeve të pa pranueshme;
 - (c) Shpenzimet e shkaktuara janë si rezultat i gabimeve, parregullsive, mashtrimeve apo shkeljeve të detyrimeve në zbatimin e Programit të Veprimit, në mënyrë të veçantë në procedurën e prokurimit dhe dhënies së grantit.
- (2) Në përputhje me ligjin kombëtar, përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, do të rikthejë kontributin e Unionit të paguar për përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, nga marrësit që ishin në cilëndo nga situatat e caktuara në paragrafin 1 pikat b) ose c) të këtij Neni ose të referuara në Nenin 41 të Marrëveshjes Kornizë. Fakti se përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, nuk do të ketë sukses në kthimin e të gjithë ose një pjese të fondeve nuk do të pengojë Komisionin të rimarrë fondet nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues.
- (3) Përfituesi i IPA II, i cili nuk është Autoriteti Kontraktues, do të bëjë çmos që të mbështes përfituesin e IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, në rikthim kur përfituesi është themeluar në territorin e tij. Marrëveshja për rikthimin e fondeve duhet të përcaktohet në marrëveshjen dypalëshe që do të lidhet në përputhje me Nenin 69 të Marrëveshjeve përkatëse Kornizë.

Marrëveshja për Financim e IPA II, Programet Vjetore të Veprimit të BNK-së - Shtojca II – Kushtet e përgjithshme v. 1.0

- (4) Shumat e paguara në mënyrë jo të rregullt apo të rikthyera nga përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, shumat nga garancitë financiare, të performancës dhe para-financimit të depozituara në bazë të prokurimit dhe procedurave të dhënies së grantit, shumat nga gjobat e vendosura nga Përfituesi i IPA II, i cili nuk është Autoriteti Kontraktues, për kandidatët, ofertuesit, aplikantët, kontraktuesit ose përfituesit e granteve, për përfituesin e IPA II, i cili nuk është Autoriteti Kontraktues, do të ripërdoren për Programin e Veprimit, ose t'i kthehen Komisionit.

Pjesa tre: Dispozitat përfundimtare

Neni 14 - Konsultimi ndërmjet përfituesve të IPA II dhe Komisionit

- (1) Përfituesit e IPA II dhe Komisioni duhet të konsultohen me njëri-tjetrin para se ta dërgojnë më tej ndonjë mosmarrëveshje që lidhet me zbatimin ose interpretimin e kësaj Marrëveshjeje për Financim në përputhje me Nenin 18 të këtyre Kushteve të Përgjithshme.
- (2) Në rastet kur Komisioni njoftohet për problemet në kryerjen e procedurave që kanë të bëjnë me zbatimin e kësaj Marrëveshjeje për Financim, ai do të krijojë të gjitha kontaktet e nevojshme me përfituesit e IPA II për të përmirësuar situatën dhe do të ndërmarr çfarëdo hapa që janë të nevojshëm.
- (3) Konsultimi mund të dërgoj deri tek ndryshimi, pezullimi, ose ndërprerja e kësaj Marrëveshjeje për Financim.
- (4) Komisioni duhet rregullisht të informoj përfituesit e IPA II për implementimin e aktiviteteve të përshkruara në Shtojcën I që nuk bien në Pjesën e Dytë të këtyre Kushteve të Përgjithshme.

Neni 15 - Ndryshimi i kësaj Marrëveshjeje për Financim

- (1) Çdo ndryshim i kësaj Marrëveshjeje për Financim do të bëhet me shkrim, duke përfshirë shkëmbimin e letrave.
- (2) Nëse përfituesi i IPA II kërkon një ndryshim, kërkesa duhet të paraqitet bashkërisht tek Komisioni të paktën gjashtë muaj para se ndryshimi synohet të hyjë në fuqi.
- (3) Komisioni mund të ndryshojë Dokumentet Model në Shtojcën III, IIIA, IV dhe V pa pasur nevojë për një ndryshim të kësaj Marrëveshjeje për Financim. Përfituesit e IPA II do të informohen me shkrim për çdo ndryshim të tillë dhe hyrjes së tij në fuqi.

Neni 16 - Pezullimi i kësaj Marrëveshjeje për Financim

- (1) Zbatimi i kësaj Marrëveshjeje për Financim mund të pezullohet në rastet si në vijim:
 - a) Nëse ndonjë përfitues i IPA II shkelë ndonjë detyrim nga kjo Marrëveshjeje për Financim.
 - b) Nëse përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, shkelë ndonjë detyrim të përcaktuar me procedurat dhe dokumentet standarde të përmendura në Nenin 18(2) të Marrëveshjes përkatëse Kornizë pa paragjykim të dispozitave në Nenin 8(2).
 - c) Nëse përfituesi i IPA II, i cili është Autoriteti Kontraktues, nuk i plotëson kërkesat për t'ia besuar detyrat e zbatimit të buxhetit.
 - d) Nëse përfituesit e IPA II nuk përmbushin bashkërisht funksionet dhe përgjegjësitë e përmendura në Nenin 2 (1) dhe kur është e aplikueshme në menaxhimin indirekt, Neni 7 (3).
 - e) Nëse ndonjë përfitues i IPA II vendos të pezullojë ose të pushojë e procesin e anëtarësimit në BE.
 - f) Nëse ndonjë përfitues i IPA II shkel ndonjë detyrim në lidhje me respektimin e të drejtave të njeriut, parimet demokratike dhe sundimin e ligjit, si dhe në raste të rënda të

korupsionit.

- g) Në rastet e “forcës madhore” të definuar si më poshtë. “Forca madhore” do të thotë çfarëdo situatë e paparashikueshme dhe e jashtëzakonshme ose ngjarje jashtë kontrollit të palëve e cila pengon njërin prej tyre nga përmbushja e ndonjë detyrimi të tyre, jo i atribueshëm ndaj gabimit apo pakujdesisë nga ana e tyre (ose ana e kontraktuesve, agjentëve dhe punonjësve të tyre) dhe që dëshmohet të jetë e pakapërcyeshme me gjithë përpjekjet e tyre. Prishjet e pajisjeve ose

materialit ose vonesat në ri-funksionalizimin e tyre, kontestet me punëtorët, grevat ose vështirësitë financiare nuk mund të përdoren si forcë madhore. Një palë nuk mund të mbahet

përgjegjëse për shkelje të detyrimeve të saj nëse është penguar nga përmbushja e obligimeve të saj nga një rast i forcës madhore. Pala e përballur me forcën madhore duhet të informojë pa vonesë palën tjetër duke deklaruar për natyrën, kohëzgjatjen e mundshme dhe efektet e parashikueshme të problemit dhe të marrë çdo masë për të minimizuar dëmin e mundshëm.

Asnjëra nga palët nuk duhet të mbahet përgjegjëse për shkeljet e detyrimeve të veta sipas kësaj Marrëveshjeje për Financim nëse pengohet për t'i përmbushur ato nga forca madhore, me kusht që ajo merr masa për të minimizuar ndonjë dëm të mundshëm.

- (2) Komisioni mund të pezulloj këtë Marrëveshje për Financim pa njoftim paraprak.
- (3) Komisioni mund të marrë ndonjë masë të duhur parandaluese para se të ndodh pezullimi.
- (4) Kur njoftohet për pezullim, pasojat për prokurimin në vazhdim e sipër dhe kontratat për grante dhe marrëveshjet për delegim dhe për kontratat e tilla, marrëveshjet për delegim që do të nënshkruhen duhet të paraqiten.
- (5) Pezullimi i kësaj Marrëveshjeje për Financim është pa paragjykim ndaj ndërprerjes së kësaj Marrëveshjeje për Financim nga Komisioni, në përputhje me Nenin 17.
- (6) Palët do të rifillojnë zbatimin e Marrëveshjes për Financim sapo kushtet të lejojnë, me miratimin paraprak me shkrim nga Komisioni. Kjo është pa paragjykim ndaj çdo ndryshimi të kësaj Marrëveshjeje për Financim që mund të jenë të nevojshme për të përshtatur Programin e Veprimtimit për kushtet e reja zbatuese, duke përfshirë, nëse është e mundur, zgjatjen e periudhës së zbatimit, ose ndërprerjen e kësaj Marrëveshjeje për Financim në përputhje me Nenin 17.

Neni 17 - Ndërprerja e kësaj Marrëveshjeje për Financim

- (1) Në qoftë se çështjet që çuan në pezullimin e kësaj Marrëveshjeje për Financim nuk janë zgjidhur brenda një periudhe maksimale prej 180 ditëve, secila palë mund ta ndërpresë Marrëveshjen për Financim me një njoftim paraprak prej 30 dite.
- (2) Kjo Marrëveshje për Financim do të ndërpritet automatikisht, në qoftë se brenda një periudhe prej dy viteve nga nënshkrimi i saj:
 - (a) nuk ka çuar deri tek asnjë pagesë;
 - (b) nuk është nënshkruar asnjë kontratë zbatuese ose marrëveshje për delegim.
- (3) Kur të njoftohet për ndërprerjen, duhet të tregohen pasojat për prokurimin në vazhdim e sipër dhe kontratat për grante, si dhe kontratat dhe grantet e tilla që duhet të

nënshkruhen.

- (4) Ndërprerja e kësaj Marrëveshje për Financim nuk përjashton mundësinë që Komisioni të kryej përmirësime financiare në pajtim me Nenet 43 dhe 44 të Marrëveshjes Kornizë

Neni 18 - Marrëveshjet për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve

- (1) Çdo mosmarrëveshje në lidhje me Marrëveshjen për Financim, të cilat nuk mund të zgjidhen brenda një periudhe gjashtëmujore nga konsultimet midis palëve të parashikuara në Nenin 14, mund të zgjidhen nga arbitrazhi me anë të një kërkesë nga njëra palë.
- 2) Secila palë do të caktojë një arbitër brenda 30 ditëve nga data e kërkesës për arbitrazh. Nëse kjo nuk arrihet, secila palë mund t'i kërkojë Sekretarit të Përgjithshëm të Gjykatës së Përhershme të Arbitrazhit (Hagë) të caktojë një arbitër të dytë. Të dy arbitrit nga ana e tyre do të caktojnë një arbitër të tretë brenda 30 ditëve. Nëse kjo nuk arrihet, secila palë mund t'i kërkojë Sekretarit të Përgjithshëm të Gjykatës së Përhershme të Arbitrazhit të caktojë arbitrin e tretë.
- 3) Përveç nëse arbitrit vendosin ndryshe, duhet të aplikohet procedura e parashikuar në Rregullat Opsionale për Arbitrazh të Gjykatës së Përhershme të Arbitrazhit që lidhen me Organizatat Ndërkombëtare dhe Shtetet. Vendimi i Arbitrazhit duhet të merret nga shumica brenda një periudhe prej tre muajve.
- 4) Secila palë detyrohet që të ndërmarrë masat e nevojshme për zbatimin e vendimeve të arbitrave.

Periudha e mbuluar nga raporti:
01/01/20XX-31/12/20XX

Raporti është lëshuar më: XX/XX/20XX

Raporti vjetor për Zbatimin e asistencës IPA II nën menaxhimin direkt dhe indirekt nga [vendi] i dorëzuar nga Koordinatorin Kombëtar i IPA-s

I. Përmbledhje ekzekutive

1. Reference në objektivat e Dokumenteve Strategjike të Vëndit dhe një përmbledhje e shkurtër e sfidave në sektorë
2. Përfshirja në programim
3. Marrëdhëniet me Komisionin Evropian.
4. Problemet e hasura në përmbushjen e kushteve të nevojshme për zbatimin dhe garantimin e qëndrueshmërisë, masat përkatëse të ndërmarra/planifikuara, rekomandimet për veprime të mëtejshme.
5. Çështjet përkatëse që rrjedhin nga pjesëmarrja e përfituesit IPA II në Komisionin monitorues IPA dhe në komisionet sektoriale monitoruese (duke përfshire Komitetin e përbashkët të monitorimit për BNK), nëse ekziston ndonjë.
6. Përfshirja në aktivitetet shumë-shtetërore dhe çështjet tjera të ndërlidhura.
7. Aktivitetet për monitorim dhe vlerësim, mësimet kryesore të nxjerra dhe veprimet pasuese nga rekomandimet
8. Komunikimi dhe aktivitetet e vizibilitetit.
9. Koordinimi i donatorëve.

Në rast të menaxhimit indirekt, përmbledhja ekzekutive duhet të përfshijë gjithashtu edhe:

10. Zbatimin e përgjithshëm të asistencës IPA nën menaxhimin indirekt (maks. një faqe).
11. Problemet kryesore horizontale të hasura në zbatimin e asistencës IPA dhe masat e nevojshme të ndërmarra/planifikuara (maks. gjysmë faqe).
12. Rekomandimet për veprime të mëtejme (maks. gjysmë faqe).
13. Auditimet – gjetjet kryesore dhe rekomandimet dhe veprimet e ndërmarra korrigjuese.

II. Informacione për secilin sektor- Titulli i sektorit⁹: [Transporti]

Pjesa narrative: përmbledhja sipas sektorit, duke përfshirë informacionin në vijim:

1. Përfshirjen në programim
2. Pasqyra e rezultateve në zhvendosje drejt një qasje sektoriale plotësisht të kualifikuar (p.sh. objektivat e arritura sipas udhërrëfyesit të Sektorit në dokumentin e planifikimit sektorial).
3. Koordinimi me instrumentet dhe/apo donatorët e tjerë/IFN në kuadër të sektorit
4. Ndikimi i veprimeve të IPA II në kuadër të sektorit për zhvillimin e kapaciteteve përkatëse kombëtare administrative në sektorë, planifikim dhe buxhetim strategjik.

Nën menaxhim indirekt duhet të përfshihet edhe informacioni në vijim:

5. Struktura vepruese ekzistuese dhe ndryshimet e ndërlidhura, nëse janë relevante: [Ministria e Transportit]
6. Informacioni për zbatimin e programeve në sektor
7. Arritjet kryesore në sektor
8. Problemet e rëndësishme të hasura gjatë zbatimit të detyrave të besuara p.sh. vonesat në kontraktim, dhe masat pasuese të ndërmarra/planifikuara.
9. Rekomandimet për veprime të mëtejme
10. Aktivitetet e zbatuara monitoruese dhe vlerësuese, auditimet- gjetjet kryesore dhe mësimet e nxjerra, rekomandimet, veprimet pasuese dhe korrigjuese të ndërmarra

Titulli i sektorit: Bashkëpunimi Ndërkufitar¹⁰

1. Përfshirja në programim sipas rastit.
2. Progresi i bërë në zbatimin e programit BNK dhe në veçanti në arritjen e objektivave të veçanta sipas prioritetit tematik (duke përfshirë elementet kualitative dhe kuantitative që tregojnë progresin lidhur me objektivat)
3. Përmbledhja e problemeve të hasura gjatë zbatimit të programit BNK dhe çdo veprim korrektues i ndërmarrë, si dhe rekomandimet për masa korrigjuese të mëtejshme.

⁹ Sipas sektorit në Dokumentet indikative strategjike.

¹⁰ Për Bashkëpunimin Ndërkufitar kërkohet raportim specifik.

4. Monitorimi, duke përfshirë marrëveshjen për grumbullimin e të dhënave dhe aktivitetet e vlerësimit aty ku ka.
5. Aktivitetet e komunikimit dhe vizibilitetit.
6. Koordinimi me vendin partner.

Nën menaxhim indirekt duhet të përfshihet edhe informacioni në vijim:

1. Strukturat Vepruese ekzistuese dhe ndryshimet e ndërlidhura, nëse janë relevante.
2. Problemet e rëndësishme të hasura gjatë zbatimit të detyrave të besuara p.sh. vonesat në kontraktim, dhe masat pasuese të ndërmarra/planifikuara.
3. Rekomandimet për veprime të mëtejme
4. Auditimet e zbatuara – të gjeturat kryesore dhe rekomandimet dhe masat e ndërmarra korrigjuese

II a. Treguesit e performancës për sektorin [p.sh Transportit] duke përfshirë menaxhimin direkt dhe indirekt :

Treguesit¹¹ sipas programit

Referenca e marrëveshjes/programit të financimit ¹²	Treguesi për sektorin [Transporti]	Burimi	Baza	Pika referuese (2017)	Objektivi (2020)	Vlera (2014 ¹³)
2014 programi i vendit	Reduktimi i kohës mesatare të udhëtimit për udhëtarët ndërmjet qendrave të mëdha urbane me metoda të transportit					
2014-20xx programi shumëvjeçar	Kostot e reduktuara të transportit për njësi dalëse					

¹¹ Këto kryesisht duhet të jenë rezultatet (outcome), si dhe treguesit e përzgjedhur relevant dales (output)

¹² Duhet të jetë në përputhje me mënyrën e programimit (vjetor, shumë vjetor me apo pa zotime të ndara) dhe me raportin e ZShA-së

¹³ Të përshtatet numri i kolonave për të gjitha vitet prej vitit 2014 deri tek viti i periudhës raportuese. Vlerat duhet të jenë kumulative.

II b. Pasqyrë në nivel të veprimit për sektorë [p.sh. Transporti]

Referenca e marrëveshjes/programeve të financimit	Veprimi	Gjendja aktuale/Progresi për veprim të caktuar (p.sh. TeR në përgatitjen e tenderit të lancuar, të kontraktuar në zbatim e sipër, të përfunduar)	Arritjet kryesore dhe vlerësimi i tyre	Problemet kryesore të hasura gjatë zbatimit të detyrave të besuara dhe masat e ndërmarra/planifikuara për t'i tejkaluar ato	Zhvillimet që ndikojnë në zbatim në të ardhmen.	Rekomandimet për masat e mëtejme korrigjuese
[programi i vendit 2014]	Elektrifikimi i vijës hekurudhore nga xxx deri në kufi me xxx	p.sh. Kontrata e shërbimit për përgatitjen e TeR për kontratën e realizimit të punëve të nënshkruar dhe në zbatim e sipër, tenderi për kontratën e realizimit të punëve që do të do të lancohet në tremujorin e dytë 2015		p.sh. Kontrata e shërbimit për përgatitjen e TeR për kontratën e realizimit të punëve është vonuar pasi që procedura për negocim ka dështuar dhe është dashur të rilancohet	p.sh. ndryshimi i ligjit vendor, si radhitja me, dhe zbatimi i pakos së katërt për Hekurudhë	

Nën menaxhim indirekt duhet të sigurohen edhe anekset në vijim:

Aneksi 1

Pasqyra e funksionimit të sistemit të menaxhimit dhe kontrollit (duke përfshirë ndryshimet në strukturën institucionale) (maks. një faqe).

Aktivitetet e transparencës, vizibilitetit, informimit dhe komunikimit në përputhje me Marrëveshjen kornizë (maks. një faqe).

Aneksi 2

Tregimet e suksesit (N.B. ky seksion mund të përdoret për raportin vjetor të asistencës financiare të përgatitur nga Komisioni Evropian)

Aneksi 3

Plani vjetor i prokurimit

Aneksi në vijim duhet të sigurohet edhe për menaxhimin direkt edhe indirekt:

Aneksi 4

Udhërrëfyesi për qasje sektoriale – të arriturat (duke theksuar nëse objektivat e planifikuara janë apo nuk janë përmbushur)

FINANCING AGREEMENT

SPECIAL CONDITIONS

The European Commission, hereinafter referred to as "**the Commission**", acting on behalf of the European Union, hereinafter referred to as "**the Union**",

of the one part, and

Kosovo*, hereinafter referred to as "**IPA II beneficiary**", represented by the Office of the Prime Minister,

of the other part,

have agreed as follows:

Article 1 - The Programme

- (1) The Union agrees to finance and the IPA II beneficiary agrees to accept the financing of the following Programme:

Annual Action Programme for Kosovo for the year 2020

Global commitment numbers (CRIS): 2020 / 042 089 – objective 1

Global commitment number (CRIS): 2020 / 042 090 – objective 2

This Programme is financed from the Union Budget under the following basic act: Instrument for Pre-Accession Assistance, IPA II¹.

- (2) The total estimated cost of this Programme is EUR 138 837 277.60 and the maximum Union contribution to this Programme is set at EUR 90 200 000.

This Programme requires financial contributions from both the IPA II beneficiary and the Union. The breakdown of the respective financial contributions is set out in Annex I.

- (3) The Programme shall be implemented in accordance with the description provided in Annex I, which is further detailed in Action documents to be agreed on by exchange of letters between the Commission and the IPA II beneficiary.

Article 2 – Execution period and operational implementation period

* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.

¹ Regulation (EU) No 231/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II), OJ L 77, 15.03.2014, p. 11.

- (1) The execution period of this Financing Agreement as defined in Article 12 of Annex II (General Conditions) is fixed at 12 years, from the entry into force of this Financing Agreement.
- (2) The duration of the operational implementation period as defined in Article 12 of Annex II (General Conditions) is fixed at 6 years, from the entry into force of this Financing Agreement.

Article 3 – Addresses and Communication

All communication concerning the implementation of this Financing Agreement shall be in writing, shall refer expressly to this Programme as identified in Article 1(1) and shall be sent to the following addresses:

(1) for the Commission

Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations (DG NEAR)
Directorate D
Rue de la Loi 15
European Commission
B-1049 Brussels, Belgium
NEAR-D3@ec.europa.eu

(2) for the IPA II beneficiary

Office of the Prime Minister
Government Building
Floor 8, Office 802
Mother Theresa Street 14
10000 Prishtina, Kosovo
dazh@rks-gov.net

Article 4 – OLAF contact point

The contact point of the IPA II beneficiary having the appropriate powers to cooperate directly with the European Anti-Fraud Office (OLAF) in order to facilitate OLAF's operational activities shall be:

Office of the Prime Minister
Government Building, Floor 8, Office 802
Mother Theresa Street 14, 10000 Prishtina, Kosovo
dazh@rks-gov.net

Article 5 – Framework Agreement

The Programme shall be implemented in accordance with the provisions of the Framework Agreement between the European Commission and Kosovo on the arrangements for implementation of Union financial assistance to Kosovo under the Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA II) which entered into force on 16 April 2015 (hereafter referred to as “the Framework Agreement”). This Financing Agreement supplements the provisions of the Framework Agreement. In case of conflict between, on the one hand, the provisions of this Financing Agreement and, on the other hand, the provisions of the Framework Agreement, the latter shall take precedence.

Article 6 - Annexes

(1) This Financing Agreement is composed of:

- (a) these Special Conditions;
- (b) Annex I: Annual Action Programme, detailing the objectives, expected results, activities, description of the budget-implementation tasks entrusted and budget of this Programme;
- (c) Annex II: General Conditions;
- (d) Annex III: Model Annual Report on the implementation of IPA II assistance as per Article(s) 58 and 59(1) of the Framework Agreement;

(2) In the event of a conflict between, on the one hand, the provisions of the Annexes and, on the other hand, the provisions of these Special Conditions, the latter shall take precedence. In the event of a conflict between the provisions of Annex I on the one hand and, the provisions of Annex II, on the other hand, the latter shall take precedence.

Article 7 – Provisions derogating from or supplementing Annex II

It is not possible to re-allocate funds between the amount of EUR 21 100 000 of global commitment number 2020/042-089 and the amount of EUR 69 100 000 of global commitment number 2020/042-090.

Article 8 – Entry into force

This Financing Agreement shall enter into force on the date on which the Commission receives a notification from the IPA II beneficiary confirming the completion of the internal procedures of the IPA II beneficiary necessary for its entry into force. The Commission shall inform the IPA II beneficiary of the date of the receipt of this notification. This Financing Agreement shall not enter into force if such a notification is not received by the Commission by 31 December year 2021.

This Financing Agreement is drawn up in duplicate in the English language, one being handed to the Commission and one to the IPA II beneficiary.

For the IPA II beneficiary:

AVDULLAH HOTI
Office of the Prime Minister
10000 Pristina, Kosovo

Pristina, on 24 August 2020

For the Commission:

Ms Genoveva Ruiz Calavera
Director for Western Balkans
DG Neighbourhood and Enlargement
Negotiations
European Commission
Brussels, on 07 AUG 2020

ANNEX I

ANNUAL ACTION PROGRAMME FOR KOSOVO* FOR THE YEAR 2020

1 IDENTIFICATION

Beneficiary	Kosovo
Basic act: CRIS/ABAC Commitment references and budget line Total cost: EU Contribution:	Instrument for Pre-accession Assistance (IPA-II) 2020/042-089 EUR 21 100 000.00 - 22.02.01.01 2020/042-090 EUR 69 100 000.00 - 22.02.01.02 EUR 138 837 277.60 EUR 90 200 000.00
Method of implementation	Direct management by the European Commission and Indirect management with an entity to be selected according to Article 62(1)(c) (i) or (ii) of the Financial Regulation – Action 01 EU acquis Approximation Facility Indirect management with United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF) - Action 03 EU4 Justice and Home Affairs Indirect management with Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) - Action 04 EU4 Environment, Climate Action and Energy Indirect management with Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) - Action 04 EU4 Environment, Climate Action and Energy and Action 06 EU4 small business recovery following the COVID-19 crisis Indirect management with European Investment Bank (EIB) - Action 04 EU4 Environment, Climate Action and Energy Indirect management with Food and Agriculture Organization (FAO) - Action 05 EU4 Cultural Heritage and rural Development Indirect management with World Bank (WB) - Action 05 EU4 Cultural Heritage and rural Development. Indirect management with United Nations Development Programme (UNDP) – Action 05 EU4 Cultural Heritage and rural Development Indirect management with United Nations Office for Project Services (UNOPS) - Action 07 EU4

*This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence

Handwritten signature

Handwritten signature

	Employment and Education
Final date for concluding <u>Financing Agreement(s)</u> with the IPA II beneficiary	At the latest by 31 December 2021
Final date for contracting, including the conclusion of contribution/delegation agreements	3 years following the date of conclusion of the Financing Agreement
Indicative operational implementation period	6 years following the date of conclusion of the Financing Agreement.
Final date for implementing the Financing Agreement (date by which this programme should be de-committed and closed)	12 years following the conclusion of the Financing Agreement.

2 DESCRIPTION OF THE ACTION PROGRAMME

2.1 SECTORS SELECTED UNDER THIS ACTION PROGRAMME

- Rationale for the selection of the specific sectors under this programme:

Following the COVID-19 outbreak, a major reprogramming and reorientation exercise of IPA funds was initiated, with the twofold objective of helping Kosovo acquiring emergency health supplies and equipment and addressing the social and economic fallout of the crisis on the short and medium term. This reprogramming exercise is in line with the "Communication on the global EU response to the COVID 19 - JOIN (2020) 11 final", adopted on 8 April 2020 and the Communication on Support to the Western Balkans in tackling the COVID-19 and the post-pandemic recovery - Commission contribution ahead of the EU-Western Balkans leaders meeting on 6 May 2020 adopted on 29 April 2020 – COM(2020) 315 final.

Under the Action Programme for Kosovo for the Year 2020, the response to COVID-19 (EUR 11.6 million) will include additional urgent support through the EU Approximation Facility and support to start-ups and micro businesses to increase their resilience in the face of crisis. The following sectors will be supported: Democracy and Governance, Rule of Law and Fundamental Rights, Environment, Climate Action and Energy, Competitiveness, Innovation and Agriculture and Rural Development, and Education, Employment and Social Policies. The identified sectors are in line with the indicative strategy paper for Kosovo for 2014 - 2020 of 20 August 2014, revised on 10 August 2018¹.

- The aim of the first action under **democracy and governance** is to support Kosovo with approximation with the EU *acquis* through strengthening the technical and administrative capacity of the administration in relation to Kosovo's European Reform Agenda, in implementing measures related to urgent political priorities in the framework of Kosovo's European perspective, including those that may arise from the EU facilitated Dialogue for the normalisation of relations between Belgrade and Pristina. The action will also support the alignment of rules and procedures for mutual recognition of professional qualifications. In addition, it will support measures that the EU or the government of Kosovo could take in line with urgent political, economic, health or social needs and which cannot be identified at this stage, more specifically to respond to the COVID-19 outbreak. The second action will support Kosovo's participation in EU Programmes by co-financing the costs of entry-tickets and will strengthen the capacities of responsible governmental bodies to manage and participate in EU Programmes.
- The action under **rule of law and fundamental rights** will assist reforms in the justice and the home affairs sectors to strengthen institutions to align with European standards and practices and ensure public safety and security. In the justice sector, the action will invest in Information and Communication Technology and other supplies to strengthen the efficiency and governance of the institutions. In addition, the child protection system will be improved with particular focus on the most vulnerable and marginalised children. The action will support the implementation of a comprehensive reform of the home affairs

¹ Decision C(2018)5031, adopted on 10.08.2018, amending Commission Decision C(2014)5772, adopted on 20.08.2014

sector, strengthening overall governance and capacities in the fight against organised crime, corruption and terrorism.

- The action under **environment, climate action and energy** is to support Kosovo in preventing environmental land and air degradation and the negative impact on human health by reducing solid waste pollution and emissions from the production of energy. This action will support Kosovo institutions in aligning its waste management practices with EU standards. The action will support the increase of heating supply capacity of the Pristina District Heating system.
- The aim of the first action under **competitiveness, innovation, agriculture and rural development** is to foster rural economic development by enhancing income generation of underdeveloped and vulnerable communities through the support of agriculture and the development of cultural tourism. The action will also support sustainable forest management, contribute to a sustainable irrigation sector through investments and technical assistance measures, support the vineyards and winery to become compliant with European Union standards, support the conservation works and touristic infrastructure of heritage sites in three municipalities in Kosovo and finally strengthen institutional and local capacities for cultural tourism management. The second action aims to assist start-ups and micro businesses with limited access to commercial loans to support new business ideas and the scaling up or recovery of existing businesses amidst the COVID-19 crisis and its aftermath. The action also provides support services for the digitalisation of Micro, Small and Medium Enterprises to increase their resilience in the face of crisis.
- The action under **education, employment and social policies** aims to contribute to increase employment in Kosovo, particularly of youth and women through support of the development of active labour market measures and improve quality and effectiveness of public employment services. On Education, the Action aims to increase the quality of higher education with new infrastructure, capacity building of academic staff, and increased access to research grants and enhancement of quality assurance.
- Overview of past and on-going EU, other donors' and/or IPA II beneficiary's actions in the relevant sectors:
 - In the sector of **democracy and governance** previous assistance focused on strengthening the capacity of Kosovo institutions, in transposing, applying and implementing the EU *acquis*, especially in areas covered by the Stabilisation and Association Agreement. Furthermore, support was provided for the effective and efficient management and absorption of IPA funds, the implementation of the EU facilitated dialogue for the normalisation of relations between Belgrade and Pristina and increases in effectiveness, independence and accountability of Kosovo's civil service. Experience confirms that this type of assistance is particularly useful for responding quickly to urgent needs identified in the course of implementation of IPA assistance.

Following the COVID-19 outbreak, a major reprogramming and reorientation exercise of IPA funds was initiated, with the twofold objective of helping Kosovo acquiring emergency health supplies and equipment as soon as possible,

and addressing the social and economic fallout of the crisis on the short to medium term.

The COVID-19 response amounts to EUR 68 million, with EUR 5 million to address the immediate needs (medical supplies and equipment) and EUR 63 million for the social and economic response.

- The proposed support under the **rule of law and fundamental rights** will build on the results and recommendations of previous EU funded and other donors' projects which has focused on key institutional reforms and capacity building of the various actors in the justice sector. Thus support was given: to strengthen the administrative, policy making and legal drafting capacities within the Ministry of Justice and to reduce the backlog of cases in courts; the one time Kosovo wide vetting and re-appointment of judges and prosecutors was supported; international experts have supported the Constitutional Court; the Kosovo Judicial and Prosecutorial Councils were assisted with the purpose of creating an independent and impartial judiciary. Similarly, the areas of international legal cooperation, legal education, forensic medicine, execution of criminal sanctions, free legal professions and juvenile justice have also received support. Ongoing support also includes building a Criminal Records System and supporting the re-codification of a Civil Code for Kosovo. Areas in which the EU has been involved should be supported under this action in order to sustain previously achieved results of complex reforms that cannot realistically be achieved in a short period of only a few years.
- In the sector of **environment** during the last couple of years the Ministry of Environment and Spatial Planning and other relevant institutions like the Kosovo Environment Protection Agency have received financial support from the EU and other donors in the areas such as: transposition and implementation of EU environmental *acquis*, development of strategic sector documents, for the set-up and implementation of accompanying reform measures, and for the preparation and implementation of several environmental infrastructure projects. The donor support in the area of waste management included both technical assistance and investments in infrastructure, mainly aiming the improvement of municipal services and preparation of several technical documents e.g. feasibility and Environmental Impact Assessment studies, detailed design, etc. Under IPA 2014, a more specific study for the decommissioning of Kosovo A Thermal Power Plant was carried out with the main objective to advise the EU and assist the Kosovo Energy Corporation, the government and other stakeholders to prepare a decommissioning plan for the overaged, environmentally polluting and inefficient Kosovo A Thermal Power Plant. A project has been programmed under IPA 2019 II to support the decommissioning process.
- Previous EU funded support has contributed to institutional development and reform promotion in the **energy** including energy market regulatory framework development, alignment of the legal framework with the *acquis*, strategic planning in energy efficiency and renewable energy sources. Significant assistance was provided to Kosovo B power plant under the Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation instrument from 2000 to 2006 totalling to EUR 177 500 000.00. Further support under IPA I included support to the policy making process including legislation on transposing the EU directive on energy services (2006/32) and on the

AH

implementation of energy efficiency measures in public buildings (67 schools and 3 hospitals). Other donors supporting the energy sector are World Bank, USAID, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

- Previous EU assistance under **competitiveness and innovation** sector aimed to improve the competitiveness of the private sector, in particular through the improvement of municipal infrastructure and performance of Kosovo companies with the aim of increasing exports of products and services. Assistance also targeted Kosovo Small and Medium Enterprises to increase their performance, outputs, export capacities and employment by providing an alternative access to finance. In addition, support was provided to strengthen Kosovo's trade policy by enhancing the trade facilitation and negotiation expertise within the civil service and to reduce Kosovo's trade deficit by increasing exports of products and services.

In terms of the **agriculture and rural development** sector the EU has been investing in Kosovo since 1999 with most of the support to the Kosovo Food and Veterinary Agency. The agency has received support through IPA I and has managed to prepare and align its relevant legislation with the EU *acquis*, establish necessary organisational structures required to perform duties and tasks required by the legislation, established an animal identification and registration system, equipped and functionalised an animal health laboratory, increased capacities of the food and veterinary administration in general and enhanced diagnostic capacities of the Food and Veterinary Laboratory.

- Over the past 18 years the **education, employment and social policies** sector has received substantial EU and other donor (bilateral and multilateral) assistance aiming at the development of the education system. In terms of education support programs financed by multilateral and bilateral donors in Kosovo, some important lessons have been drawn and discussed among the donor community. Kosovo was supported in improving the quality and efficiency of education and training services by integrating information and communication technology into teaching and learning processes, thereby improving lifelong learning and employability perspectives. EU assistance contributed to poverty reduction through the enhancement of economic opportunities for Kosovo population, especially the most marginalized groups (achieving adequate minority representation in training and coaching, promoting adequate minority recruitment and representation in the civil service, the central and local administration and meeting the specific needs of Serbian, Roma, Ashkali, Egyptian and other communities).

List of Actions foreseen under the selected Sectors/Priorities:

Sector/Priority/Action	Direct management	Indirect management	
		With entrusted entity	With IPA II beneficiary
Democracy and Governance			
EU <i>acquis</i> Approximation Facility	EUR 8 100 000.00	EUR 2 500 000.00	EUR 0.00

Support to participation in Union Programmes	EUR 500 000.00	EUR 0.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 8 600 00.00²	EUR 2 500 000.00	EUR 0.00
Rule of Law and Fundamental Rights			
EU4 Justice and Home Affairs	EUR 7 800 000.00	EUR 2 200 000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 7 800 000.00	EUR 2 200 000.00	EUR 0.00
Environment, Climate Action and Energy			
EU4 Environment, Climate Action and Energy	EUR 0.00	EUR 33 600 000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 0.00	EUR 33 600 000.00	EUR 0.00
Competitiveness, Innovation, Agriculture and Rural Development			
EU4 Cultural Heritage and Rural development	EUR 3 800 000.00	EUR 13 500 000.00	EUR 0.00
EU4 small business recovery following the COVID-19 crisis	EUR 3 000 000.00	EUR 2 200 000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 6 800 000.00	EUR 15 700 000.00	EUR 0.00
Education, Employment and Social Policies			
EU4 Employment and Education	EUR 1 500 000.00	EUR 11 500 000.00	EUR 0.00
TOTAL	EUR 1 500 000.00	EUR 11 500 000.00	EUR 0.00

2.2 DESCRIPTION AND IMPLEMENTATION OF THE ACTIONS

The envisaged assistance is deemed to follow the conditions and procedures set out by the restrictive measures adopted pursuant to Article 215 TFEU³.

SECTOR	<i>Democracy and Governance</i>	<i>EUR 11 100 000.00</i>
Action 1	<i>EU acquis Approximation Facility</i>	<i>EUR 10 600 000.00</i>

(1) Description of the Action, objectives, expected results and key performance indicators

² Democracy and Governance includes the cost for evaluation of actions (EUR 200 000.00) as part of Action 1 EU *acquis* Approximation Facility

³ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

Att

- Description of the action and objectives

The main aim of the action is to support Kosovo with approximation with the EU *acquis* through strengthening the technical and administrative capacity of the administration in relation to Kosovo's European Reform Agenda, in implementing measures related to urgent political priorities in the framework of Kosovo's European perspective, including those that may arise from the EU facilitated Dialogue for the normalisation of relations between Belgrade and Pristina. The facility will also support the alignment of rules and procedures for mutual recognition of professional qualifications. In addition, this facility will support measures for urgent political, economic, health or social needs, amongst other to respond to the COVID-19 crisis.

- Expected results

- Coordinated response put in place to meet urgent and unforeseen needs related to Kosovo's European perspective, support measures taken in response to political, economic, health or social needs including on COVID-19 response, and capacities for programming, implementation and evaluation of IPA funds;
- Preparation and implementation of programming documents supported in Kosovo's relevant body of the public administration including the Office of the Prime Minister and relevant line ministries;
- Relations between Kosovo and Serbia improved, based on progress made in the integration of the north of Kosovo with the approval and implementation of agreements;
- Progress in Socio Economic development and economic integration of the north of Kosovo, facilitating normalisation and mutual trust between communities;
- All relevant legislation harmonised in line with the Law on recognition of professional qualifications and the Directive 2005/36/EC.

- Key performance indicators

- Number of projects developed (including support measures), implemented and evaluated under the facility;
- Number of quality documents developed;
- Number of projects (during the implementation of which beneficiaries will be disaggregated by gender) for socioeconomic development implemented and achieving expected results in the north of Kosovo and other municipalities with minority communities;
- Percentage of legislation on certification and mutual recognition of professions aligned to international and EU *acquis*;
- Percentage of educational programmes of professions falling under automatic recognition and corresponding to required standards revised.

(2) Assumptions and conditions

For the implementation of the action for the mutual recognition of professional qualification the following conditions should be met:

- The Ministry of Education Science and Technology will nominate the National Centre for Academic Recognition and Information of Kosovo as Coordinating body;
- The bylaws provided for in the Law on recognition of professional qualifications will be adopted;
- The Ministry will establish records of regulated professions in Kosovo no later than 31 December 2021; and
- The beneficiary will provide suitable premises in which modern IT equipment can be installed and there is sufficient appropriate office space for technical assistance staff.

Failure to comply with the requirements set out above may lead to a recovery of funds under this programme and/or the re-allocation of future funding.

(3) Implementation modalities:

(3)(a) Indirect management

A part of this action may be implemented in indirect management with an entity, which will be selected by the Commission services using the following criteria:

The entrusted entity would need to be pillar assessed by the EU, have the specific expertise required for the implementation of the entrusted tasks. The entity would need to have experience in Kosovo and a fully operational team.

This action is expected to have the following result: Coordinated response put in place to meet urgent and unforeseen needs related to Kosovo's European perspective, and support measures taken in response to political, economic, health or social needs including on COVID-19 response.

(3)(b) Direct management

Procurement:

This part of the action will contribute to achieving the following specific objectives:

- To strengthen the technical and administrative capacity of the Kosovo administration in relation to approximation with the EU acquis and to support the effective and efficient implementation and evaluation of IPA assistance;
- To support the implementation of existing or future agreements reached within the EU facilitated Dialogue for the normalisation of relations between Belgrade and Pristina;
- To harmonise the legislative framework on mutual recognition of professional qualifications with the EU *acquis*.

The global budgetary envelope reserved for procurement: EUR 5 600 000.00 (including EUR 200 000.00 for evaluation of actions). Part of the envelope will be used for visibility and communication purposes.

Grants including twinning

a) Purpose of the grant:

This part of the action will contribute to support preparation and/or implementation of interventions responding to the challenges identified in the Stabilisation Association

AG

TR

Agreement, the Economic Reform Programme, the European Reform Agenda, and the Kosovo Report as well as the EU facilitated Dialogue for the normalisation of relations between Belgrade and Pristina.

b) Type of applicants targeted:

Applicants must legal entities, local authorities, public bodies, international organisations, Non-governmental Organisations (NGOs). In the case of twinning grants, applicants must be EU Member State administrations or their mandated bodies.

The global budgetary envelope reserved for grants: EUR 2 500 000.00

(4) Scope of geographical eligibility for procurement and grants

The geographical eligibility in terms of place of establishment for participating in procurement and grant award procedures and in terms of origin of supplies purchased as established in the basic act and set out in the relevant contractual documents shall apply.

The Commission's authorising officer responsible may extend the geographical eligibility on the basis of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the beneficiaries concerned, or in other duly substantiated cases where the eligibility rules would make the realisation of this action impossible or exceedingly difficult.

Action 2	<i>Support to Participation in Union Programmes</i>	EUR 500 000.00
-----------------	---	-----------------------

(1) Description of the Action, objectives, expected results and key performance indicators

- Description of the action and objectives

The overall objective of this action is access for participation in six selected EU Programmes by co-financing the costs of the entry-tickets/participation fees and support effective absorption of these programmes funds.

The action will specifically aim to enhance participation of Kosovo in EU Programmes, including increased exchanges with EU Member States and to strengthen the capacities of the Office of the Prime Minister, relevant governmental bodies, Kosovo contact points, and potential beneficiaries for participation in EU Programmes.

- Expected results

- Capacities of the Office of the Prime Minister and relevant governmental bodies, Kosovo Contact Points, and potential beneficiaries for participation in EU Programmes strengthened.

- Participation of Kosovo in the six above mentioned programmes enabled.

- Key performance indicators

- Kosovo's applications rate in the following Union Programmes: Europe for Citizens (2020-2021), COSME (2020-2021), Erasmus+ (2020-2021), Creative Europe (2020-2021), Fiscalis (2020-2021) and Customs (2020-2021).

AM

BR

(2) Assumptions and conditions

The following assumptions have been identified for this action to achieve the above results:

- Timely payment by the beneficiaries and timely preparation for all documents required for reimbursement;
- Commitment of all stakeholders for proper coordination and management of Union Programmes and timely signature and ratification of the framework agreements for the two new programmes FISCALIS and CUSTOMS.

(3) Implementation modalities

Direct management

Procurement:

The procurement will contribute to achieving the following specific objective: to enhance participation of Kosovo in EU Programmes, including increased exchanges with EU Member States and to strengthen the capacities of the Office of the Prime Minister, relevant governmental bodies, Kosovo contact points, and potential beneficiaries for participation in EU Programmes

The **global** budgetary envelope reserved for procurement: EUR 69 685.60

Other (Contribution to Union Programmes):

Reimbursement of maximum 90 % of the entry tickets for the FISCALIS and CUSTOMS (new selected Union programmes) and 70% for the entry tickets for Europe for Citizens, COSME, Erasmus+ and Creative Europe (the existing four selected Union Programmes), after the entry tickets have been paid and the relevant evidence provided.

The **global** budgetary envelope reserved for the reimbursement for the participation to Union Programmes: EUR 430 314.40.

Part of the overall enveloped will be used for visibility and communication purposes.

(4) Scope of geographical eligibility for procurement and grants

The geographical eligibility in terms of place of establishment for participating in procurement and grant award procedures and in terms of origin of supplies purchased as established in the basic act and set out in the relevant contractual documents shall apply.

The Commission's authorising officer responsible may extend the geographical eligibility on the basis of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the beneficiaries concerned, or in other duly substantiated cases where the eligibility rules would make the realisation of this action impossible or exceedingly difficult.

SECTOR	Rule of Law and Fundamental Rights	EUR 10 000 000.00
Action 3	EU4 Justice and Home Affairs	EUR 10 000 000.00

(1) Description of the Action, objectives, expected results and key performance indicators

- Description of the action and objectives

To enhance the alignment of justice and home affairs sectors in line with the best European standards and practices and improve protection of human rights and public safety and security in Kosovo.

- Expected results

- Judicial and prosecutorial systems have management capacities and equipment to use their Information and Communication Technology systems and security level of judicial and prosecutorial Information and Communication Technology systems increased;
- Protection needs of disadvantaged boys and girls are addressed through interventions in the areas of justice for children, out of school children, children with disability and any form of neglect or violence against children;
- The organisational, analytical, policymaking and legislative capacities of the Ministry of Internal Affairs are improved and the legislative framework in the area of home affairs with view of bringing it closer to EU standards and best practices is further developed;

- Key performance indicators

- Disaster recovery centre for judicial and prosecutorial system set-up and operational;
- Number of boys and girls that benefit from child protection and other services;
- Percentage of citizens registered on correct (legal) address;

(2) Assumptions and conditions

The main assumptions for the implementation of the Action are:

- Coordination and cooperation between the involved parties in the launching and implementation of the Action;
- Maintaining and improving the cooperation between the political and technical level of beneficiary institutions;
- Maintaining political support to the Action.

Specific conditions for activities related to Justice:

- For investment in supplies related to Case Management Information System, the system must be deployed with all modules in all Kosovo Courts and Prosecution Offices and used for all new cases;
- Budget allocation for investment for Information and Communication Technology in the justice sector from the Kosovo budget is at least equivalent to the amounts invested by EU (estimated EUR 300 000.00 annually);

AdH

72

- Integration of Child Protection System at local and central level according to the provisions of the new Child Protection Law.

Specific condition for activities related to Home Affairs:

- The legal framework concerning the critical infrastructure for the development of the security plans for all operators is in place;
- Budget allocation from the Kosovo budget for investment in maintenance and consumables for equipment purchased under the home affairs action is sufficient (estimated EUR 150 000.00 annually);
- The Civil Registry Data Quality and connection with the unique address system must be ensured prior to development of the mobile applications.

Failure to comply with the requirements set out above may lead to a recovery of funds under this programme and/or the re-allocation of future funding.

(3) Implementation modalities

(3)(a) Indirect management

Protection and integration of disadvantaged children may be implemented in indirect management with United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF).

This implementation entails the following result: protection needs of disadvantaged boys and girls are addressed through interventions in the areas of justice for children, out of school children, children with disability and any form of neglect or violence against children. And contributes to the following activities: to strengthen Justice for children, including the following tasks: education services and life skills capacity building in line with the provisions of the new Juvenile Justice Code, identification and prevention services, counselling and protection services, as part of alternatives to detention.

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- UNICEF is mandated by the United Nations General Assembly to advocate for the protection of children's rights, to help meet their basic needs and to expand their opportunities to reach their full potential. The expertise of the organisation in this area together with its international network, implementation capacity and track-record in advising enlargement region makes it the most suitable organisation to implement the action.

Further, all the above activities are areas where UNICEF works extensively around the world and in Kosovo and they have the necessary expertise to ensure proper execution of these activities.

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

(3)(b) Direct management

Procurement:

The procurement will contribute to achieving the following specific objective: to strengthen judiciary efficiency, including investment in IT related infrastructure and provide supplies for the Academy of Justice.

Alt

20

The global budgetary envelope reserved for procurement: EUR 1 300 000.00.

Part of the envelope will be used for visibility and communication purposes.

Grant

a) Purpose of the grant:

The call will contribute to EU Support to Home Affairs. It will strengthen capacities and improve performance of the Ministry of Internal Affairs and its dependant institutions in areas under their responsibility to align more closely with chapter 24 of the EU *acquis*, as well as increase public safety and security in general through technical assistance and improve operational capacities through delivery of equipment.

b) Type of applicants targeted:

Applicants must be government department, public body, or relevant mandated body of a government department or public body authority of a European Union Member State (including a consortium of Member States and EU agencies).

The global budgetary envelope reserved for grant: EUR 6 500 000.00

(4) Scope of geographical eligibility for procurement and grants

The geographical eligibility in terms of place of establishment for participating in procurement and grant award procedures and in terms of origin of supplies purchased as established in the basic act and set out in the relevant contractual documents shall apply.

The Commission's authorising officer responsible may extend the geographical eligibility on the basis of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the beneficiaries concerned, or in other duly substantiated cases where the eligibility rules would make the realisation of this action impossible or exceedingly difficult.

SECTOR	<i>Environment, Climate Action and Energy</i>	<i>EUR 33 600 000.00</i>
Action 4	<i>EU4 Environment, Climate Action and Energy</i>	<i>EUR 33 600 000.00</i>

(1) Description of the Action, objectives, expected results and key performance indicators

- Description of the action and objectives

The objective of this action is to support Kosovo in preventing environmental land and air degradation and the negative impact on human health by reducing solid waste pollution and emissions from the production of energy.

- Expected results

- Improved waste management infrastructure;

- Institutional development to modernise waste management in Kosovo;
- The heat production capacity in Termokos is improved to allow for extension of the district heating service to new areas and customers in Pristina with a direct impact on air quality by reduced the consumption of solid fuels, such as wood, coal etc., by final consumers;
- Key performance indicators
 - Percent of population benefiting from waste disposal services;
 - Three new landfills constructed;
 - Number of secondary legislation acts approved by the government regulating the Extended Producer Responsibility;
 - Percentage of population separating waste at household level;
 - Percentage of recycled waste;
 - Number of projects implemented in selected municipalities with low income;
 - Number of new customers (disaggregated by women and men) that will be connected to the district heating supply.

(2) Assumptions and conditions

The main assumptions for the implementation of the Action are:

- Skilled and motivated staff participate actively in the planned activities;
- Active participation of the key actors and general public is ensured;
- The government and international partners continue the development and financing of the performance grants in order to enhance the municipal good governance and waste service delivery in Kosovo;
- The consensus of the decision makers is essential for an integrated waste management system;
- Effective communication and active involvement among all sector institutions, donors and other stakeholders in order to make a maximum use of funds and avoid any duplication of activities;
- Following the adoption of the secondary legislation the necessary steps for implementation will be undertaken by all relevant institutions at central and local levels;
- The government and other stakeholders identify the International Financial Institutions and donors and prepare the project for implementation of extension of the district heating network in parallel with construction works included in this Action for increase of thermal energy capacity.

Specific conditions for activities related to Environment:

- Timely completion of the "Feasibility Study on waste Management" financed by the German Government under the Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW);
- Feasibility studies and detailed design for the investments must be prepared before tendering the works;

- The government ensures that suitable land, free of ownership and technical problems is available prior the start of designing activities;
- The government ensures that institutions responsible for operation and maintenance of the infrastructure is properly set up and in line with the requirements of the Kosovo legislation and the EU relevant legislation;
- Full commitment and support of the decision-making of the sector institutions to continue political reform and implement their obligations in line with the European perspective;
- Continuous commitment by the government regarding the implementation without delays of the underpinning environmental legislation and the revision/adoption of the Kosovo Waste Management Plan;
- There has to be an agreed methodology to calculate and set tariffs which ensure sustainable operation of all facilities and adoption of such tariffs by the government institutions;
- Full engagement of the Ministry of Environment and Spatial Planning and other relevant institutions in providing sufficiently human and financial resources necessary to carry out the planned interventions;
- Sufficient ownership, motivation and support from the Ministry of Environment and Spatial Planning and the municipalities to address the organisation of waste management at the local/regional level in line with EU requirements as well as willingness to increase tariffs if need be.

Specific conditions for activities related to Energy:

- The government, the municipality of Pristina and Termokos have secured financing for extension of the district heating network (around EUR 20 000 000.00) through grant and loan from European Investment Bank.
- The entity in charge of implementation will ensure that the potential environmental and social impacts of the Project are properly evaluated and the Project is implemented in line with the best practices related to Environmental and Social Standards.
- An appropriate Environmental Social impact assessment (ESIA) will be developed together with the design of the district heating extension.
- The government and KEK (Kosovo Energy Corporation) have allocated space for the new infrastructure to be installed as part of the project in the compound of the plant (i.e. for piping, installation of heat extraction station etc.);
- The government and municipality of Pristina and municipality of Obiliq/Obilić provide land and access rights for installation of the additional transmission pipeline to Kosovo B Thermal Power Plant (in parallel to existing pipeline).

Failure to comply with the requirements set out above may lead to a recovery of funds under this programme and/or the re-allocation of future funding.

(3) Implementation modalities

(3)(a) Indirect management

Ad

22

Improved waste transfer and disposal infrastructure may be implemented in indirect management with Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

This implementation entails the following result: improvement of waste disposal infrastructure, in particular closure/rehabilitation of the landfill in Mirash, construction of three new landfills in Gjilan, Prizren and Pristina region and provision of adequate infrastructure for an integrated waste management system such as facilities for construction and demolition waste, transfer and sorting stations.

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- Taking in consideration a very complex situation regarding the state of environment of the existing waste disposal infrastructure (in particular the situation of Mirash landfill, Pristina region), it is considered necessary to involve an IFI in the implementation of the project. The added value of involving KfW is bridging the financial gap in project financing, but also the experience of KfW in similar complexity projects, (such as the ongoing projects related to construction of the waste water treatment plants in Prizren and Gjakova).
- KfW is the only International Financial Institution operating in Kosovo which is actively working on the improvement of waste sector. Currently, KfW is funding a study for evaluation of state of infrastructure of waste disposal facilities managed by the Kosovo Landfill Management Company and is committed to provide financial support for rehabilitation of the existing landfills, closure and construction of new. The EU will enter into a contribution agreement with KfW, who will provide co-financing in order to ensure sufficient funding is available for the most needed interventions.

Improvement and modernisation of the collection, transport and disposal of municipal waste in Kosovo may be implemented in indirect management with Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ).

This implementation entails the following results: Institutional development to modernise waste management in Kosovo, in particular it will contribute to improved conditions for improvement of waste collection and disposal services, and to prevent further deterioration of the environment by uncontrolled treatment of waste. Support shall be provided to the institutions at central and local level and the operators of waste utilities and infrastructure in order to improve and modernise the performance in accordance with the best EU practice models.

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- GIZ is a pillar assessed Member State agency with extensive experience working in Kosovo and with the European Commission in implementation of IPA projects.
- GIZ has been providing assistance to the Kosovo Ministry of Environment and Spatial Planning and to the municipalities in the improvement of waste management practices in line with the EU norms and standards governing this sector. GIZ is currently providing support to ministry of environment and spatial planning in providing support in the development of the revised waste strategy.

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

AG

20

Increase of thermal energy production at Termokos may be implemented in indirect management with European Investment Bank.

This implementation entails the following result: the heat production capacity in Termokos is increased to allow for extension of the district heating service to new areas and customers in Pristina, in particular it will contribute to the rational use of energy resources and increase the heating supply capacity of the Pristina District Heating system

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- Given the size and complexity of the project (increase of production capacity and network extension), it is considered necessary to involve an International Financial Institution in the implementation of the project. The added value of involving an International Financial Institution is bridging the financial gap in project financing, but also the experience of the EIB in similar complexity projects worldwide and the possibility to offer management support to the beneficiary for improving the financial management and customer care in particular but also strategic planning in the beneficiary organisation. Furthermore, EIB is already present in Kosovo in other infrastructure projects and is familiar with policy and regulatory framework applicable in the energy sector.

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

(4) Scope of geographical eligibility for procurement and grants

The geographical eligibility in terms of place of establishment for participating in procurement and grant award procedures and in terms of origin of supplies purchased as established in the basic act and set out in the relevant contractual documents shall apply.

The Commission's authorising officer responsible may extend the geographical eligibility on the basis of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the beneficiaries concerned, or in other duly substantiated cases where the eligibility rules would make the realisation of this action impossible or exceedingly difficult.

SECTOR	<i>Competitiveness, Innovation, Agriculture and Rural Development</i>	<i>EUR 22 500 000.00</i>
Action 5	<i>EU4 Cultural Heritage and Rural Development</i>	<i>EUR 17 300 000.00</i>

(1) Description of the Action, objectives, expected results and key performance indicators

- Description of the action and objectives

The overall aim of the action is to foster rural economic development by enhancing income generation of underdeveloped and vulnerable communities through the support of agriculture and the development of cultural tourism.

- Expected results

- Regulated use of forest resources and implementation of integrated forest management thus contributing to an increase of the contribution of the forest sector to the Kosovo economy;
- An economically, environmentally and financially sustainable irrigation sector is developed through investment and technical assistance measures that will increase the efficiency of water utilisation and boost agricultural productivity;
- Improved productivity of grape for wine and improved quality of wine;
- Conservation works and strengthening of touristic infrastructure of heritage sites are implemented;
- Improved capacities in tourism management and promotion of cultural heritage values.
- Key performance indicators
 - Number of cases reported to forest inspectorate and leading to legal proceedings;
 - Percentage of legal and regulated logging in accordance with forest management plans.
 - Economic contribution of the forest sector to Gross Domestic Product;
 - Area of arable land expressed in hectares included under new or improved irrigation systems;
 - Water users (households) provided with new/improved irrigation and drainage services;
 - Quantity of grape produced per ha of vineyards;
 - Number of wines with Protected Geographical Indications status listed on the E-Bacchus" database in accordance with bilateral agreements on trade in wine;
 - Percentage of cultural tourism infrastructure enhanced (in each site) and/or created;
 - Number of qualified and licenced tourist workers (guides, animators, and companions) and of the promotion activities.

(2) Assumptions and conditions

The main assumptions for the implementation of the Action are:

- Sufficient ownership, motivation and support from relevant ministries and municipalities involved must be secured;
- The consensus of the decision makers is essential for an integrated approach to all activities;
- The full engagement of the Kosovo authorities and the municipalities is critical in providing sufficient human resources to carry out the planned intervention;
- The government must be fully committed for the timely implementation of the underpinning legislation and the adoption of the necessary strategies (e.g. the Kosovo Tourism Strategy as well as the Heritage Management Plans for the selected sites).

- It is important to achieve effective communication and active involvement among all sector institutions, donors and other stakeholders in order to make maximum use of funds and avoid any duplication of activities.

Specific conditions for activities related to improvement of sustainable forest management:

- Drafting of a strategy for the forestry sector;
 - Co-financing by the government and Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA) is secured;
- The ministry funds a programme for afforestation; and
- Commitment of government to enforce new forestry legislation and address issues of illegal logging and misuse of other forest resources.

Specific conditions for activities related to improvement and rehabilitation of the irrigation system:

- Timely completion and adoption of irrigation master plan;
- A pre-appraisal of the network pipeline for the irrigation system based on cost benefit analysis must be completed by the government;
- The irrigation company, targeted by the action, has the structure and governance and capacity to fulfil the tasks assigned to it;
- Greater involvement by the private sector through new institutional arrangements that support public-private partnership;
- All land that will be possibly necessary for the construction of the irrigation infrastructure must be made available by Kosovo government; and
- Stakeholder cooperation between Ministry of agriculture, forestry and rural development, water companies, Ministry of environment and spatial planning, and local government.

Specific conditions for activities related to the vineyards and wineries:

- For the implementation of Protected Geographical Indicator and Protected Denomination of Origin in the Vineyards and Winery sectors Kosovo wine producers must:
 - Have the ability to show that they are traditionally and entirely manufacture (prepared, processed and produced) within the specific region and thus acquire unique local properties;
 - Provide appropriate documentation and proofs that the quality and the properties of the proposed wines are significantly or exclusively determined by the geographical environment, including natural and human factors;
 - Must at least have one of the stages of production, processing or preparation taking place in the area;
- Appropriate institutional structure including an independent ISO 17025 laboratory for testing the wine; and
- A control system in place to avoid misuse of labelling that could mislead consumers.

Specific conditions for activities related to cultural heritage tourism:

- The Ministry of Culture, Youth and Sport will complete and make available the preliminary study.
- The Municipality of Lipjan/Lipljan will complete the restoration of the riverbed going through Janjevë/Janjevo village.
- The Ministry of Culture, Youth and Sport in coordination with the Municipality of Lipjan/Lipljan will be responsible for the identification, selection and access to private houses.
- The Ministry of Culture, Youth and Sport will resolve any issue related to private ownership and/or expropriation of land for further research and excavation.
- The Ministry of Culture, Youth and Sport in coordination with the Municipality of Prizren will be responsible for the identification, selection and access to private houses.
- In addition, the owners of other selected buildings located on the street will modify the style of the façade of the buildings in conformity with the restoration plan/original style of the street.
- Ownership issues and arrangements for public use of Lumbardhi cinema need to be clarified and confirmed by the Municipality of Prizren and the Ministry of Culture, Youth and Sport.

Failure to comply with the requirements set out above may lead to a recovery of funds under this programme and/or the re-allocation of future funding.

(3) Implementation modalities

(3)(a) Indirect management:

Improvement of sustainable forest management may be implemented in indirect management with Food and Agriculture Organization (FAO).

This implementation entails the following result: the activities will introduce a new legal framework for the forestry sector and enhanced integrated forest management practices. This will increase the contribution that the forest sector to the Kosovo economy through the sustainable use of forestry resources taking into account economic, environmental, social aspects and contributing to climate change mitigation.

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- The FAO has been working on the forestry sector in Kosovo for the past 15 years and has extensive experience and very good knowledge of the situation in the area. Considering the size and the nature of the problems to be addressed through this action, co-financing of the project with contributions from Swedish Agency for International Development and Food and Agriculture Organization is foreseen.
- Furthermore, the FAO has been a trusted partner of the Kosovo government and they are permanently based within the offices of Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development.

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

Support for the Improvement and Rehabilitation of Irrigation System may be implemented in indirect management with the World Bank (WB).

This implementation entails the following result: an economically, environmentally and financially sustainable irrigation sector is developed through investment and technical assistance measures that will increase the efficiency of water utilisation and boost agricultural productivity.

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- The World Bank is actively involved in the areas of water security and agriculture through various programs. It is supporting the development of the irrigation master plan and investment framework, has the appropriate safeguards mechanisms to support infrastructure investments and the convening power to support policy dialogue and institutional reform processes.

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

Support to Tourism and Cultural Heritage may be implemented in indirect management with the United Nations Development Programme (UNDP).

This implementation entails the following result: conservation works and strengthening of touristic infrastructure of heritage sites are implemented, in particular through investments in the tourism infrastructure, assistance to institutional tourism development and professional assistance for investments that will increase the offer of tourism products.

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- UNDP has been working on the culture heritage, job creation and good governance in Kosovo for the past 18 years and they have extensive experience and knowledge of the situation in the area, having already executed operations in the village of Janjevë/Janjevo. Furthermore, UNDP is currently implementing successfully an EU grant project on building confidence through cultural heritage. UNDP is proposed on the basis of its technical capacity and experience in multi-stakeholders environment necessary to implement this complex operation which requires a multi-dimensional approach.

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

(3)(b) Direct management

Procurement:

The procurement will contribute to achieving the following specific objectives: supporting Vineyards and wineries in improving the quality of grape and wine produced; Conservation and regeneration of historic sites and the creation of a multi-purpose centre in Lumbardhi Cinema.

The global budgetary envelope reserved for procurement: EUR 2 800 000.00. Part of the enveloped will be used for visibility and communication purposes.

Grant

a) Purpose of the grant:

The grant will contribute to further develop tourism potential, through continual excavation in Ulpiana archaeological research site both for scientific reasons and for the enlargement of the area of the park (Activity 5.2 of result 5).

b) Direct grant award:

Under the responsibility of the Commission's authorising officer responsible, the grant may be awarded without a call for proposals to Ecole Normale Supérieure of Paris (faculty of *Archéologie et Philologie d'Orient et d'Occident* - AOROC).

The recourse to an award of a grant without a call for proposals is justified in line with the following provisions of Article 195(f) of the Financial Regulation:

- f) "For activities with specific characteristics that require a particular type of body on account of its technical competence, its high degree of specialisation or its administrative powers, on condition that the activities concerned do not fall within the scope of a call for proposals";

The Ecole Normale Supérieure and its Institute of Archaeology is one of the most experienced institutes in archaeology in the Mediterranean and Central Asia. It has a worldwide reputation based on its cutting-edge scientific and technological methods and its highly qualified technicians. Archaeological missions are conducted in partnership with local authorities. The Ecole Normale Supérieure has cooperated with the University of Pristina and conducted supervisions of excavations at the "Ulpiana Archaeological Park".

The global budgetary envelope reserved for grant EUR 1 000 000.00

(4) Scope of geographical eligibility for procurement and grants

The geographical eligibility in terms of place of establishment for participating in procurement and grant award procedures and in terms of origin of supplies purchased as established in the basic act and set out in the relevant contractual documents shall apply.

The Commission's authorising officer responsible may extend the geographical eligibility on the basis of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the beneficiaries concerned, or in other duly substantiated cases where the eligibility rules would make the realisation of this action impossible or exceedingly difficult.

Action 6	<i>EU4 small business recovery following the COVID-19 crisis</i>	<i>EUR 5 200 000.00</i>
-----------------	---	--------------------------------

(1) Description of the Action, objectives, expected results and key performance indicators

- Description of the action and objectives

The action will support small business recovery following the COVID-19 crisis. It covers support to start-ups and micro businesses with limited access to commercial loans to support new business ideas and the scaling up or recovery of existing small businesses amidst the COVID-19 crisis and its aftermath. The action also provides support services for the digitalisation of micro and small businesses to increase their resilience and capacity to face critical market conditions in the current and future crises.

- Expected results
 - Access to finance improved for the supported micro and small enterprises;
 - Increased engagement of youth and women in training/retraining programmes (e.g. ICT, entrepreneurship, skills needed by start-ups);
 - Increased number of Kosovo businesses digitalising their activities;
 - Increased capacity for e-learning activities among micro and small enterprises and (potential) entrepreneurs;
 - Innovation activities increased within targeted micro and small businesses.
- Key performance indicators
 - Number of eligible micro and small businesses supported by EU assistance, disaggregated by gender of business owner;
 - Number of youth (disaggregated by gender of training participants)/women upgrading new skills;
 - Number of eligible micro and small businesses digitalising their business process, disaggregated by gender of owner.

(2) Assumptions and conditions

For the implementation of the Action, the following assumptions are made:

- Coordination and cooperation between the involved parties in the launching and implementation of the action;
- Effective coordination of activities between stakeholders involved in the action;
- Full commitment and support of the start-ups;
- Commitment by international and local partners and sufficient funding ensured to allow continuation of similar schemes;
- Development of attractive start-up funding and business support services entirely dedicated to facilitate start-up growth by the implementing partners;
- Development of an attractive package for digitalisation of business processes by the implementing partners.
- Development of a plan for promotion of activities, by the implementing partners, in order to attract a sufficient number of good business ideas and good businesses in order to have the possibility to select the best candidates.

(3) Implementation modalities

(3)(a) Indirect management:

Digitalisation of micro and small businesses to increase their resilience in the crisis may be implemented in indirect management with the Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). The objective of this component is to support further the development of Kosovo businesses and increase their resilience and agility through the process of digitalisation and digital transformation.

- GIZ is developing an innovation and training park in Prizren on the site of a former camp for the NATO peacekeeping force "Kosovo Force" (KFOR) - based on the agreement between Kosovo and the German Government. The park will house companies in the following areas: ICT, processing of agricultural products and foodstuffs, and cultural and creative industries. The site will also provide services and space for start-ups, and training facilities, which will primarily focus on vocational training. A further benefit is that the park will offer business support services. The project is developing the park's organisational and operational structures, its management system and the advisory services required for businesses and training service providers. This also includes developing marketing and communication strategies for the park.
- In addition, GIZ is already implementing a project with the Kosovo Chamber of Commerce on digitalisation of Kosovo businesses and was supporting the establishment of the Centre for Digital Transformation.

The entity has been selected due to the following criteria: their previous experience, their technical capacities, regional presence, knowledge of the sector, existing offices. In addition, the fact that GIZ manages the Innovation and training park in Prizren is complementary to this Action..

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

(3)(b) Direct management:

Grants:

a) Purpose of the grants:

The objective of this component is to support Kosovo's innovative micro and small enterprises to face the COVID-19 crisis through the facilitation of access to finance and business advisory services for their survival/viability and faster development and growth. More specifically the grant will:

- Provide financial and non-financial support to new start-up businesses to assist them with a small amount of capital for development of the business idea, business development services and infrastructure. In particular start-ups established by women and youth will be supported;

AA

72

- Financial and non-financial support to established micro and small enterprises that have the possibility to scale up or have encountered financial difficulties during the crisis and require funds to re-start operations;
- Development and delivery of trainings in order to retrain people who have lost their job during the crisis to increase their opportunities for self-employment. In particularly women and youth will be targeted.

b) Type of applicants targeted:

The eligible applicants will be legal entities, Non-governmental Organisations and economic actors, profit, or non-profit organisations, public bodies and international organizations that are active in the field of providing business incubation and support services.

The **global** budgetary envelope reserved for grants: EUR 3 000 000.00

(4) Scope of geographical eligibility for procurement and grants

The geographical eligibility in terms of place of establishment for participating in procurement and grant award procedures and in terms of origin of supplies purchased as established in the basic act and set out in the relevant contractual documents shall apply.

The Commission's authorising officer responsible may extend the geographical eligibility on the basis of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the beneficiaries concerned, or in other duly substantiated cases where the eligibility rules would make the realisation of this action impossible or exceedingly difficult.

SECTOR	<i>Education, Employment and Social Policies</i>	<i>EUR 13 000 000.00</i>
Action 7	<i>EU4 Employment and Education</i>	<i>EUR 13 000 000.00</i>

(1) Description of the Action, objectives, expected results and key performance indicators

- Description of the action and objectives

This Action aims to contribute to the increase of employment in Kosovo, particularly of youth and women. A specific component will target youth and women and aim at improved access to active labour market measures and improved quality and effectiveness of public employment services and vocational skills. On Education, the Action aims to increase the quality of higher education with new infrastructure, capacity building of academic staff, and increased access to research grants and enhancement of quality assurance.

- Expected results
 - The technical capacities of the Ministry of Labour and Social Welfare, Employment Agency, and other institutions strengthened to effectively design

policies, improve quality of services and their implementation and evaluate Active Labour Market Measures;

- Active Labour Market Measures developed and implemented, with a specific focus on youth and women;
- Improved quality standards in higher education;
- Improved research capacities in Universities;
- Increase transparency and accountability in Higher Education Institutions.
- Key performance indicators
 - Number of Ministry of Labour and Social Welfare and Employment Agency staff effectively trained in line with the job descriptions and identified training needs;
 - Number of unemployed aged between 18-39 benefiting from active labour market measures (total, youth and % by gender);
 - Number of new employments created by implementation of Active Labour Market Measures (total, youth 18-39 and % by gender);
 - Number of students, studying in newly constructed buildings;
 - Academic Lecturer/ student Ratio;
 - Number of Kosovo Accreditation Agency staff trained for post-accreditation monitoring;
 - Number of research articles implemented in collaboration with reputable international higher education institutions submitted for publication in reputable peer reviewed international journals;
 - Legal framework against plagiarism is in place and software being utilised.

(2) Assumptions and conditions

Specific conditions for activities related to the increase of employment:

- The full functioning of the Employment Agency, i.e. optimal number of staff employed through a transparent, fair and merit-based recruitment process.
- Employment Agency secures co-finance of the implementation of Active Labour Market Measures in the amount of EUR 1 000 000.00 annually.

Specific conditions for activities related to the investment in higher education: a complete set of the following documents will be necessary, in original where possible:

- The government will make available appropriate land in the vicinity of Pristina University with all necessary ownership documents, land certificate/copy of the plan;
- Situation layout with all cadastral parcels and their respective numbers;
- Municipal decision on land property;
- Building permits issued by the relevant authorities;
- Consent for access to infrastructure, electrical, water and wastewater, etc.;

- Specific Programme for each municipality based on their real needs.

Specific conditions for activities related to the support to Kosovo Agency of Accreditation:

- Approval of the Law on the Kosovo Agency for Accreditation;
- Smooth functioning of the Agency, including sufficient number of employees;
- Progress in the area of adopting and implementing the legislation relevant to the higher education of Kosovo is a precondition to support the proper implementation of the University Codes of Conduct.

Failure to comply with the requirements set out above may lead to a recovery of funds under this programme and/or the re-allocation of future funding.

(3) Implementation modalities

(3)(a) Indirect management:

Support to increase of employment may be implemented in indirect management with an entity, which will be selected by the Commission services using the following criteria:

- (i) international organisations or their agencies, within the meaning of Article 156; and/or
- (ii) Public law bodies, including Member States organisations;
- operational capacity of the applicant (such as, presence in a beneficiary, experience in the employment sector);
- Technical expertise of the applicant, and the relevance, methodology and sustainability of the proposed action.

The implementation by this entity entails:

Strengthening technical capacities of the Ministry of Labour and Social Welfare, Employment Agency and other institutions to effectively design policies, improve the quality of their services, to implement and evaluate the Active Labour Market Measures. The activities will include preparation of Human Resource Development Plan for the Employment Agency, development of the internal training system and a capacity-building plan for the Agency and the staff of Ministry of Labour and Social Welfare and support to design the guidelines for implementation of Active Labour Market Measures, support potential beneficiaries in the application process, support the businesses participating in implementation of Active Labour Market Measures and deliver advisory services, monitoring and coaching of unemployed on their access to labour market.

Investment in Higher Education may be implemented in indirect management by the United Nations Office for Project Services (UNOPS).

The following result is expected to be achieved: Improved quality standards in higher education, in particular through the construction of new premises for the faculty of Mathematics and Natural Sciences and the Faculty of Economics of the University of Pristina.

The envisaged entity has been selected using the following criteria:

- UNOPS has been working the last 20 years in Kosovo, in project management, procurement, and particularly in the areas of infrastructure, administrative support, and advisory and fund management services. Prioritizing major infrastructure project implementation, UNOPS will provide project management support to the EU office in Kosovo for this specific action.

In case the envisaged entity would need to be replaced, the Commission's services may select another replacement entity using the same criteria.

(3)(b) Direct management

Procurement:

The procurement will contribute to improve quality of standards in higher and increase transparency and accountability in Higher Education Institutions. Further, it will contribute to achieving the following specific objectives:

- To strengthen the quality and relevance of higher education study programmes of Higher Education system of Kosovo in line with the EU *acquis* European Higher Education Area and to support the effective and efficient implementation of IPA assistance
- To enhance transparency within the Higher Education Institutions of Kosovo when it comes to academic activities (performance of professors and students)

The global budgetary envelope reserved for procurement: EUR 500 000.00. Part of the envelope will be used for visibility and communication purposes.

Grants:

c) Purpose of the grants:

Depending on the needs of the beneficiary, one or more call(s) for proposal may be organised in line with the objectives of the EU *acquis* on Research and Innovation (Output 2.2):

- to provide small research grants for research and innovation activities undertaken jointly between academic staff from Kosovo and reputable higher education institutions outside of Kosovo;
- to increase research skills, research quality and foster internationalisation of research work conducted by Kosovo's academia.

d) Type of applicants targeted:

Applicants must be natural persons involved in research or research organisations/institutions in Kosovo (including universities involved in research) in partnership with European research organisations/institutions involved in research, educational activities and or cultural activities.

The **global** budgetary envelope reserved for grants: EUR 1 000 000.00

(4) Scope of geographical eligibility for procurement and grants

The geographical eligibility in terms of place of establishment for participating in procurement and grant award procedures and in terms of origin of supplies purchased as established in the basic act and set out in the relevant contractual documents shall apply.

The Commission's authorising officer responsible may extend the geographical eligibility on the basis of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the beneficiaries concerned, or in other duly substantiated cases where the eligibility rules would make the realisation of this action impossible or exceedingly difficult.

3 BUDGET

3.1 INDICATIVE BUDGET TABLE - ANNUAL ACTION PROGRAMME FOR KOSOVO

		Indirect management with entrusted entity		Direct management	Total EU contribution (EUR)	IPA-II beneficiary or other third party contribution (EUR)	Total (EUR)
		EU contribution (EUR)	EU contribution (EUR)				
Objective 1 2020/042-089	1 Democracy and Governance	2 500 000.00	8 600 000.00⁴		11 100 000.00	157 277.60	11 257 277.60
	Action 1 EU <i>acquis</i> Approximation Facility	2 500 000.00	7 90000 000.00		10 400 000.00	0.00	10 400 000.00
	Evaluation of actions	0.00	200 000.00		200 000.00	0.00	200 000.00
	Action 2 Support to Participation in Union Programmes	0.00	500 000.00		500 000.00	157 277.60	657 277.60
	2 Rule of Law and Fundamental Rights	2 200 000.00	7 800 000.00		10 000 000.00	300 000.00	10 300 000.00
Objective 2 2020/042-090	Action 3 EU4 Justice and Home Affairs	2 200 000.00	7 800 000.00		10 000 000.00	300 000.00	10 300 000.00
	3 Environment and Climate Action	33 600 000.00	0.00		33 600 000.00	20 400 000.00	54 000 000.00
	Action 4 EU4 Environment, Climate Action and Energy	33 600 000.00	0.00		33 600 000.00	20 400 000.00	54 000 000.00
	6 Competitiveness and Innovation	15 700 000.00	6 800 000.00		22 500 000.00	21 700 000.00	44 200 000.00
	Action 5 EU4 Cultural Heritage and Rural Development	13 500 000.00	3 800 000.00		17 300 000.00	21 400 000.00	38 700 000.00
	Action 6 EU4 small business recovery following the COVID-19 crisis	2 200 000.00	3 000 000.00		5 200 000.00	300 000.00	5 500 000.00
	7 Education Employment and Social Policies	11 500 000.00	1 500 000.00		13 000 000.00	6 080 000.00	19 080 000.00
	Action 7 EU4 Education and Employment	11 500 000.00	1 500 000.00		13 000 000.00	6 080 000.00	19 080 000.00

⁴ Democracy and Governance includes the cost for evaluation of actions as part of Action 1 EU *acquis* Approximation Facility

		65 500 000.00	24 700 000.00	90 200 000.00	48 637 277.60	138 837 277.60
	TOTAL					

Ad

4 PERFORMANCE MONITORING ARRANGEMENTS

As part of its performance measurement framework the Commission shall monitor and assess progress towards achievement of the specific objectives set out in the IPA II Regulation on the basis of pre-defined clear transparent measurable indicators. The progress reports referred to in Article 4 of the IPA II Regulation shall be taken as a point of reference in the assessment of the results of IPA II assistance.

The Commission will collect performance data (process output and outcome indicators) from all sources, which will be aggregated and analysed in terms of tracking the progress versus the targets and milestones established for each of the actions of this programme as well as the Indicative Strategy Paper.

The overall progress will be monitored through the following means: a) Result Orientated Monitoring (ROM) system; b) IPA II Beneficiaries' own monitoring; c) self-monitoring performed by the EU Delegations; d) joint monitoring by the European Commission (DG NEAR) and the IPA II Beneficiaries whereby the compliance coherence effectiveness efficiency and coordination in implementation of financial assistance will be regularly monitored by an IPA II Monitoring committee supported by Sectoral Monitoring committees which will ensure a monitoring process at sector level.

5 EVALUATION

Having regard to the nature of the actions of this annual programme a mid-term evaluation will be carried out for the actions or its components via independent consultants contracted by the Commission. It will be carried out for accountability and learning purposes at various levels in particular with respect to ensuring the sustainability of the actions.

The Commission shall inform the implementing partner at least 2-3 months in advance of the dates foreseen for the evaluation missions. The implementing partner shall collaborate efficiently and effectively with the evaluation experts and inter alia provide them with all necessary information and documentation, as well as access to the project premises and activities.

The evaluation reports shall be shared with the IPA II beneficiary and other key stakeholders. The implementing partner and the Commission shall analyse the conclusions and recommendations of the evaluations and where appropriate in agreement with the IPA II beneficiary jointly decide on the follow-up actions to be taken and any adjustments necessary including if indicated the reorientation of the project.

ANNEX II - GENERAL CONDITIONS

Contents

ANNEX II - GENERAL CONDITIONS	1
Part One: Provisions Applicable to Activities for which the IPA II beneficiary is the Contracting Authority	2
Article 1 - General principles	2
Article 1a - Duty to inform, administrative sanctions, and failure to act	3
Article 2 - Visibility and communication	4
Article 3 - <i>Ex-ante</i> controls on grant and procurement procedures and on <i>ex post</i> controls on contracts and grants to be performed by the Commission	4
Article 4 - Bank accounts, accounting systems, and cost recognised	5
Article 5 - Provisions on payments made by the Commission to the IPA II beneficiary	6
Article 6 - Interruption of payments	6
Article 7 - Recovery of funds	7
Part Two: Provisions Applicable to Budget Support	7
Article 8 - Policy dialogue	7
Article 9 - Verification of conditions and disbursement	7
Article 10 - Transparency of budget support	8
Article 11 - Recovery of budget support	8
Part Three: Provisions Applicable to this Financing Agreement Irrespective of the Management Mode	8
Article 12 - Execution period, operational implementation period and contracting deadline	8
Article 13 - Permits and authorisation	9
Article 14 - Reporting requirements	9
Article 15 - Intellectual property rights	9
Article 16 - Consultation between the IPA II beneficiary and the Commission	9
Article 17 - Amendment of this Financing Agreement	10
Article 18 - Suspension of this Financing Agreement	10
Article 19 - Termination of this Financing Agreement	11
Article 20 - Dispute settlement arrangements	11

Part One: Provisions Applicable to Activities for which the IPA II beneficiary is the Contracting Authority

Article 1 - General principles

- (1) The purpose of Part One is to lay out the rules for implementing the entrusted budget-implementation tasks as described in Annex I and to define rights and obligations of the IPA II beneficiary and the Commission respectively in carrying out these tasks.

Part One shall apply to the budget-implementation tasks entrusted to the IPA II beneficiary related to the Union contribution alone, or combined with funds of the IPA II beneficiary or funds of a third party, in case such funds are implemented in joint co-financing, i.e. where they are pooled.

- (2) The IPA II beneficiary shall remain responsible for the fulfillment of the obligations stipulated in this Financing Agreement and in the Framework Agreement, even if it sub-delegates to other entities identified in Annex I to carry out certain entrusted budget implementation tasks. The Commission, in particular, reserves the right to suspend payments, and to suspend and/or terminate this Financing Agreement on the basis of the acts, omissions and/or situations of any designated entity.
- (3) The tasks referred to in paragraph 1 of this Article shall be carried out by the IPA II beneficiary in accordance with the procedures and standard documents laid down and published by the Commission for the award of procurement and grant contracts in external actions, in force at the time of the launch of the procedure in question (PRAG), as well as in accordance with the required visibility and communication standards referred to in Article 2(2).
The IPA II beneficiary shall conduct the procurement and grant award procedures, conclude the resulting contracts, and ensure that all relevant documents for audit trail are in the language of this Financing Agreement. For the purpose of Part One of this Financing Agreement every reference to grant contracts shall also include contribution agreement and every reference to grant beneficiaries shall also include organisations having signed contribution agreements.
- (4) The IPA II beneficiary shall respect the minimum rate of its contribution specified in Annex I. In case of contributions from both the IPA II beneficiary and the Union, the IPA II beneficiary contribution shall be made available at the same time as the corresponding contribution from the Union.
- (5) The IPA II beneficiary shall keep all relevant financial and contractual supporting documents from the date of the entry into force of this Financing Agreement or as from an earlier date in case if the procurement procedure, call for proposals or direct grant award procedure was launched prior to the entry into force of this Financing Agreement:
- (a) For procurement procedures in particular:
- a) Forecast notice with proof of publication of the procurement notice and any corrigenda;
 - b) Appointment of shortlist panel;
 - c) Shortlist report (incl. annexes) and applications;
 - d) Proof of publication of the shortlist notice;
 - e) Letters to non-shortlisted candidates;
 - f) Invitation to tender or equivalent;
 - g) Tender dossier including annexes, clarifications, minutes of the meetings, proof of publication;
 - h) Appointment of the evaluation committee;

- i) Tender opening report, including annexes;
 - j) Evaluation / negotiation report, including annexes and bids received;¹
 - k) Notification letter;
 - l) Cover letter for submission of contract;
 - m) Letters to unsuccessful candidates;
 - n) Award / cancellation notice, including proof of publication;
 - o) Signed contracts, amendments, riders, implementation reports, and relevant correspondence.
- (b) For calls for proposals and direct award of grants in particular:
- a) Appointment of the evaluation committee;
 - b) Opening and administrative report including annexes and applications received;²
 - c) Letters to successful and unsuccessful applicants following concept note evaluation;
 - d) Concept note evaluation report;
 - e) Evaluation report of the full application or negotiation report with relevant annexes;
 - f) Eligibility check and supporting documents;
 - g) Letters to successful and unsuccessful applicants with approved reserve list following full application evaluation;
 - h) Cover letter for submission of grant contract;
 - i) Award/cancellation notice with proof of publication;
 - j) Signed contracts, amendments, riders and relevant correspondence.

In addition, financial and contractual documents referred to in paragraph 5(a) and (b) of this Article shall be complemented by all relevant supporting documents as required by the procedures referred to in section 3 of this Article, as well as all relevant documentation relating to payments, recoveries and operating costs, for example project and on the spots checks reports, acceptance of supplies and works, guarantees, warranties, reports of supervising engineers.

All relevant financial and contractual documents shall be kept for the same duration in accordance with Article 49 of the Framework Agreement.

- (6) For the purpose of the application of Article 25 of the Framework Agreement on data protection, personal data shall be:
- processed lawfully, fairly and in a transparent manner in relation to the data subject;
 - collected for specified, explicit and legitimate purposes and not further processed in a manner that is incompatible with those purposes;
 - adequate, relevant and limited to what is necessary in relation to the purposes for which they are processed;
 - accurate and, where necessary, kept up to date;
 - processed in a manner that ensures appropriate security of the personal data and

¹ Elimination of unsuccessful bids five years after the closure of the procurement procedure.
² Elimination of unsuccessful applications three years after the closure of the grant procedure.

- kept in a form which permits identification of data subjects for no longer than is necessary for the purposes for which the personal data are processed.

Personal data included in documents to be kept by the IPA II beneficiary in accordance with Article 1.5 has to be deleted once the deadlines set out in Article 1.5 have expired.

Article 1a - Duty to inform, administrative sanctions, and failure to act

- (1) When applying the procedures and standard documents laid down and published by the Commission for the award of procurement and grant contracts, the IPA II beneficiary shall accordingly ensure that no EU financed procurement or grant contract is awarded to an economic operator or grant applicant if the economic operator or grant applicant who either itself, or a person having powers of representation, decision making or control over it is in one of the exclusion situations provided for in the relevant procedures and standard documents of the Commission.
- (2) The IPA II beneficiary shall inform the Commission immediately when a candidate, tenderer or applicant is in a situation of exclusion from participating in procurement and grant award procedures, has committed irregularities and fraud, or has been found in serious breach of its contractual obligations.
- (3) The IPA II beneficiary shall take into account the information contained in the Commission's 'Early Detection and Exclusion System' (EDES) when awarding procurement and grant contracts. Access to the information can be provided through the liaison point(s) or via consultation using the following means: (European Commission, Directorate-General for Budget, Accounting Officer of the Commission, BRE2-13/505, B-1049 Brussels, Belgium and by email to BUDG-C01-EXCL-DB@ec.europa.eu in copy to the Commission address identified in Article 3 of the Special Conditions).
- (4) Where the IPA II beneficiary becomes aware of an exclusion situation in the implementation of the tasks described in Annex I, the IPA II beneficiary shall impose upon an economic operator or a grant applicant an exclusion from its future procurement or grant award procedures. The IPA II beneficiary may also impose a financial penalty proportional to the value of the contract concerned. Exclusions and/or financial penalties shall be imposed following an adversarial procedure ensuring the right of defence of the person concerned. The IPA II beneficiary shall notify the Commission in accordance with paragraph 1 of this Article.
- (5) In respect of paragraph 4 of this Article, the IPA II beneficiary is considered in failure to act, if it does not impose exclusion and/or a financial penalty upon the economic operator or grant applicant.
- (6) In the case of a failure to act, the IPA II beneficiary shall notify the Commission explaining the reasons for its failure to act. The Commission reserves the right to exclude an economic operator or a grant applicant from future EU financed award procedures, and/or impose a financial penalty on an economic operator or a grant applicant between 2 % and 10 % of the total value of the contract concerned.

Article 2 - Visibility and communication

- (1) In accordance with Article 24(3) of the Framework Agreement, the IPA II beneficiary shall take the necessary measures to ensure the visibility of EU funding for the activities entrusted to it, and prepare a coherent plan of visibility and communication activities which should be submitted to the Commission for an agreement within 2 months after the entry into force of this Financing Agreement.
- (2) These communication and visibility activities shall comply with the Communications and Visibility Manual for EU External Actions laid down and published by the Commission in force at the time of the activities.

Article 3 - Ex-ante controls on grant and procurement procedures and on ex post controls on contracts and grants to be performed by the Commission

- (1) The Commission may exercise *ex ante* controls on the tendering of contracts, launch of calls for proposals and the award of contracts and grants for the following stages of procurement or grant award:
 - (a) approval of contract notices for procurement, work programmes for calls for proposals, and any corrigenda thereof;
 - (b) approval of tender dossiers and guidelines for applicants on grants;
 - (c) approval of the composition of Evaluation Committees;
 - (d) approval of evaluation reports and award decisions³;
 - (e) approval of contract dossiers and contract addenda.
- (2) With regard to *ex ante* controls the Commission shall decide:
 - (a) to perform *ex ante* controls on all files, or
 - (b) to perform *ex ante* controls on a selection of such files, or
 - (c) to completely dispense with *ex ante* controls.
- (3) If the Commission decides to perform *ex ante* controls in accordance with paragraph 2(a) or (b) of this Article, it shall inform the IPA II beneficiary of the files selected for *ex ante* controls. The IPA II beneficiary shall provide all the documentation and information necessary to the Commission upon being informed that a file has been selected for *ex ante* control, at the latest at the time of submission of the contract notice or the work programme for publication.
- (4) The Commission may decide to perform *ex post* controls, including audits and on-the-spot controls, at any time on any contracts or grants awarded by the IPA II beneficiary arising out this Financing Agreement. The IPA II beneficiary shall make available all the documentation and information necessary to the Commission upon being informed that a file has been selected for *ex post* control. The Commission may authorize a person or an entity to perform *ex post* controls on its behalf.

Article 4 - Bank accounts, accounting systems, and cost recognised

- (1) After the entry into force of this Financing Agreement, the National Fund and the operating structure of the IPA II beneficiary that is the Contracting Authority for the Programme shall open at least one bank account denominated in euro. The total bank balance for the Programme shall be the sum of the balances on all the Programme bank accounts held by the National Fund and all participating operating structures in the IPA II beneficiary.
- (2) The IPA II beneficiary shall prepare and submit to the Commission disbursement forecast plans for the duration of the implementation period of the Programme. These forecasts shall be updated for the annual financial report referred to in Article 14(2) and for each request for funds. The forecasts shall be based on a documented detailed analysis (including the planned contracting and payment schedule per contract for the following fourteen months) which shall be available to the Commission on request.
- (3) The initial disbursement forecast plan shall contain summary annual disbursement forecasts for the whole implementation period and monthly disbursement forecasts for the first fourteen months of the Programme. Subsequent plans shall contain summary annual disbursement forecasts for the balance of the implementation period of the Programme and monthly disbursement forecasts for the following fourteen months.
- (4) The IPA II beneficiary is required to establish and maintain an accounting system in accordance with

³ For service contracts this step includes *ex ante* controls concerning approval of the shortlist.

Clause 2(3)(b) of Annex A to the Framework Agreement which will hold at least the information for the contracts managed under the Programme indicated in Annex V.

- (5) Cost recognised in the accounting system maintained under the section 4 of this Article must have been incurred, paid and accepted and correspond to actual costs proven by supporting documents and shall be used when appropriate to clear pre-financing paid by the IPA II beneficiary under local contracts.
- (6) The IPA II beneficiary shall provide to the Commission reports as follows:
 - (a) Cut-off report - as set out in Article 14(4);
 - (b) Annual reports as set out in paragraphs (2) to (4) of Article 14;
 - (c) Request for funds reports as referred to in Article 5.

Article 5 - Provisions on payments made by the Commission to the IPA II beneficiary

- (1) The IPA II beneficiary shall submit its initial disbursement forecast for the Programme, prepared pursuant to Article 4(2), with the first pre-financing payment request. The first pre-financing payment shall be for 100 % of the forecast disbursements for the first year of the disbursement forecast plan.
- (2) The IPA II beneficiary shall submit subsequent pre-financing payment requests when the total bank balance for the Programme falls below the disbursements forecast for the following five months of the Programme.
- (3) Each request for additional pre-financing shall be supported by following documents:
 - a) A summary of all disbursements made for the Programme;
 - b) The bank balances for the Programme at the cut-off date of the request;
 - c) A forecast of disbursement for the Programme for the following fourteen months at the cut-off date of the request in accordance with Annex IV point (d).
- (4) The IPA II beneficiary may request for each subsequent pre-financing the amount of total disbursements forecast for the fourteen months following the cut-off date of the request, less the balances referred to in section 3(b) of this Article at the cut-off date of the request for funds increased by any amount funded by the IPA II beneficiary under paragraph 5 of this Article and not yet reimbursed.

The Commission reserves the right to reduce each subsequent pre-financing payment if the total bank balances held by the IPA II beneficiary under this Programme and on all other IPA I or IPA II programmes managed by the IPA II beneficiary exceeds the disbursement forecast for the next fourteen months.

- (5) Where the payment is reduced under paragraph 4 of this Article, the IPA II beneficiary must fund the Programme from its own resources up to the amount of the reduction. The IPA II beneficiary may then request the reimbursement of that funding as part of the next request for funds as specified in paragraph 4 of this Article.
- (6) The Commission shall have the right to recover excessive bank balances which have remained unused for more than twelve months. Before exercising this right, the Commission shall invite the IPA II beneficiary to give reasons for the delay in disbursing the funds and demonstrate a continuing need for them within the next following two months.
- (7) Interest generated by the bank accounts used for this Programme shall not be due to the Commission.
- (8) Following Article 33(4) of the Framework Agreement, if interruption of time limit for payment request exceeds two months, the IPA II beneficiary may request a decision by the Commission on whether the interruption of time limit is to be continued.
- (9) The final financial declaration referred to in Article 37(2) of the Framework Agreement shall be submitted by the NAO no later than 16 months after the end of operational implementation period.

Article 6 - Interruption of payments

- (1) Without prejudice to the suspension or termination of this Financing Agreement according to Articles 18 and 19 respectively, as well as without prejudice to Article 39 of the Framework Agreement, the Commission may interrupt payments partially or fully, if:
 - (a) the Commission has established, or has serious concerns that the IPA II beneficiary has committed substantial errors, irregularities or fraud questioning the legality or regularity of the underlying particular transactions in the implementation of the Programme, or has failed to comply with its obligations under this Financing Agreement, including obligations regarding the implementation of the Visibility and Communication plan;
 - (b) the Commission has established that or has serious concerns, whether the IPA II beneficiary has committed systemic or recurrent errors, irregularities, fraud or breach of obligations under this or other Financing Agreements, provided that those errors, irregularities, fraud or breach of obligations have a material impact on the implementation on this Financing Agreement or call into question the reliability of the IPA II beneficiary's internal control system or the legality and regularity of the underlying expenditure.

Article 7 - Recovery of funds

- (1) In addition to cases referred to in Article 41 of the Framework Agreement, the Commission may recover the funds from the IPA II beneficiary as provided in the Financial Regulation, in particular in case of:
 - (a) the Commission established that objectives of the Programme set out in Annex I are not achieved;
 - (b) non eligible expenditure;
 - (c) non respect of the contribution rate, as provided in Annex I;
 - (d) expenditure incurred as a result of errors, irregularities, fraud or breach of obligations in the implementation of the Programme, in particular in the procurement and grant award procedure.
- (2) In accordance with national law, the IPA II beneficiary shall recover the Union contribution paid to the IPA II beneficiary from recipients who were in any situation defined in paragraph 1 points b) or d) of this Article or referred to in Article 41 of the Framework Agreement. The fact that the IPA II beneficiary does not succeed in recovering all or part of the funds shall not prevent the Commission from recovering the funds from the IPA II beneficiary.
- (3) Amounts unduly paid or recovered by the IPA II beneficiary, amounts from financial, performance and pre-financing guarantees lodged on the basis of procurement and grant award procedures, amounts from financial penalties imposed by the IPA II beneficiary on candidates, tenderers, applicants, contractors or grant beneficiaries, to the IPA II beneficiary shall be either re-used for the Programme or returned to the Commission.

Part Two: Provisions Applicable to Budget Support

Article 8 - Policy dialogue

The IPA II beneficiary and the Commission commit to engage in a regular constructive dialogue at the appropriate level on the implementation of this Financing Agreement.

Article 9 - Verification of conditions and disbursement

- (1) The Commission shall verify the conditions for the payment of the tranches of the budget support component, as identified in Annex I and Annex IA.
- (2) Where the Commission concludes that the conditions for payment are not fulfilled, it shall inform the IPA II beneficiary thereof without undue delay.
- (3) Disbursement requests submitted by the IPA II beneficiary shall be eligible for EU financing provided that they are in accordance with the provisions set out in Annex I and Annex IA and that they are submitted during the operational implementation phase.
- (4) The IPA II beneficiary shall apply its national foreign exchange regulations in a nondiscriminatory manner to all disbursements of the budget support component.

Article 10 - Transparency of budget support

The IPA II beneficiary hereby agrees to the publication by the Commission, of this Financing Agreement and any amendment thereof, including by electronic means, and of such basic information on the budget support which the Commission deems appropriate. The content of such publication shall be in accordance with the EU laws applicable to the protection of personal data.

Article 11 - Recovery of budget support

All or part of the budget support disbursements may be recovered by the Commission, with due respect to the principle of proportionality, if the Commission establishes that payment has been vitiated by a serious irregularity attributable to the IPA II beneficiary, in particular if the IPA II beneficiary provided unreliable or incorrect information, or if corruption or fraud was involved.

Part Three: Provisions Applicable to this Financing Agreement Irrespective of the Management Mode

Article 12 - Execution period, operational implementation period and contracting deadline

- (1) The execution period is the period during which the Financing Agreement is implemented and includes the operational implementation period as well as a closure phase. The duration of the execution period is stipulated in Article 2(1) of the Special Conditions, and it shall start on the entry into force of this Financing Agreement.
- (2) The operational implementation period is the period in which all operational activities covered by procurement, grant contracts and contribution agreements are completed. The duration of this period is stipulated in Article 2(2) of the Special Conditions, and it shall start on the entry into force of this Financing Agreement.
- (3) The execution and operational implementation periods shall be respected by the Contracting Authority when concluding and implementing procurement, grant contracts and contribution agreements within this Financing Agreement.
- (4) Costs related to the activities shall be eligible for EU financing only if they have been incurred during the operational implementation period: the costs incurred by the IPA II beneficiary before the entry into force of the Financing Agreement shall not be eligible for EU financing.
- (5) The procurement, grant contracts and contribution agreements shall be concluded at the latest within three years of the entry into force of the Financing Agreement, except:
 - (a) amendments to procurement contracts, grant contracts and contribution agreements already concluded;
 - (b) individual procurement contracts to be concluded after early termination of an existing procurement contract;
 - (c) contracts relating to audit and evaluation, which can be signed after operational implementation;
 - (d) change of the entity charged with entrusted tasks.
- (6) A procurement, grant contract or contribution agreement which has not given rise to any payment within two years of its signature shall be automatically terminated and its funding shall be de-committed, except in case of litigation before judicial courts or arbitral bodies.

Article 13 - Permits and authorisation

Any type of permit and/or authorisation required for the implementation of the Programme shall be provided in due time by the competent authorities of the IPA II beneficiary, in accordance with national law.

Article 14 - Reporting requirements

- (1) For the purpose of the general reporting requirements to the Commission set out in Article 58 of the Framework Agreement and the specific reporting requirements under indirect management set out in Articles 59(1) of the Framework Agreement on the annual report on the implementation of IPA II assistance, the NIPACs shall use the template provided for in Annex III to this Financing Agreement.
- (2) For the purpose of the specific reporting requirements under indirect management set out in point (a)

of Article 59(2) of the Framework Agreement on the annual financial report or statements, the NAO in the IPA II beneficiary shall use the templates provided for in points (a) and (b) of Annex IV to this Financing Agreement.

- (3) For the purpose of Article 59(4) of the Framework Agreement, the NIPAC shall submit a final report on the implementation of IPA II assistance of this Programme to the Commission no later than four months after the last disbursement to its contractors or grant beneficiaries.
- (4) For the purpose of Article 59(6) of the Framework Agreement the NAO shall provide by 15 January of the following financial year in electronic format a copy of the data held in the accounting system established under Article 4(4). This should be supported by a signed un-audited summary financial report in accordance with point (c) of Annex IV.

Article 15 - Intellectual property rights

- (1) Contracts financed under this Financing Agreement shall ensure that the IPA II beneficiary acquire all necessary intellectual property rights with regard to information technology, studies, drawings, plans, publicity and any other material made for planning, implementation, monitoring and evaluation purposes.
- (2) The IPA II beneficiary shall guarantee that the Commission, or anybody or person authorised by the Commission, shall have access and the right to use such a material. The Commission will only use such material for its own purposes.

Article 16 - Consultation between the IPA II beneficiary and the Commission

- (1) The IPA II beneficiary and the Commission shall consult each other before taking any dispute relating to the implementation or interpretation of this Financing Agreement further pursuant to Article 20.
- (2) Where the Commission becomes aware of problems in carrying out procedures relating to the implementation of this Financing Agreement, it shall establish all necessary contacts with the IPA II beneficiary to remedy the situation and take any steps that are necessary.
- (3) The consultation may lead to an amendment, suspension or termination of this Financing Agreement.
- (4) The Commission shall regularly inform the IPA II beneficiary of the implementation of activities described in Annex I which do not fall under Part One of these General Conditions.

Article 17 - Amendment of this Financing Agreement

- (1) Any amendment of this Financing Agreement shall be made in writing, including an exchange of letters.
- (2) If the IPA II beneficiary requests an amendment, the request shall be submitted to the Commission at least six months before the amendment is intended to enter into force.
- (3) The Commission can amend the Model Documents in Annex III, IV and V without this necessitating an amendment to this Financing Agreement. The IPA II beneficiaries shall be informed in writing about any such amendment and its entry into force.

AM

re

Article 18 - Suspension of this Financing Agreement

- (1) The Financing Agreement may be suspended in the following cases:
 - (a) The Commission may suspend the implementation of this Financing Agreement if the IPA II beneficiary breaches an obligation under this Financing Agreement;
 - (b) The Commission may suspend the implementation of this Financing Agreement if the IPA II beneficiary breaches any obligation set under the procedures and standard documents referred to in Article 18(2) of the Framework Agreement;
 - (c) The Commission may suspend the implementation of this Financing Agreement if the IPA II beneficiary does not meet requirements for entrusting budget implementation tasks;
 - (d) The Commission may suspend the implementation of this Financing Agreement if the IPA II beneficiary decides to suspend or cease the EU Membership accession process;
 - (e) The Commission may suspend this Financing Agreement if the IPA II beneficiary breaches an obligation relating to respect for human rights, democratic principles and the rule of law and in serious cases of corruption or if the IPA II beneficiary is guilty of grave professional misconduct proven by any justified means. Grave professional misconduct is to be understood as any of the following:
 - a violation of applicable laws or regulations or ethical standards of the profession to which a person or entity belongs, or
 - any wrongful conduct of a person or entity which has an impact on its professional credibility where such conduct denotes wrongful intent or gross negligence.
 - (f) This Financing Agreement may be suspended in cases of force majeure, as defined below. "Force majeure" shall mean any unforeseeable and exceptional situation or event beyond the parties' control which prevents either of them from fulfilling any of their obligations, not attributable to error or negligence on their part (or the part of their contractors, agents or employees) and proves insurmountable in spite of all due diligence. Defects in equipment or material or delays in making them available, labour disputes, strikes or financial difficulties cannot be invoked as force majeure. A party shall not be held in breach of its obligations if it is prevented from fulfilling them by a case of force majeure of which the other party is duly informed. A party faced with force majeure shall inform the other party without delay, stating the nature, probable duration and foreseeable effects of the problem, and take any measure to minimise possible damage. If force majeure impacts only part of the Programme, the suspension of the Financing Agreement can be partial;
 - (g) Neither of the Parties shall be held liable for breach of its obligations under this Financing Agreement if it is prevented from fulfilling them by force majeure, provided it takes measures to minimise any possible damage.
- (2) The Commission may suspend this Financing Agreement without prior notice.
- (3) The Commission may take any appropriate precautionary measure before suspension takes place.
- (4) When the suspension is notified, the consequences for the on-going or to be signed procurement, grant contracts, and contribution agreements shall be indicated.
- (5) A suspension of this Financing Agreement is without prejudice to the interruption of payments and termination of this Financing Agreement by the Commission in accordance with Article 6 and Article 19.

AM

HL

- (6) The parties shall resume the implementation of the Financing Agreement once the conditions allow with the prior written approval of the Commission. This is without prejudice to any amendments of this Financing Agreement which may be necessary to adapt the Programme to the new implementing conditions, including, if possible, the extension of the operational implementation and execution periods, or the termination of this Financing Agreement in accordance with Article 19.

Article 19 - Termination of this Financing Agreement

- (1) If the issues which led to the suspension of this Financing Agreement have not been resolved within a maximum period of 180 days, either party may terminate the Financing Agreement at 30 days' notice.
- (2) When the termination is notified, the consequences for the on-going procurement and grant contracts, contribution agreements and such contracts or grants, and contribution agreements to be signed shall be indicated.
- (3) The termination of this Financing Agreement shall not preclude the possibility of the Commission to make financial corrections in accordance with Articles 36 to 44 of the Framework Agreement.

Article 20 - Dispute settlement arrangements

- (1) Any dispute concerning the Financing Agreement which cannot be settled within a six-month period by the consultations between the parties provided for in Article 16 may be settled by arbitration at one of the parties' request.
- (2) Each party shall designate an arbitrator within 30 days of the request for arbitration. Failing that, either party may ask the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration (The Hague) to designate a second arbitrator. The two arbitrators shall in their turn designate a third arbitrator within 30 days. Failing that, either party may ask the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration to designate the third arbitrator.
- (3) Unless the arbitrators decide otherwise, the procedure laid down in the Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitration Involving International Organisations and States shall apply. The arbitrators' decisions shall be taken by a majority within a period of three months.
- (4) Each party shall be bound to take the measures necessary for the application of the arbitrators' decision.

Period covered by the report:
01/01/20XX-31/12/20XX

Report issued on XX/XX/20XX

Annual Report on the implementation of IPA II assistance under direct and indirect management by [country] submitted by the National IPA Coordinator

I. Executive Summary

1. Reference to the objectives of the Country Strategy Papers and a brief overview of challenges in the sectors
2. Involvement in programming
3. Relations with the European Commission.
4. Problems encountered in meeting the required conditions for implementation and in ensuring sustainability, related measures taken/planned, recommendations for further action.
5. Relevant issues stemming from the IPA II beneficiary's participation in the IPA monitoring committee and in sectoral monitoring committees (including Joint Monitoring Committee for CBC), if any.
6. Involvement in Multi-country actions and any related issues.
7. Monitoring and evaluation activities, main lessons learned & follow-up to recommendations.
8. Communication and visibility activities.
9. Donor coordination.

In case of indirect management the executive summary should also cover:

10. Overall implementation of IPA assistance under indirect management (max. one page).
11. Main horizontal problems encountered in the implementation of IPA assistance and subsequent measures taken/planned (max. half page).
12. Recommendations for further actions (max. half page).
13. Audits – main findings and recommendations and corrective actions taken

AY

7A

II. Information per Sector

Sector title¹: [*Transport*]

Narrative part: summary per sector, including the following information:

1. Involvement in programming
2. Overview of results in moving towards a fully-fledged sector approach (i.e. targets reached as per sector roadmap in the Sector planning document).
3. Coordination with other instruments and/or donors/ IFI's within the sector
4. The impact of IPA II actions within the sector on the development of the relevant national administrative capacity in the sector, strategic planning and budgeting

Under indirect management the following information should also be included:

5. Operating structure(s) in place and related changes, if relevant: [*Ministry of Transport*]
6. Information on the implementation of programmes in the sector
7. Main achievements in the sector
8. Any significant problems encountered in implementing the tasks entrusted e.g. delays in contracting, and subsequent measures taken/planned.
9. Recommendations for further actions
10. Implemented monitoring and evaluation activities, audits – main findings & lessons learned, recommendations, follow-up and corrective action taken

Sector title: Cross-Border Cooperation²

1. Involvement in programming as appropriate.
2. Progress made in implementing the CBC programme and in particular in achieving the specific objectives per thematic priority (including qualitative and quantitative elements indicating progress in relation to targets)
3. A summary of problems encountered in implementing the CBC programme and any corrective actions taken, as well as recommendations for further corrective actions.

¹ As per the sectors in the indicative Strategy Papers.

² For Cross-border Cooperation specific reporting is required.

Alt

22

4. Monitoring, including data collection arrangements and where applicable evaluation activities.
5. Communication and visibility activities.
6. Coordination with the partner country.

Under indirect management the following information should also be included:

1. Operating structure in place and related changes, if relevant.
2. Any significant problems encountered in implementing the tasks entrusted e.g. delays in contracting, and subsequent measures taken/planned.
3. Recommendations for further actions
4. Implemented audits – main findings & recommendations and corrective action taken

AM

ER

II a. Performance indicators in the [e.g. Transport] sector covering both direct and indirect management:

Indicators³ per programme

Financing Agreement/Programme reference ⁴	Indicator for sector [Transport]	Source	Baseline	Milestone (2017)	Target (2020)	Value (2014 ⁵)
2014 country programme	Reduction of average travel time of passengers between major urban centres by transport mode					
2014-20xx multiannual programme	Reduced transportation costs per unit of output					

³ These should be mostly outcome, as well as selected relevant output indicators⁴ It has to be consistent with the way of programming (annual, multi-annual with or without split commitments) and with the NAO report⁵ Number of columns to be adjusted for all years from 2014 up to the year of the reporting period. Values should be cumulative.

AM

22

II b. Overview at the action level for sector [e.g. Transport]

Financing Agreement/ Programme reference	Action	State of play/Progress for particular action (e.g. ToR in preparation, tender launched, contracted, under implementation, completed)	Main achievements and their assessment	Significant problems encountered in implementing the entrusted tasks and the measures taken/planned to overcome them	Developments that influence implementation for the future	Recommendations for corrective further actions
[2014 country programme]	Electrification of the railway line from xxx to border with xxx	e.g. Service contract for preparation of ToR for the works contract signed and under implementation, tender for works contract to be launched in the second quarter of 2015		e.g. The service contract for the preparation of ToR for the works contract was delayed as the negotiated procedure failed and had to be re-launched	e.g. change of local law, like alignment with and implementation of the fourth Railway package	

A4

ER

Under indirect management the following annexes should also be provided:

Annex 1

Overview of the functioning of the management and control systems (including changes in the institutional structure) (max. one page).

Transparency, visibility, information and communication activities in line with FWA (max. one page)

Annex 2

Success stories (N.B. this section may be used for the annual financial assistance report prepared by the European Commission)

Annex 3

Annual procurement plan

For both direct and indirect management, the following annex should be provided:

Annex 4

Sector approach roadmap – achievements (highlighting whether planned targets have been fulfilled or not)

A.M

ER

SPORAZUM O FINANSIRANJU

POSEBNI USLOVI

Evropska komisija, u daljem tekstu „**Komisija**“, koja deluje u ime Evropske unije, u daljem tekstu „**Unija**“,

Sa jedne strane, i

Kosovo*, u daljem tekstu „**IPA II korisnik**“, koje zastupa Kancelarija premijera,

Sa druge strane,

Dogovorili su se kako sledi:

Član 1 - Program

(1) Unija pristaje finansirati, a korisnik IPA II pristaje prihvatiti finansiranje sledećeg Programa:

Godišnji akcioni program za Kosovo za godinu 2020.

Broj globalne posvećenosti (CRIS): 2020 / 042 089 – cilj 1

Broj globalne posvećenosti (CRIS): 2020 / 042 090 – cilj 2

Ovaj se program finansira iz budžeta Unije prema sledećem osnovnom aktu: Instrument za pretpristupnu pomoć, IPA II¹.

(2) Ukupni procenjeni troškovi ovog programa iznose 138 837 277,60 evra, a maksimalni doprinos Unije ovom programu je 90 200 000 evra.

Ovaj program zahteva finansijske doprinose i korisnika IPA II i Unije. Raspodela odgovarajućih finansijskih doprinosa utvrđena je u Aneksu I.

(3) Program se sprovodi u skladu sa opisom iz Aneksa I, koji je detaljnije opisan u Akcionim dokumentima o kojima će se dogovarati razmenom pisama između Komisije i Korisnika IPA II.

Član 2 – Period izvršenja i operativni period sprovođenja

* Ova oznaka ne dovodi u pitanje pozicije o statusu i u skladu je sa UNSCR 1244/1999 i mišljenjem MSP-a o proglašenju nezavisnosti Kosova.

¹ Uredba (EU) br. 231/2014 Evropskog parlamenta i Saveta od 11. marta 2014. o uspostavljanju Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA II), SL L 77, 15. mart 2014., str. 11.

- (1) Rok izvršavanja ovog Sporazuma o finansiranju definisan u članu 12. Aneksa II (Opšti uslovi) utvrđen je na 12 godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju.
- (2) Trajanje operativnog perioda sprovođenja definisano u članu 12. Aneksa II (Opšti uslovi) određeno je na 6 godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju.

Član 3 – Adrese i komunikacija

Sva komunikacija koja se odnosi na sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju biće u pisanom obliku, izričito se odnosi na ovaj Program kako je utvrđeno u članu 1. stav 1. i biće poslata na sledeće adrese:

(1) Za Komisiju

Generalni direktorat za susedsku politiku i pregovore o proširenju (DG NEAR)
Direktorat D
Rue de la Loi 15
Evropska komisija
B-1049 Brisel, Belgija
NEAR-D3@ec.europa.eu

(2) Za Korisnika IPA II

Kancelarija premijera
Zgrada Vlade
8. sprat, kancelarija 802
Ulica Majke Tereze br. 14
10000 Priština, Kosovo
dazh@rks-gov.net

Član 4 – OLAF kontakt tačka

Kontakt-osoba korisnika IPA II koja ima odgovarajuća ovlašćenja za direktnu saradnju sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara (OLAF) radi olakšavanja operativnih aktivnosti OLAF-a biće:

Kancelarija premijera
Zgrada Vlade, 8. sprat, Kancelarija 802
Ulica Majke Tereze br. 14, 10000 Priština, Kosovo
dazh@rks-gov.net

Član 5 – Okvirni sporazum

Program će se sprovoditi u skladu sa odredbama Okvirnog sporazuma između Evropske komisije i Kosova o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije na Kosovu u skladu sa Instrumentom za pretpristupnu pomoć (IPA II) koji je stupio na snagu 16. aprila 2015. (u daljem tekstu „Okvirni sporazum“). Ovaj sporazum o finansiranju dopunjava odredbe Okvirnog sporazuma. U slučaju sukoba, sa jedne strane, odredbi ovog Sporazuma o finansiranju i sa druge strane odredbi Okvirnog sporazuma, potonji će imati prednost.

Član 6 - Aneksi

- (1) Ovaj Sporazum o finansiranju se sastoji od:
 - (a) Ovih Posebnih uslova;

- (b) Aneksa I: Godišnji akcioni program, u kome su detaljno navedeni ciljevi, očekivani rezultati, aktivnosti, opis zadatih zadataka za izvršavanje budžeta i budžet ovog programa;
 - (c) Aneksa II: Opšt uslovi;
 - (d) Aneks III: Model godišnjeg izveštaja o sprovođenju pomoći iz IPA II u skladu sa članovima 58. i 59. stavom 1. Okvirnog sporazuma;
- (2) U slučaju sukoba između, sa jedne strane, odredbi Aneksa i sa druge strane odredbi ovih Posebnih uslova, potonji ima prednost. U slučaju sukoba između odredbi Aneksa I sa jedne strane, i odredbi Aneksa II, sa druge strane, potonji ima prednost.

Član 7 – Odredbe koje derogiraju ili dopunjuju Aneks II

Nije moguće preraspodeliti sredstva između iznosa od 21 100 000 EUR broja globalne posvećenosti 2020 / 042-089 i iznosa od 69 100 000 EUR broja globalne posvećenosti 2020 / 042-090.

Član 8 – Stupanje na snagu

Ovaj Sporazum o finansiranju stupa na snagu na datum kada Komisija primi obaveštenje od Korisnika IPA II koje potvrđuje dovršetak internih postupaka korisnika IPA II koji su potrebni za njegovo stupanje na snagu. Komisija obaveštava korisnika IPA II o datumu prijema ovog obaveštenja. Ovaj Sporazum o finansiranju neće stupiti na snagu ako Komisija takvo obaveštenje ne primi do 31. decembra 2021. godine.

Ovaj Sporazum o finansiranju sastavljen je u dva primerka na engleskom jeziku, od kojih je jedan predat Komisiji, a drugi korisniku IPA II.

Za korisnika IPA II:

Za Komisiju:

Kancelarija premijera
1000, Priština, Kosovo

Priština, dana

gđa Genoveva Ruiz Calavera
Direktor za Zapadni Balkan
DG za susedsku politiku i pregovore o
proširenju
Evropska komisija
Brisel, dana

ANEKS I

GODIŠNJI AKCIONI PROGRAM ZA KOSOVO* ZA 2020. GODINU

1 IDENTIFIKACIJA

Korisnik	Kosovo
Osnovni akt: CRIS/ABAC Referenca posvećenosti i budžetska linija	Instrument pretpristupne pomoći (IPA-II) 2020/042-089 EUR 21 100 000.00 - 22.02.01.01 2020/042-090 EUR 69 100 000.00 - 22.02.01.02
Ukupni trošak: EU doprinos:	EUR 138 837 277.60 EUR 90 200 000.00
Način sprovođenja	Direktno upravljanje od strane Evropske komisije i Indirektno upravljanje subjekta koji se bira u skladu sa članom 62. stav 1. tačka (c) (i) ili (ii) Finansijske uredbe - Aktivnost 01 Instrument za usklađivanje sa pravnim tekovinama EU Indirektno upravljanje sa Međunarodnim dečijim fondom Ujedinjenih nacija (UNICEF) - Aktivnost 03 EU4 Pravosuđe i unutrašnji poslovi Indirektno upravljanje sa Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) - Aktivnost 04 EU4 Životna sredina, klimatska akcija i energija Indirektno upravljanje sa Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) - Aktivnost 04 EU4 Životna sredina, klimatska akcija i energija i Aktivnost 06 Oporavak malih i srednjih preduzeća EU4 nakon krize COVID-19 Indirektno upravljanje sa Evropskom investicionom bankom (EIB) - Aktivnost 04 EU4 Životna sredina, klimatska akcija i energija Indirektno upravljanje sa Organizacijom za hranu i poljoprivredu (FAO) - Aktivnost 05 EU4 Kulturna baština i ruralni razvoj Indirektno upravljanje sa Svetskom bankom (SB) - Aktivnost 05 EU4 Kulturna baština i ruralni razvoj. Indirektno upravljanje sa programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) - Aktivnost 05 EU4 Kulturna baština i ruralni razvoj

* Ova oznaka ne dovodi u pitanje pozicije o statusu i u skladu je sa UNSCR 1244/1999 i mišljenjem MSP-a o proglašenju nezavisnosti Kosova

	Indirektno upravljanje sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS) - Aktivnost 07 EU4 zapošljavanje i obrazovanje
Krajnji datum za zaključivanje <u>sporazuma o finansiranju</u> sa korisnikom IPA II	Nakasnije do 31. decembra 2021
Krajnji datum za ugovaranje, uključujući zaključivanje sporazuma o doprinosu / delegiranju	3 godine od dana zaključenja Sporazuma o finansiranju
Okvirni operativni period sprovođenja	6 godina od dana zaključenja Sporazuma o finansiranju.
Krajnji datum za sprovođenje Sporazuma o finansiranju (datum do koga se ovaj program treba ukinuti i zatvoriti)	12 godina od zaključenja Sporazuma o finansiranju.

2 OPIS AKCIONOG PROGRAMA

2.1 ODABRANI SEKTORI U OKVIRU AKCIONOG PROGRAMA

- Obrazloženje za odabir određenih sektora u okviru ovog programa:

Nakon izbijanja COVID-19, započet je veliki program reprogramiranja i preusmeravanja IPA sredstava, sa dvostrukim ciljem pomoći Kosovu u nabavci hitnih medicinskih zaliha i opreme i rešavanju društvenog i ekonomskog pada krize u kratkom i srednjem roku. Ovaj postupak reprogramiranja u skladu je sa „Komunikacijom o globalnom odgovoru EU na COVID 19 - JOIN (2020) 11 konačna verzija“, usvojenoj 8. aprila 2020. i Komunikacijom o podršci Zapadnom Balkanu u rešavanju problema COVID-19 i post-pandemijskom oporavku - doprinos Komisije uoči sastanka čelnika EU i Zapadnog Balkana 6. maja 2020. usvojenog 29. aprila 2020. - COM (2020) 315 konačna verzija.

U okviru Akcionog programa za Kosovo za 2020. godinu, odgovor na COVID-19 (11,6 miliona evra) uključivaće dodatnu hitnu podršku kroz Instrument za približavanje EU i podršku start-up preduzećima i mikro preduzećima za povećanje otpornosti u krizi . Podržaće se sledeći sektori: demokratija i upravljanje, vladavina prava i osnovna prava, životna sredina, klimatska akcija i energija, konkurentnost, inovacije i poljoprivreda i ruralni razvoj te obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika. Identifikovani sektori usklađeni su sa okvirnim strateškim dokumentom za Kosovo za 2014. - 2020. od 20. avgusta 2014., revidiranim 10. avgusta 2018. godine².

- Cilj prve aktivnosti u okviru **demokratije i upravljanja** je podrška Kosovu u približavanju pravnim tekovinama EU jačanjem tehničke i administrativne sposobnosti administracije u odnosu na kosovsku Agendu evropskih reformi, u primeni mera vezanih za hitne političke prioritete u okviru evropske perspektive Kosova, uključujući one koji mogu proizaći iz dijaloga posredstvom EU za normalizaciju odnosa Beograda i Prištine. Aktivnost će takođe podržati usklađivanje pravila i postupaka za međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija. Pored toga, podržaćće mere koje EU ili Vlada Kosova mogu preduzeti u skladu sa hitnim političkim, ekonomskim, zdravstvenim ili socijalnim potrebama i koje se ne mogu identifikovati u ovoj fazi, tačnije da odgovore na epidemiju COVID-19. Druga aktivnost podržaćće učešće Kosova u EU programima sufinansiranjem troškova naknada za učešće i ojačati kapacitete odgovornih vladinih tela u upravljanju i učešću u EU programima.
- Aktivnost u okviru **vladavine prava i osnovnih prava** pomoći će reformama u pravosuđu i sektorima unutrašnjih poslova kako bi se ojačale institucije za usklađivanje sa evropskim standardima i praksama i osigurale javna sigurnost i bezbednost. U sektoru pravosuđa, u okviru aktivnosti će se uložiti u informacione i komunikacione tehnologije i druge zalihe za jačanje efikasnosti i upravljanja institucijama. Pored toga, poboljšaćće se sistem zaštite dece sa posebnim naglaskom na najugroženiju i marginalizovanu decu. Aktivnost će podržati sprovođenje sveobuhvatne reforme sektora unutrašnjih poslova, ojačati celokupno upravljanje i kapacitete u borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije i terorizma.
- Aktivnost u okviru **životne sredine, klimatske akcije i energije** je podrška Kosovu u sprečavanju degradacije životne sredine i vazduha i negativnog uticaja

² Odluka C (2018) 5031, donesena 10.08.2018., o izmeni Odluke Komisije C (2014) 5772, donesene 20.08.2014

na zdravlje ljudi smanjenjem zagađenja čvrstim otpadom i emisijama iz proizvodnje energije. Ova aktivnost će podržati kosovske institucije u usklađivanju njihove prakse upravljanja otpadom sa EU standardima. Aktivnost će podržati povećanje kapaciteta za snabdevanje toplotnom energijom za daljinsko grejanje u Prištini.

- Cilj prve aktivnosti u okviru **konkurentnosti, inovacija, poljoprivrede i ruralnog razvoja** je podsticanje ruralnog ekonomskog razvoja povećanjem stvaranja prihoda nerazvijenih i ranjivih zajednica kroz podršku poljoprivredi i razvoju kulturnog turizma. Aktivnost će takođe podržati održivo upravljanje šumama, doprineti održivom sektoru navodnjavanja kroz investicije i mere tehničke pomoći, podržati vinograde i vinarije u skladu sa standardima Evropske unije, podržati radove na očuvanju i turističku infrastrukturu naslikulturne baštine u tri opštine na Kosovu i konačno ojačati institucionalne i lokalne kapacitete za upravljanje kulturnim turizmom. Druga aktivnost ima za cilj pomoć novoosnovanim i mikro firmama sa ograničenim pristupom komercijalnim zajmovima kako bi se podržala nova poslovna ideja i povećala ili oporavila postojeća preduzeća usred krize COVID-19 i nakon nje. Aktivnost takođe pruža usluge podrške za digitalizaciju mikro, malih i srednjih preduzeća kako bi se povećala njihova otpornost tokom krize.
- Aktivnost u okviru **obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike** ima za cilj da doprinese povećanju zaposlenosti na Kosovu, posebno mladih i žena kroz podršku razvoju aktivnih mera na tržištu rada i poboljšanju kvaliteta i efikasnosti javnih službi za zapošljavanje. Što se tiče obrazovanja, aktivnost ima za cilj da poveća kvalitet visokog obrazovanja novom infrastrukturom, izgradnju kapaciteta akademskog osoblja i povećani pristup grantovima za istraživanje i poboljšanje osiguranja kvaliteta.
- Pregled prošlih i tekućih aktivnosti EU, drugih donatora i / ili IPA II korisnika u relevantnim sektorima:
 - U sektoru **demokratije i upravljanja** prethodna pomoć se fokusirala na jačanje kapaciteta kosovskih institucija, u prenošenju, primeni i sprovođenju pravnih tekovina EU, posebno u oblastima obuhvaćenim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. Pored toga, data je podrška za efikasno i efektivno upravljanje i apsorpciju IPA sredstava, sprovođenje dijaloga uz posredstvo EU za normalizaciju odnosa Beograda i Prištine i povećanju efikasnosti, nezavisnosti i odgovornosti kosovskih državnih službi. Iskustvo potvrđuje da je ova vrsta pomoći posebno korisna za brzo reagovanje na hitne potrebe utvrđene u toku primene IPA pomoći.

Nakon izbijanja COVID-19, započet je veliki program reprogramiranja i preusmeravanja IPA sredstava, sa dvostrukim ciljem pomoći Kosovu da što pre nabavi medicinske zalihe i opremu za hitne slučajeve, a nakratko se pozabavi društvenim i ekonomskim problemima krize do srednjoročnog perioda.

Odgovor na COVID-19 iznosi 68 miliona evra, sa 5 miliona evra za rešavanje trenutnih potreba (medicinski materijal i oprema) i 63 miliona evra za društveni i ekonomski odgovor.

- Predložena podrška na osnovu **vladavine prava i osnovnih prava** nadovezaće se na rezultatima i preporukama prethodnih projekata finansiranih od strane EU i drugih donatorskih projekata koji su se fokusirali na ključne

institucionalne reforme i izgradnju kapaciteta različitih aktera u sektoru pravosuđa. Tako je data podrška: za jačanje administrativnih kapaciteta, kapaciteta za donošenje politika i izradu zakona unutar Ministarstva pravde i za smanjenje zaostalih predmeta na sudovima; nekada je podržana provera i ponovno imenovanje sudija i tužilaca širom Kosova; međunarodni stručnjaci podržali su Ustavni sud; kosovskom sudskom i tužilačkom savetu pružena je pomoć sa ciljem stvaranja nezavisnog i nepristrasnog sudstva. Isto tako, područja međunarodne pravne saradnje, pravnog obrazovanja, sudske medicine, izvršenja krivičnih sankcija, slobodnih pravnih zanimanja i maloletničkog pravosuđa takođe su dobila podršku. Stalna podrška takođe uključuje izgradnju sistema krivičnih evidencija i podršku rekodifikaciji Građanskog zakonika za Kosovo. Područja u koja je EU bila uključena treba podržati u okviru ove aktivnosti kako bi se održali prethodno postignuti rezultati složenih reformi koje realno nije moguće postići u kratkom periodu od samo nekoliko godina.

- U sektoru **zaštite životne sredine** tokom poslednjih nekoliko godina, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja i druge relevantne institucije poput Kosovske agencije za zaštitu životne sredine dobili su finansijsku podršku od EU i drugih donatora u oblastima kao što su: prenošenje i primena pravnih tekovina EU u području zaštite životne sredine, izrada sektorskih strateških dokumenata, za postavljanje i sprovođenje pratećih reformskih mera, te za pripremu i sprovođenje nekoliko infrastrukturnih projekata zaštite životne sredine. Podrška donatora u području upravljanja otpadom uključivala je i tehničku pomoć i investicije u infrastrukturu, uglavnom sa ciljem poboljšanja komunalnih usluga i pripreme nekoliko tehničkih dokumenata, npr. studije izvodljivosti i procene uticaja na životnu sredinu, detaljan dizajn itd. U okviru IPA 2014, izvedena je specifičnija studija za rashodovanje termoelektrane Kosova sa glavnim ciljem da EU savetuje i pomogne Kosovskoj energetske korporaciji, vladi i drugim zainteresovanim stranama u pripremi plana rashodovanja za zastarele, zagađujuće i neefikasne termoelektrane Kosova. Projekat je programiran u okviru IPA 2019 II za podršku procesu rashodovanja.
- Ranija podrška koju je finansirala EU doprinela je institucionalnom razvoju i promociji reformi u **energetici**, uključujući razvoj regulatornog okvira energetskog tržišta, usklađivanje pravnog okvira sa pravnim tekovinama, strateško planiranje energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije. Značajna pomoć pružena je elektrani Kosovo B u okviru Instrumenta pomoći Zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju od 2000. do 2006. u ukupnom iznosu od 177 500 000,00 evra. Dalja podrška u okviru IPA I uključivala je podršku procesu kreiranja politika, uključujući zakonodavstvo o prenošenju direktive EU o energetskim uslugama (2006/32) i sprovođenju mera energetske efikasnosti u javnim zgradama (67 škola i 3 bolnice). Ostali donatori koji podržavaju energetski sektor su Svetska banka, USAID, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).
 - Prethodna pomoć EU u sektoru **konkurentnosti i inovacija** imala je za cilj poboljšanje konkurentnosti privatnog sektora, naročito unapređenjem komunalne infrastrukture i performansi kosovskih kompanija sa ciljem povećanja izvoza proizvoda i usluga. Pomoć je bila usmerena i na mala i srednja preduzeća na Kosovu kako bi povećala njihov učinak, rezultate, izvozne kapacitete i zaposlenost pružajući alternativni pristup finansiranju. Pored toga, data je podrška jačanju trgovinske politike Kosova povećanjem stručnosti za olakšavanje trgovine

i pregovaranja u okviru državne službe i smanjenjem kosovskog trgovinskog deficita povećanjem izvoza proizvoda i usluga.

Što se tiče **sektora poljoprivrede i ruralnog razvoja**, EU ulaže na Kosovo od 1999. godine, pri čemu je većinu podrške imala Kosovska agencija za hranu i veterinarstvo. Agencija je dobila podršku putem IPA I i uspjela je pripremiti i uskladiti svoje relevantno zakonodavstvo sa pravnim tekovinama EU, uspostaviti potrebne organizacione strukture potrebne za obavljanje dužnosti i zadataka propisanih zakonodavstvom, uspostaviti sistem identifikacije i registracije životinja, opremiti i funkcionalizovati laboratorije za zdravlje životinja, povećati kapacitete zdravstvene i veterinarske uprave uopšte i poboljšati dijagnostičke kapacitete Laboratorije za hranu i veterinarstvo.

- U proteklih 18 godina sektor **obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike** dobio je značajnu pomoć EU i drugih donatora (bilateralnih i multilateralnih) sa ciljem razvoja obrazovnog sistema. U pogledu programa podrške obrazovanju koji se finansiraju od multilateralnih i bilateralnih donatora na Kosovu, neke važne lekcije su izvučene i diskutovane među donatorskom zajednicom. Kosovo je podržano u poboljšanju kvaliteta i efikasnosti usluga obrazovanja i osposobljavanja integrišući informacionu i komunikacionu tehnologiju u procese nastave i učenja, poboljšavajući tako celoživotno učenje i perspektivu zapošljivosti. Pomoć EU doprinela je smanjenju siromaštva povećanjem ekonomskih prilika za kosovsko stanovništvo, posebno za najmarginalizovanije grupe (postizanje adekvatne manjinske zastupljenosti u obuci i koučingu, promovisanje adekvatnog zapošljavanja i zastupljenosti manjina u državnoj službi, centralnoj i lokalnoj administraciji i ispunjavanje specifičnih potreba srpske, romske, aškaljske, egipatske i drugih zajednica).

Lista aktivnosti predviđenih u okviru odabranih sektora/prioriteta:

Sektor/prioritet/aktivnost	Direktno upravljanje	Indirektno upravljanje	
		Sa poverenim subjektom	Sa IPA II korisnikom
Demokratija i upravljanje			
Instrument za približavanje pravnim tekovinama EU	8 100 000.00 EUR	2 500 000.00 EUR	0.00 EUR
Podrška za učešće u programima Unije	500 000.00 EUR	0.00 EUR	0.00 EUR
UKUPNO	8 600 00.00 ³ EUR	2 500 000.00 EUR	0.00 EUR
Vladavina prava i osnovna prava			
EU4 Pravosuđe i unutrašnji poslovi	7 800 000.00 EUR	2 200 000.00 EUR	0.00 EUR

³ Demokratija i upravljanje uključuju troškove za evaluaciju aktivnosti (200 000,00 evra) kao deo Aktivnosti 1 Instrumenta za približavanje pravnim tekovinama EU

UKUPNO	7 800 000.00 EUR	2 200 000.00 EUR	0.00 EUR
Životna sredina, klimatska akcija i energetika			
EU4 Životna sredina, klimatska akcija i energetika	0.00 EUR	33 600 000.00 EUR	0.00 EUR
UKUPNO	0.00 EUR	33 600 000.00 EUR	0.00 EUR
Konkurentnost, inovacije, poljoprivreda i ruralni razvoj			
EU4 Kulturna baština i ruralni razvoj	3 800 000.00 EUR	13 500 000.00 EUR	0.00 EUR
EU4 oporavak malih preduzeća nakon krize COVID-19	3 000 000.00 EUR	2 200 000.00 EUR	0.00 EUR
UKUPNO	6 800 000.00 EUR	15 700 000.00 EUR	0.00 EUR
Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika			
EU4 Zapošljavanje i obrazovanje	1 500 000.00 EUR	11 500 EUR 000.00	0.00 EUR
UKUPNO	1 500 000.00 EUR	11 500 000.00 EUR	0.00 EUR

2.2 OPIS I SPROVOĐENJE AKTIVNOSTI

Smatra se da predviđena pomoć prati uslove i postupke utvrđene restriktivnim merama usvojenim u skladu sa članom 215. UFEU-a ⁴.

SEKTOR	<i>Demokratija i upravljanje</i>	<i>11 100 000.00 EUR</i>
Aktivnost 1	<i>Instrument za približavanje pravnim tekovinama EU</i>	<i>10 600 000.00 EUR</i>

(1) Opis aktivnosti, ciljeva, očekivanih rezultata i ključnih pokazatelja učinka

- Opis aktivnosti i ciljeva

Glavni cilj aktivnosti je podrška Kosovu u približavanju EU postizanjem jačanja tehničke i administrativne sposobnosti administracije u odnosu na kosovsku Agendu evropskih reformi, u primeni mera vezanih za hitne političke prioritete u okviru evropske perspektive Kosova, uključujući one koje bi mogle proizaći iz dijaloga o normalizaciju odnosa Beograda i Prištine uz podsredstvo EU. Projekat će takođe podržati usklađivanje pravila i postupaka za međusobno priznavanje profesionalnih

⁴https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

kvalifikacija. Uz to, ovaj će projekat podržati mere za hitne političke, ekonomske, zdravstvene ili socijalne potrebe, između ostalog i za odgovor na krizu izazvanu pandemijom virusa COVID-19.

- Očekivani rezultati
 - Uspostavljen je koordinisani odgovor kako bi se ispunile hitne i nepredviđene potrebe povezane sa evropskom perspektivom Kosova, mere podrške preduzete kao odgovor na političke, ekonomske, zdravstvene ili socijalne potrebe, uključujući odgovor na pandemiju virusa COVID-19, i kapacitete za programiranje, sprovođenje i evaluaciju IPA sredstava;
 - Priprema i sprovođenje programskih dokumenata koji podržavaju relevantni kosovski javni organ, uključujući Kancelariju premijera i nadležna resorna ministarstva;
 - Pобољшани odnosi između Kosova i Srbije na osnovu napretka ostvarenog u integraciji severa Kosova uz usvajanje i primenu sporazuma;
 - Napredak u socio- ekonomskom razvoju i ekonomskoj integraciji severa Kosova, omogućavajući normalizaciju i uzajamno poverenje između zajednica;
 - Sva relevantna zakonodavstva usklađena su sa Zakonom o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2005/36 / EZ.
- Ključni pokazatelji učinka
 - Broj razvijenih projekata (uključujući mere podrške), sprovedeni i procenjeni u okviru projekta;
 - Broj izrađenih kvalitetnih dokumenata;
 - Broj projekata (tokom kojih će korisnici biti razvrstani prema polu) za postizanje socioekonomskog razvoja i postizanje očekivanih rezultata na severu Kosova i u drugim opštinama sa manjinskim zajednicama;
 - Procenat zakonodavstva o sertifikovanju i uzajamnom priznavanju profesija usklađenih sa međunarodnim i EU pravnim tekovinama;
 - Procenat obrazovnih programa zanimanja koja se automatski priznaju i koji odgovaraju traženim revidiranim standardima.

(2) Pretpostavke i uslovi

Za sprovođenje aktivnosti za međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija trebaju biti ispunjeni sledeći uslovi:

- Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju će imenovati Nacionalni centar za akademsko priznavanje i informacije Kosova kao Koordinaciono telo;
- Usvojiće se podzakonski akti predviđeni Zakonom o priznavanju stručnih kvalifikacija;
- Ministarstvo će uspostaviti evidenciju regulisanih zanimanja na Kosovu najkasnije do 31. decembra 2021; i

- Korisnik će osigurati odgovarajuće prostorije u koje se može ugraditi moderna IT oprema i da postoji dovoljan odgovarajući kancelarijski prostor za osoblje tehničke pomoći.

Neispunjavanje navedenih zahteva može dovesti do povraćaja sredstava u okviru ovog programa i / ili do preraspodele budućih sredstava.

(3) Modaliteti sprovođenja:

(3)(a) Indirektno upravljanje

Deo ove aktivnosti može se sprovesti indirektnim upravljanjem sa subjektom, koji će izabrati službe Komisije korišćenjem sledećih kriterijuma:

Subjekat kojem je poveren zadatak sprovođenja treba da bude stub procenjen od strane EU, da poseduje posebnu stručnost potrebnu za sprovođenje poverenih zadataka. Subjekat bi trebao da ima iskustva na Kosovu i potpuno operativan tim.

Očekuje se da će ova aktivnost imati sledeći rezultat: Uspostavljen koordinisani odgovor kako bi se ispunile hitne i nepredviđene potrebe povezane sa evropskom perspektivom Kosova, i mere podrške preduzete kao odgovor na političke, ekonomske, zdravstvene ili društvene potrebe, uključujući odgovor na pandemiju izazvanu virusom COVID-19.

(3)(b) Direktno upravljanje

Nabavka:

Ovaj deo aktivnosti će doprineti postizanju sledećih specifičnih ciljeva:

- Jačanje tehničke i administrativne sposobnosti kosovske administracije u pogledu približavanja pravnim tekovinama EU i pružanje podrške efikasnom i efektivnom sprovođenju i proceni IPA pomoći;
- Pružanje podrške sprovođenju postojećih ili budućih sporazuma postignutih u okviru dijaloga o normalizacija odnosa između Beograda i Prištine uz posredstvo EU
- Harmonizacija zakonodavnog okvira o uzajamnom priznavanju stručnih kvalifikacija sa pravnim tekovinama EU.

Globalna budžetska koverta rezervisana za nabavku: 5600000.00 evra (uključujući 200000.00 evra za evaluaciju aktivnosti). Deo koverta će se iskoristiti za potrebe vidljivosti i komunikacije.

Grantovi, uključujući tvining

a) Svrha granta:

Ovaj deo aktivnosti će doprineti podršci pripremi i/ili sprovođenju intervencija kao odgovora na izazove utvrđene Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, Programom ekonomskih reformi, Agendom evropskih reformi i Izveštajem o Kosovu, kao i dijalogom o normalizaciji odnosa Beograda i Prištine uz posredstvo EU.

b) Vrsta ciljanih podnosilaca predloga projekata:

Podnosioci predloga projekata moraju biti pravna lica, lokalni organi, javna tela, međunarodne organizacije, nevladine organizacije (NVO-ovi). U slučaju grantova,

podnosioci predloga projekta moraju biti uprave država članica EU ili njihova ovlašćena tela.

Globalna budžetska koverta rezervisana za grantove: 2500000.00 evra

(4) Opseg geografske podobnosti za nabavke i grantove

Geografska podobnost se primenjuje u smislu mesta osnivanja za učestvovanje u postupcima nabavke i dodele grantova i u pogledu porekla nabavljenih zaliha kako je utvrđeno u osnovnom aktu i utvrđeno u odgovarajućim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za autorizaciju Komisije može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih korisnika ili u drugim propisno utemeljenim slučajevima kada bi pravila prihvatljivosti učinila da realizacija ove aktivnosti bude nemoguća ili preterano teška.

Aktivnost 2	<i>Podrška učešću u programima Unije</i>	<i>500 000.00 EUR</i>
--------------------	---	------------------------------

(1) Opis aktivnosti, ciljeva, očekivanih rezultata i ključnih pokazatelja učinka

- Opis aktivnosti i ciljeva

Opšti cilj ove aktivnosti je pristup za učestvovanje u šest odabranih programa EU sufinansiranjem troškova ulazne karte/naknade za učešće i podrškom efikasnoj apsorpciji sredstava ovih programa.

Ova aktivnost će posebno imati za cilj da poveća učešće Kosova u EU programima, uključujući pojačanu razmenu sa državama članicama EU i da ojača kapacitete Kancelarije premijera, nadležnih vladinih tela, kosovskih kontakt tačaka i potencijalnih korisnika za učešće u EU programima.

- Očekivani rezultati

- Ojačani kapaciteti Kancelarije premijera i nadležnih vladinih tela, kosovskih kontakt tačaka i potencijalnih korisnika za učešće u EU programima.
- Učešće Kosova u šest prethodno navedenih programa.

- Ključni pokazatelji učinka

- Stope prijave Kosova u sledećim programima Unije: Evropa za građane (2020-2021), COSME (2020-2021), Erasmus + (2020-2021), Kreativna Evropa (2020-2021), Fiscalis (2020-2021) i Carina (2020) -2021).

(2) Pretpostavke i uslovi

Za postizanje gore navedenih rezultata utvrđene su sledeće pretpostavke:

- Blagovremena isplata od strane korisnika i blagovremena priprema svih dokumenata potrebnih za nadoknadu;
- Posvećenost svih aktera pravilnoj koordinaciji i upravljanju programima Unije i blagovremenom potpisivanju i ratifikaciji okvirnih sporazuma za dva nova programa FISCALIS i CARINA.

(3) Modaliteti sprovođenja

Direktno upravljanje

Nabavka:

Nabavka će doprineti postizanju sledećeg specifičnog cilja: poboljšanje učešća Kosova u EU programima, uključujući pojačanu razmenu sa državama članicama EU i jačanje kapaciteta Kancelarije premijera, relevantnih vladinih tela, kosovskih kontaktnih tačaka i potencijalnih korisnika za učešće u EU programima

Globalna budžetska koverta rezervisana za nabavku: 69685.60 evra

Ostalo (doprinos programima Unije):

Naknada od maksimalno 90% ulazne karte za FISCALIS i CARINE (novi odabrani programi Unije) i 70% za ulazne karte za programe Evropa za građane, COSME, Erasmus + i Kreativna Evropa (postojeća četiri odabrana programa Unije), nakon plaćanja ulazne karte i dostavljanja relevantnih dokaza.

Globalna budžetska koverta rezervisana za nadoknadu za učešće u programima Unije: 430314.40 evra.

Deo koverta će se iskoristiti za potrebe vidljivosti i komunikacije.

(4) Opseg geografske podobnosti za nabavke i grantove

Geografska podobnost se primenjuje u smislu mesta osnivanja za učestvovanje u postupcima nabavke i dodele grantova i u pogledu porekla nabavljenih zaliha kako je utvrđeno u osnovnom aktu i utvrđeno u odgovarajućim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za autorizaciju Komisije može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih korisnika ili u drugim propisno utemeljenim slučajevima kada bi pravila prihvatljivosti učinila da realizacija ove aktivnosti bude nemoguća ili preterano teška.

.

SEKTOR	<i>Vladavina prava i osnovna prava</i>	<i>10 000 000.00 EUR</i>
Aktivnost 3	<i>EU4 Pravda i unutrašnji poslovi</i>	<i>10 000 000.00 EUR</i>

(1) Opis aktivnosti, ciljeva, očekivanih rezultata i ključnih pokazatelja učinka

- Opis aktivnosti i ciljeva

Poboljšanje usklađivanja sektora pravosuđa i unutrašnjih poslova u skladu sa najboljim evropskim standardima i praksama i poboljšanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti i bezbednosti na Kosovu.

- Očekivani rezultati

- Pravosudni i tužilački sistemi imaju upravljačke kapacitete i opremu za korišćenje njihovih sistema informacione i komunikacione tehnologije i nivo sigurnosti pravosudnih i tužilačkih informacionih i komunikacionih tehnologija je povećan;
- Potrebe zaštite dečaka i devojčica u nepovoljnom položaju rešavaju se kroz intervencije u područjima pravde za decu, decu koja se ne nalaze u sistemu obrazovanja, decu sa invaliditetom i decu koja se suočavaju sa bilo kojim oblikom zanemarivanja ili nasilja;
- Unapređeni su organizacioni, analitički, kapaciteti izrade politika i zakonodavni kapaciteti, a zakonodavni okvir u oblasti unutrašnjih poslova sa ciljem njegovog približavanja standardima EU i najboljim praksama je dodatno razvijen;
- Ključni pokazatelji učinka
 - Uspostavljen i operacionalizovan sistem za oporavak od katastrofa pravosudnog i tužilačkog sistema;
 - Veliki broj dečaka i devojčica koji ostvaruju korist zaštite dece i drugih usluga;
 - Procenat građana prijavljenih na tačnoj (legalnoj) adresi;

(2) Pretpostavke i uslovi

Glavne pretpostavke za sprovođenje Aktivnosti su:

- Koordinacija i saradnja između uključenih strana u pokretanju i sprovođenju aktivnosti;
- Održavanje i unapređenje saradnje između političkog i tehničkog nivoa korisničkih institucija;
- Održavanje političke podrške aktivnosti.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa pravosuđem:

- Za investiranje u zalihe povezane sa informacionim sistemom za upravljanje predmetima, sistem mora biti raspoređen sa svim modulima u svim kosovskim sudovima i tužilaštvima i korišćen za sve nove predmete;
- Dodeljivanje budžeta za investicije u informacione i komunikacione tehnologije u sektoru pravosuđa iz kosovskog budžeta je najmanje ekvivalentno iznosima koje ulaže EU (procenjuje se na 300000,00 evra godišnje);
- Integracija sistema zaštite dece na lokalnom i centralnom nivou u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti dece.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa unutrašnjim poslovima:

- Postoji pravni okvir koji se odnosi na kritičnu infrastrukturu za razvoj sigurnosnih planova za sve operatere;
- Dovoljno je izdvajanje iz kosovskog budžeta za investiranje u održavanje i potrošni materijal opreme kupljene u okviru aktivnosti povezane sa unutrašnjim poslovima (procenjuje se na 150000,00 evra godišnje);
- Kvalitet podataka civilnog registra i povezanost sa jedinstvenim sistemom adresa moraju biti osigurani pre razvoja mobilnih aplikacija.

Neispunjavanje navedenih zahteva može dovesti do povraćaja sredstava u okviru ovog programa i / ili do preraspodele budućih sredstava.

(3) Modaliteti sprovođenja

(3)(a) Indirektno upravljanje

Zaštita i integracija dece u nepovoljnom položaju mogu se sprovoditi indirektnim upravljanjem sa Međunarodnim fondom za pomoć deci Ujedinjenih nacija (UNICEF).

Ova primena rezultira sledećim: potrebe za zaštitom dečaka i devojčica u nepovoljnom položaju rešavaju se intervencijama u područjima pravde za decu, dece van sistema obrazovanja, dece sa invaliditetom i dece koja se suoavaju sa bilo kojim oblikom zanemarivanja ili nasilja. Doprinosi sledećim aktivnostima: jačanju pravde za decu, uključujući sledeće zadatke: obrazovne usluge i izgradnja kapaciteta za životne veštine u skladu sa odredbama novog Zakonika za maloletničko pravosuđe, usluge identifikacije i prevencije, usluge savetovanja i zaštite, kao deo alternative pritvoru.

Predviđeni subjekat je izabran pomoću sledećih kriterijuma:

- UNICEF je ovlašćen od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija da se zalaže za zaštitu prava dece, kako bi se pomoglo u ispunjavanju njihovih osnovnih potreba i proširenju njihove mogućnosti za postizanje punog potencijala. Stručnost organizacije u ovom području, zajedno sa međunarodnom mrežom, kapacitetom sprovođenja i iskustvom u savetovanju u regionu proširenja, čini ga najprikladnijom organizacijom za sprovođenje aktivnosti.

Dalje, sve prethodno navedene aktivnosti su područja u kojima UNICEF intenzivno radi širom sveta i na Kosovu i poseduje potrebnu stručnost kako bi se osiguralo pravilno izvršavanje ovih aktivnosti.

U slučaju da predviđeni subjekat treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugi zamenski subjekat primenom istih kriterijuma.

(3)(b) Direktno upravljanje

Nabavka:

Nabavka će doprineti postizanju sledećeg specifičnog cilja: jačanje efikasnosti pravosuđa, uključujući investiranje u infrastrukturu koja se odnosi na IT i osiguranje zaliha za Akademiju pravde.

Globalna budžetska koverta rezervisana za nabavku: 1300000.00 evra.

Deo koverte će se iskoristiti za potrebe vidljivosti i komunikacije.

Grant

a) Svrha granta:

Poziv za podnošenje predloga projekata će doprineti podršci EU unutrašnjim poslovima. To će ojačati kapacitete i poboljšati rad Ministarstva unutrašnjih poslova i njegovih zavisnih institucija u oblastima u kojima je odgovorno za približavanje pravnim tekovinama EU u okviru poglavlja 24, ali i povećati javnu sigurnost i bezbednost uopšte putem tehničke pomoći i poboljšati operativni kapaciteti isporukom opreme.

b) Vrsta ciljanih podnosilaca predloga projekta:

Kandidati moraju biti vladino odeljenje, javno telo ili nadležno ovlašćeno telo vladinog odeljenja ili organ javnog tela države članice Evropske unije (uključujući konzorcijum država članica i agencija EU).

Globalna budžetska koverta rezervisana za grant: 6 500000.00 evra

(4) Opseg geografske podobnosti za nabavke i grantove

Geografska podobnost se primenjuje u smislu mesta osnivanja za učestvovanje u postupcima nabavke i dodele grantova i u pogledu porekla nabavljenih zaliha kako je utvrđeno u osnovnom aktu i utvrđeno u odgovarajućim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za autorizaciju Komisije može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih korisnika ili u drugim propisno utemeljenim slučajevima kada bi pravila prihvatljivosti učinila da realizacija ove aktivnosti bude nemoguća ili preterano teška.

SEKTOR	<i>Životna sredina, klimatska akcija i energetika</i>	33 600 000.00 EUR
Aktivnosti 4	<i>EU4 Životna sredina, klimatska akcija i energetika</i>	33 600 000.00 EUR

(1) Opis aktivnosti, ciljeva, očekivanih rezultata i ključnih pokazatelja učinka

- Opis aktivnosti i ciljeva

Cilj ove aktivnosti je podrška Kosovu u sprečavanju degradacije životne sredine i vazduha i negativnog uticaja na zdravlje ljudi smanjenjem zagađenja čvrstim otpadom i emisijama iz proizvodnje energije.

- Očekivani rezultati

- Poboljšana infrastruktura za upravljanje otpadom;
- Institucionalni razvoj za modernizaciju upravljanja otpadom na Kosovu;
- Poboljšan kapacitet proizvodnje toplote u Termokosu kako bi se omogućilo proširenje usluge daljinskog grejanja na nova područja i klijente u Prištini, što direktno utiče na kvalitet vazduha smanjenjem potrošnje čvrstih goriva, poput drva, uglja itd., krajnjih potrošača;

- Ključni pokazatelji učinka

- Procenat stanovništva koji koristi usluge odlaganja otpada;
- Izgrađene tri nove deponije;
- Broj podzakonskih akata koje je odobrila vlada kojima se uređuje proširena odgovornost proizvođača;
- Procenat stanovništva koji odvaja otpad na nivou domaćinstva;

- Procenat recikliranog otpada;
- Broj projekata realizovanih u odabranim opštinama sa malim primanjima;
- Broj novih klijenata (razvrstanih na žene i muškarace) koji će biti povezani na daljinsko grejanje.

(2) Pretpostavke i uslovi

Glavne pretpostavke sprovođenja aktivnosti su:

- Kvalifikovano i motivisano osoblje aktivno učestvuje u planiranim aktivnostima;
- Osigurano je aktivno učešće ključnih aktera i šire javnosti;
- Vlada i međunarodni partneri nastavljaju razvoj i finansiranje grantova učinka kako bi poboljšali opštinsko dobro upravljanje i pružanje usluga sakupljanja otpada na Kosovu;
- Konsenzus donosilaca odluka je ključan za integrisani sistem upravljanja otpadom;
- Efikasna komunikacija i aktivno uključivanje svih sektorskih institucija, donatora i ostalih aktera kako bi se maksimalno iskoristila sredstva i izbeglo bilo kakvo dupliranje aktivnosti;
- Nakon usvajanja sekundarnog zakonodavstva, sve relevantne institucije preduzeće potrebne korake za sprovođenje na centralnom i lokalnom nivou;
- Vlada i drugi akteri identifikuju Međunarodne finansijske institucije i donatore i pripremaju projekat za sprovođenje proširenja mreže daljinskog grejanja paralelno sa građevinskim radovima koji su uključeni u ovu aktivnost za povećanje kapaciteta toplotne energije.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa životnom sredinom:

- Pravovremeni završetak „Studije izvodljivosti za upravljanje otpadom“ koju je finansirala nemačka vlada u okviru Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW);
- Studije izvodljivosti i detaljan dizajn investicija moraju biti pripremljeni pre raspisivanja tendera za izvođenje radova;
- Vlada osigurava da pre početka projektovanja budu na raspolaganju odgovarajuća zemljišta, bez vlasničkih i tehničkih problema;
- Vlada obezbeđuje da su institucije odgovorne za rad i održavanje infrastrukture pravilno uspostavljene i u skladu sa zahtevima kosovskog zakonodavstva i relevantnim zakonodavstvom EU;
- Potpuna posvećenost i podrška odlučivanju sektorskih institucija da nastave političku reformu i sprovedu svoje obaveze u skladu sa evropskom perspektivom;
- Stalna posvećenost vlade u pogledu primene osnovnog zakonodavstva o životnoj sredini i revizije/usvajanja Kosovskog plana upravljanja otpadom bez odlaganja;
- Mora postojati dogovorena metodologija za izračunavanje i određivanje tarifa koje osiguravaju održiv rad svih objekata i usvajanje takvih tarifa od strane vladinih institucija;

- Potpuni angažman Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja i drugih relevantnih institucija u pružanju dovoljnih ljudskih i finansijskih resursa potrebnih za izvršavanje planiranih intervencija;
- Dovoljna odgovornost, motivacija i podrška Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja i opština za rešavanje problema upravljanja otpadom na lokalnom / regionalnom nivou u skladu sa zahtevima EU kao i spremnost za povećanje tarifa ako je potrebno.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa energetikom:

- Vlada, opština Priština i Termokos obezbedili su finansiranje za proširenje mreže daljinskog grejanja (oko 20000000,00 EVRA) donacijama i zajmom Evropske investicione banke.
- Subjekat zadužen za sprovođenje osigurava da se potencijalni uticaji projekta na životnu sredinu i društvo pravilno procene i da se Projekat sprovede u skladu sa najboljim praksama koje se odnose na ekološke i socijalne standarde.
- Izrađuje se odgovarajuća procena uticaja na životnu sredinu (ESIA) zajedno sa dizajnom daljinskog grejanja.
- Vlada i KEK (Kosovska energetska korporacija) izdvojili su prostor za novu infrastrukturu koja će se instalirati kao deo projekta u spoju elektrane (tj. za cevovode, postavljanje stanice za odvod toplote itd.);
- Vlada i opština Priština i opština Obilić obezbeđuju zemljište i prava pristupa za postavljanje dodatnog prenosnog cevovoda do termoelektrane Kosovo B (paralelno sa postojećim gasovodom).

Neispunjavanje gore navedenih zahteva može dovesti do povraćaja sredstava u okviru ovog programa i / ili do preraspodele budućih sredstava.

(3) Modaliteti sprovođenja

(3)(a) Indirektno upravljanje

Poboljšana infrastruktura za prenos i odlaganje otpada može se sprovesti sa indirektnim upravljanjem sa Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

Ovo sprovođenje povlači za sobom sledeći rezultat: poboljšanje infrastrukture za odvoz otpada, posebno zatvaranje / sanacija odlagališta otpada u Mirašu, izgradnja tri nova odlagališta otpada u Gnjilanu, Prizrenu i Prištini i pružanje odgovarajuće infrastrukture za integrisani sistem upravljanja otpadom poput objekata za izgradnju i uništenje otpada, prenos i stanice za sortiranje.

Predviđeni subjekat je odabran pomoću sledećih kriterijuma:

- Uzimajući u obzir vrlo složenu situaciju u pogledu stanja životne sredine postojeće infrastrukture za odvoz otpada (posebno situacije odlagališta Miraš, region Priština), smatra se nužnim uključiti IFI u sprovođenje projekta. Dodatna vrednost uključivanja KfW premošćuje finansijski jaz u finansiranju projekata, ali i iskustvo KfW-a u sličnim složenim projektima (poput tekućih projekata vezanih za izgradnju postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda u Prizrenu i Đakovici).

- KfW je jedina međunarodna finansijska institucija koja posluje na Kosovu koja aktivno radi na unapređenju sektora otpada. Trenutno KfW finansira studiju za procenu stanja infrastrukture postrojenja za odlaganje otpada kojima upravlja Kosovska kompanija za upravljanje deponijama i posvećena je pružanju finansijske podrške za sanaciju postojećih deponija, zatvaranje i izgradnju novih. EU će sklopiti ugovor o doprinosu sa KfW-om, koji će osigurati sufinansiranje kako bi se osiguralo dovoljno sredstava za najpotrebnije intervencije.

Poboljšanje i modernizacija sakupljanja, transporta i odlaganja komunalnog otpada na Kosovu može se sprovesti u indirektnom upravljanju sa Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ).

Ovo sprovođenje povlači za sobom sledeće rezultate: Institucionalni razvoj za modernizaciju upravljanja otpadom na Kosovu, naročito će doprineti poboljšanim uslovima za poboljšanje usluga sakupljanja i odlaganja otpada, kao i sprečavanju daljeg pogoršanja životne sredine nekontrolisanim postupanjem sa otpadom. Podrška će se pružiti institucijama na centralnom i lokalnom nivou i operatorima komunalnih službi i infrastrukture radi poboljšanja i modernizacije performansi u skladu sa najboljim modelima EU prakse.

Predviđeni subjekat je odabran pomoću sledećih kriterijuma:

- GIZ je agencija koja obuhvata države članice sa bogatim iskustvom rada na Kosovu i sa Evropskom komisijom u sprovođenju IPA projekata.
- GIZ pruža pomoć Ministarstvu životne sredine i prostornog planiranja Kosova i opštinama u unapređenju prakse upravljanja otpadom u skladu sa EU normama i standardima koji regulišu ovaj sektor. GIZ trenutno pruža podršku Ministarstvu životne sredine i prostornog planiranja u izradi revidirane strategije otpada.

U slučaju da predviđeni subjekat treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugi zamenski subjekat koristeći iste kriterijume.

Povećanje proizvodnje toplotne energije u Termokosu može se sprovesti u indirektnom upravljanju sa Evropskom investicionom bankom.

Ovo sprovođenje povlači za sobom sledeće rezultate: kapacitet proizvodnje toplotne energije u Termokosu je povećan kako bi se omogućilo proširenje usluge daljinskog grejanja na nove prostore i klijente u Prištini, posebno će doprineti racionalnom korišćenju energetske resursa i povećati kapacitet snabdevanja toplotnom energijom prištinskog sistema daljinskog grejanja

Predviđeni subjekat je odabran pomoću sledećih kriterijuma:

- S obzirom na veličinu i složenost projekta (povećanje proizvodnog kapaciteta i proširenje mreže), smatra se da je potrebno uključiti međunarodnu finansijsku instituciju u realizaciju projekta. Dodatna vrednost uključivanja međunarodne finansijske institucije premošćuje finansijski jaz u finansiranju projekata, ali i iskustvo EIB-a u sličnim složenim projektima u celom svetu i mogućnost da korisniku ponudi korisničku podršku za poboljšanje finansijskog upravljanja i brigu o klijentima, ali i strateško planiranje u korisničkoj organizaciji. Nadalje, EIB je već prisutan na Kosovu u ostalim infrastrukturnim projektima i upoznat je sa političkim i regulatornim okvirom koji se primenjuje u energetske sektoru.

U slučaju da predviđeni subjekat treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugi zamenski subjekat koristeći iste kriterijume.

(4) Opseg geografske podobnosti za nabavke i grantove

Geografska podobnost se primenjuje u smislu mesta osnivanja za učestvovanje u postupcima nabavke i dodele grantova i u pogledu porekla nabavljenih zaliha kako je utvrđeno u osnovnom aktu i utvrđeno u odgovarajućim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za autorizaciju Komisije može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih korisnika ili u drugim propisno utemeljenim slučajevima kada bi pravila prihvatljivosti učinila da realizacija ove aktivnosti bude nemoguća ili preterano teška.

SEKTOR	<i>Konkurentnost, inovacije, poljoprivreda i ruralni razvoj</i>	22 500 000.00 EUR
Aktivnost 5	<i>EU4 Kulturna baština i ruralni razvoj</i>	17 300 000.00 EUR

(1) Opis aktivnosti, ciljevi, očekivani rezultati i ključni pokazatelji učinka

- Opis aktivnosti i ciljeva

Opšti cilj aktivnosti je podsticanje ruralnog ekonomskog razvoja povećanjem stvaranja prihoda nerazvijenih i ranjivih zajednica kroz podršku poljoprivredi i razvoju kulturnog turizma.

- Očekivani rezultati

- Regulisana upotreba šumskih resursa i primena integrisanog upravljanja šumama tako što doprinosi povećanju doprinosa šumskog sektora ekonomiji Kosova;
- Ekonomski, ekološki i finansijski održiv sektor navodnjavanja razvija se putem mera investicija i tehničke pomoći koje će povećati efikasnost korišćenja vode i povećati poljoprivrednu produktivnost;
- Poboljšana produktivnost grožđa za vino i poboljšani kvalitet vina;
- Sprovode se radovi na očuvanju i jačanju turističke infrastrukture nalazišta;
- Poboljšani kapaciteti u upravljanju turizmom i promovisanju vrednosti kulturne baštine.

- Ključni pokazatelji učinka

- Broj slučajeva prijavljenih šumskoj inspekciji i koji vode do pravnih postupaka;
- Procenat legalne i regulisane seče šuma u skladu sa planovima upravljanja šumama.
- Ekonomski doprinos šumskog sektora bruto domaćem proizvodu;
- Površina obradivog zemljišta izražena u hektarima uključena u nove ili poboljšane sisteme za navodnjavanje;

- Korisnicima vode (domaćinstva) obezbeđene su nove / poboljšane usluge navodnjavanja i odvoda;
- Količina proizvedenog grožđa po ha vinograda;
- Broj vina sa statusom zaštićenih geografskih oznaka navedenih u bazi "E-Bacchus" u skladu sa bilateralnim sporazumima o trgovini vinom;
- Procenat kulturne turističke infrastrukture poboljšan (na svakom mestu) i / ili stvoren;
- Broj kvalifikovanih i licenciranih turističkih radnika (vodiči, animatori i pratioci) i promotivnih aktivnosti.

(2) Pretpostavke i uslovi

Glavne pretpostavke za sprovođenje Aktivnosti su:

- Mora se osigurati dovoljno odgovornosti, motivacije i podrške nadležnih ministarstava i uključenih opština;
- Konsenzus donosioca odluka je ključan za integrisani pristup svim aktivnostima;
- Puni angažman kosovskih vlasti i opština je presudan u pružanju dovoljnih ljudskih resursa za sprovođenje planirane intervencije;
- Vlada mora biti u potpunosti posvećena pravovremenoj primeni osnovnog zakonodavstva i usvajanju potrebnih strategija (npr. Strategija turizma Kosova, kao i planovi upravljanja nasleđem za odabrana mesta).
- Važno je postići efikasnu komunikaciju i aktivno uključivanje svih sektorskih institucija, donatora i ostalih zainteresovanih strana kako bi se maksimalno iskoristila sredstva i izbeglo bilo kakvo dupliranje aktivnosti.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa poboljšanjem održivog upravljanja šumama:

- Izrada strategije za šumarski sektor;
 - Osigurano je sufinansiranje od strane vlade i Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA);
- Ministarstvo finansira program za pošumljavanje; i
- Posvećenost vlade za sprovođenje novog šumarskog zakonodavstva i rešavanje pitanja ilegalne seče i zloupotrebe drugih šumskih resursa.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa poboljšanjem i sanacijom sistema za navodnjavanje:

- Pravovremen završetak i usvajanje master plana za navodnjavanje;
- Vlada mora izvršiti prethodnu ocenu mreže cevovoda za sistem za navodnjavanje na osnovu analize troškova i koristi;
- Kompanija za navodnjavanje, na koju cilja aktivnost, ima strukturu i upravljanje i sposobnost da ispuni zadatke koji su joj dodeljeni;
- Veća uključenost privatnog sektora kroz nove institucionalne aranžmane koji podržavaju javno-privatno partnerstvo;

- Sva zemlja koja će biti neophodna za izgradnju infrastrukture za navodnjavanje mora biti na raspolaganju od strane Vlade Kosova; i
- Saradnja zainteresovanih strana između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, vodoprivrede, Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja i lokalne samouprave.

Posebni uslovi za aktivnosti vezane za vinograde i vinarije:

- Za primenu zaštićenog geografskog pokazatelja i zaštićenu oznaku porekla u sektorima vinograda i vinarija, kosovski proizvođači vina moraju:
 - Imati sposobnost pokazati da se tradicionalno i u potpunosti proizvode (pripremaju, prerađuju i proizvode) u određenom regionu i na taj način stiču jedinstvena lokalna svojstva;
 - Pružiti odgovarajuću dokumentaciju i dokaze da se kvalitet i svojstva predloženih vina značajno ili isključivo određuju geografskim okruženjem, uključujući prirodne i ljudske faktore;
 - Imati barem jednu fazu proizvodnje, prerade ili pripreme koja se odvija u tom području;
- Odgovarajuća institucionalna struktura, uključujući nezavisnu laboratoriju ISO 17025 za ispitivanje vina; i
- Uspostavljen sistem kontrole kako bi se izbegla zloupotreba etiketiranja koja bi mogla dovesti potrošače u zabludu.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa turizmom kulturne baštine:

- Ministarstvo kulture, omladine i sporta dovršiće i staviti na raspolaganje preliminarnu studiju.
- Opština Lipljan će završiti obnovu korita reke kroz selo Janjevo.
- Ministarstvo kulture, omladine i sporta u koordinaciji sa opštinom Lipljan biće odgovorno za identifikaciju, izbor i pristup privatnim kućama.
- Ministarstvo kulture, omladine i sporta rešiće svako pitanje vezano za privatno vlasništvo i / ili eksproprijaciju zemljišta radi daljnjeg istraživanja i iskopavanja.
- Ministarstvo kulture, omladine i sporta u koordinaciji sa opštinom Prizren biće odgovorno za identifikaciju, izbor i pristup privatnim kućama.
- Pored toga, vlasnici drugih odabranih zgrada koje se nalaze na ulici izmeniće stil fasade zgrada u skladu sa planom restauracije / originalnim stilom ulice.
- Pitanja i dogovori o vlasništvu za javnu upotrebu bioskopa Lumbardhi moraju biti razjašnjeni i potvrđeni od strane opštine Prizren i Ministarstva kulture, omladine i sporta.

Nepoštovanje gore navedenih zahteva može dovesti do povraćaja sredstava u okviru ovog programa i / ili do preraspodele budućih sredstava.

(3) Modaliteti sprovođenja

(3)(a) Indirektno upravljanje:

Poboljšanje održivog upravljanja šumama može se sprovesti u indirektnom upravljanju sa Organizacijom za hranu i poljoprivredu (FAO).

Ovo sprovođenje povlači za sobom sledeći rezultat: aktivnosti će uvesti novi pravni okvir za šumarski sektor i poboljšane prakse integrisanog upravljanja šumama. Ovo će povećati doprinos šumskog sektora kosovskoj ekonomiji kroz održivo korišćenje šumskih resursa uzimajući u obzir ekonomske, ekološke, socijalne aspekte i doprinoseći ublažavanju klimatskih promena.

Predviđeni subjekat je odabran pomoću sledećih kriterijuma:

- FAO već 15 godina radi u sektoru šumarstva na Kosovu i ima veliko iskustvo i vrlo dobro poznavanje situacije u okolini. S obzirom na veličinu i prirodu problema koji se trebaju rešiti ovom aktivnošću, predviđeno je sufinansiranje projekta sa doprinosima Švedske agencije za međunarodni razvoj i Organizacije za hranu i poljoprivredu.
- Pored toga, FAO je bio pouzdan partner kosovske vlade i ima svoje stalno sedište u kancelarijama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja.

U slučaju da predviđeni subjekat treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugi zamenski subjekat koristeći iste kriterijume.

Podrška poboljšanju i obnovi sistema za navodnjavanje može se sprovesti u indirektnom upravljanju sa Svetskom bankom (SB).

Ovo sprovođenje povlači za sobom sledeći rezultat: ekonomski, ekološki i finansijski održiv sektor navodnjavanja razvija se putem mera investicija i tehničke pomoći koji će povećati efikasnost korišćenja vode i povećati poljoprivrednu produktivnost.

Predviđeni subjekat je odabran pomoću sledećih kriterijuma:

- Svetska banka je kroz različite programe aktivno uključena u područja sigurnosti vode i poljoprivrede. Podržava razvoj master plana navodnjavanja i investicioni okvir, ima odgovarajuće zaštitne mehanizme za podršku investicijama u infrastrukturu i ovlašćenje za sazivanje kako bi podržala dijalog o politici i institucionalne reforme.

U slučaju da predviđeni subjekat treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugi zamenski subjekat koristeći iste kriterijume.

Podrška turizmu i kulturnoj baštini može se sprovesti u indirektnom upravljanju sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP).

Ovo sprovođenje povlači za sobom sledeći rezultat: radovi na očuvanju i jačanje turističke infrastrukture baštine sprovode se, posebno kroz investicije u turističku infrastrukturu, pomoć institucionalnom razvoju turizma i stručnu pomoć za investicije koje će povećati ponudu turističkih proizvoda.

Predviđeni subjekat je odabran pomoću sledećih kriterijuma:

- UNDP radi na kulturnoj baštini, stvaranju novih radnih mesta i dobrom upravljanju na Kosovu poslednjih 18 godina i ima veliko iskustvo i znanje o situaciji u okolini,

već je izvršio operacije u selu Janjevo. Pored toga, UNDP trenutno uspešno sprovodi projekat stipendije EU na izgradnji poverenja kroz kulturnu baštinu. UNDP se predlaže na osnovu svojih tehničkih kapaciteta i iskustva u okruženju više zainteresovanih strana neophodnih za sprovođenje ove složene operacije koja zahteva višedimenzionalni pristup.

U slučaju da predviđeni subjekat treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugi zamenski subjekat koristeći iste kriterijume.

(3)(b) Direktno upravljanje

Nabavka:

Nabavka će doprineti postizanju sledećih specifičnih ciljeva: podrška vinogradima i vinarijama u poboljšanju kvaliteta proizvedenog grožđa i vina; Očuvanje i obnova istorijskih mesta i stvaranje višenamenskog centra u bioskopu Lumbardhi.

Globalna budžetska koverta rezervisana za nabavku: 2 800 000,00 evra. Deo koverta koristiće se u svrhe vidljivosti i komunikacije.

Grant

a) Svrha grantu:

Grant će doprineti daljem razvoju turističkog potencijala stalnim iskopavanjem arheološkog istraživanja Ulpiana, kako iz naučnih razloga, tako i proširivanjem područja parka (Aktivnost 5.2 rezultat 5).

b) Direktna dodela grantova:

Pod nadležnošću odgovornog službenika Komisije za dodelu grantova, grant se može dodeliti bez poziva za podnošenje predloga Ecole Normale Supérieure of Paris (fakultet *Archéologie et Philologie d'Orient et d'Occident* - AOROC).

Postupak dodele bez poziva za podnošenje predloga opravdan je u skladu sa sledećim odredbama člana 195. (f) Finansijske uredbe:

- f) „Za aktivnosti sa specifičnim karakteristikama koje zahtevaju određenu vrstu tela zbog svoje tehničke osposobljenosti, visokog stepena specijalizacije ili administrativnih ovlašćenja, pod uslovom da dotične aktivnosti ne spadaju u opseg poziva za podnošenje predloga projekata”;

Ecole Normale Supérieure i njegov Institut za arheologiju jedan su od najiskusnijih instituta za arheologiju u Mediteranu i Srednjoj Aziji. Ima svetsku reputaciju zasnovanu na vrhunskim naučnim i tehnološkim metodama i svojim visoko kvalifikovanim tehničarima. Arheološke misije se sprovode u partnerstvu sa lokalnim vlastima. Ecole Normale Supérieure je sarađivao sa Univerzitetom u Prištini i vršio nadzor nad iskopavanjima u „Arheološkom parku Ulpiana”.

Globalna budžetska koverta rezervisana za grant je 1.000.000,00 evra

(4) Opseg geografske podobnosti za nabavke i grantove

Geografska podobnost se primenjuje u smislu mesta osnivanja za učestvovanje u postupcima nabavke i dodele grantova i u pogledu porekla nabavljenih zaliha kako je utvrđeno u osnovnom aktu i utvrđeno u odgovarajućim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za autorizaciju Komisije može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih korisnika ili u drugim propisno utemeljenim slučajevima kada bi pravila prihvatljivosti učinila da realizacija ove aktivnosti bude nemoguća ili preterano teška.

Aktivnost 6	<i>EU4 EU4 oporavak malih preduzeća nakon krize COVID-19</i>	5 200 000.00 EUR
--------------------	---	-------------------------

(1) Opis aktivnosti, ciljevi, očekivani rezultati i ključni pokazatelji učinka

- Opis aktivnosti i ciljeva

Aktivnost će podržati oporavak malih preduzeća nakon krize COVID-19. Obuhvata podršku start-up i mikro preduzećima sa ograničenim pristupom komercijalnim zajmovima kako bi se podržale nove poslovne ideje i rast ili oporavak postojećih malih preduzeća usred krize COVID-19 i nakon nje. Aktivnost takođe pruža usluge podrške za digitalizaciju mikro i malih preduzeća kako bi se povećala njihova otpornost i sposobnost da se suoče sa kritičnim tržišnim uslovima u trenutnoj i budućim krizama.

- Očekivani rezultati

- Poboljšani pristup finansiranju za podržana mikro i mala preduzeća;
- Povećana uključenost mladih i žena u programe obuke / prekvalifikacije (npr. IKT, preduzetništvo, veštine potrebne start-up-ovima);
- Povećan broj kosovskih preduzeća koji digitalizuju svoje aktivnosti;
- Povećani kapacitet za aktivnosti e-učenja među mikro i malim preduzećima i (potencijalnim) preduzetnicima;
- Inovativne aktivnosti su se povećale unutar ciljanih mikro i malih preduzeća.

- Ključni pokazatelji učinka

- Broj prihvatljivih mikro i malih preduzeća podržanih od strane EU pomoći, razvrstan prema polu vlasnika preduzeća;
- Broj mladih (razvrstanih po polu učesnika obuke) / žena koje nadograđuju nove veštine;
- Broj prihvatljivih mikro i malih preduzeća koji digitalizuju svoj poslovni proces, razvrstan prema polu vlasnika.

(2) Pretpostavke i uslovi

Za sprovođenje aktivnosti date se sledeće pretpostavke:

- Koordinacija i saradnja između uključenih strana u pokretanje i sprovođenje aktivnosti;

- Efikasna koordinacija aktivnosti između zainteresovanih strana uključenih u aktivnost;
- Potpuna posvećenost i podrška start-up preduzećima;
- Posvećenost međunarodnih i lokalnih partnera i osigurano dovoljno finansijskih sredstava da se omogući nastavak sličnih šema;
- Razvoj atraktivnih start-up fondova i usluga poslovne podrške u potpunosti posvećenih da se partnerima za sprovođenje olakša rast start-up-ova;
- Razvoj atraktivnog paketa za digitalizaciju poslovnih procesa od strane partnera za sprovođenje.
- Izrada plana za promovisanje aktivnosti, od strane partnera za sprovođenje, kako bi se privukao dovoljan broj dobrih poslovnih ideja i dobrih preduzeća kako bi se dobila mogućnost izbora najboljih kandidata.

(3) Modaliteti sprovođenja

(3)(a) Indirektno upravljanje:

Digitalizacija mikro i malih preduzeća radi povećanja otpornosti na krizu može se sprovesti u indirektnom upravljanju sa Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Cilj ove komponente je da podrži dalji razvoj kosovskih preduzeća i poveća njihovu otpornost i agilnost kroz proces digitalizacije i digitalne transformacije.

- GIZ razvija park za inovacije i obuku u Prizrenu na mestu bivšeg kampa NATO mirovnih snaga "Kosovske snage" (KFOR) - na osnovu sporazuma između Kosova i Vlade Nemačke. U parku će biti smeštene kompanije iz sledećih područja: IKT, prerada poljoprivrednih proizvoda i prehrambenih proizvoda i kulturna i kreativna industrija. Lokacija će takođe pružiti usluge i prostor za start-up-ove i objekte za obuku koji će se prvenstveno fokusirati na stručno osposobljavanje. Dalja korist je što će park nuditi usluge poslovne podrške. Projekat razvija organizacione i operativne strukture parka, njegov sistem upravljanja i savetodavne usluge potrebne za poslovanje i pružaoce usluga obuke. To takođe uključuje razvoj marketinških i komunikacionih strategija za park.
- Pored toga, GIZ već sprovodi projekat sa Privrednom komorom Kosova o digitalizaciji kosovskih preduzeća i podržavao je osnivanje Centra za digitalnu transformaciju.

Subjekt je odabran zbog sledećih kriterijuma: prethodnog iskustva, tehničkih kapaciteta, regionalne prisutnosti, poznavanja sektora, postojećih kancelarija. Pored toga, činjenica da GIZ upravlja parkom za inovacije i obuku u Prizrenu nadopunjuje ovu aktivnost.

U slučaju da predviđeni subjekt treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugog zamenskog subjekta koristeći iste kriterijume.

(3)(b) Direktno upravljanje:

Grantovi:

a) Svrha grantova:

Cilj ove komponente je podržati inovativna mikro i mala preduzeća na Kosovu koja se suočavaju sa krizom prouzrokovanom virusom COVID-19 kroz olakšavanje pristupa finansijskim i poslovnim savetodavnim uslugama radi njihovog opstanka/održivosti i bržeg razvoja i rasta. Konkretnije, grant će:

- Omogućiti finansijsku i nefinansijsku podršku novim start-up preduzećima kako bi se istim pružila pomoć sa malim iznosom kapitala za razvoj poslovne ideje, usluga za razvoj poslovanja i infrastrukture. Posebno će biti podržani start-up-ovi koje osnivaju žene i mladi;
- Omogućiti finansijsku i nefinansijsku podršku osnovanim mikro i malim preduzećima koja imaju mogućnost da se povećaju ili koja su se susrela sa finansijskim teškoćama tokom krize i zahtevaju sredstva za ponovno pokretanje poslovanja;
- Omogućiti razvoj i pružanje obuka u cilju ponovnog osposobljavanja ljudi koji su izgubili posao tokom krize kako bi povećali svoje mogućnosti za samozapošljavanje. Cilj će posebno biti usmeren na žene i mlade.

b) Vrsta ciljanih podnosilaca predloga projekta:

Podnosioci predloga projekta koji ispunjavaju uslove biće pravni subjekti, nevladine organizacije i ekonomski akteri, profitne ili neprofitne organizacije, javna tela i međunarodne organizacije koje su aktivne na području pružanja poslovnih inkubacija i usluga podrške.

Globalni budžetska koverta rezervisana za grantove: 3. 000. 000.00 evra

(4) Opseg geografske podobnosti za nabavke i grantove

Geografska podobnost se primenjuje u smislu mesta osnivanja za učestvovanje u postupcima nabavke i dodele grantova i u pogledu porekla nabavljenih zaliha kako je utvrđeno u osnovnom aktu i utvrđeno u odgovarajućim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za autorizaciju Komisije može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih korisnika ili u drugim propisno utemeljenim slučajevima kada bi pravila prihvatljivosti učinila da realizacija ove aktivnosti bude nemoguća ili preterano teška.

SEKTOR	<i>Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika</i>	<i>13 000 000.00 EUR</i>
Aktivnost 7	<i>EU4 Zapošljavanje i obrazovanje</i>	<i>13 000 000.00 EUR</i>

(1) Opis aktivnosti, ciljevi, očekivani rezultati i ključni pokazatelji učinka

- Opis aktivnosti i ciljeva

Ova aktivnost ima za cilj da doprinese povećanju zaposlenosti na Kosovu, posebno mladih i žena. Specifična komponenta biće usmerena na mlade i žene i ima za cilj da

poboljša pristup aktivnim merama tržišta rada i poboljša kvalitet i efektivnost javnih službi za zapošljavanje i stručnih veština. Što se tiče obrazovanja, aktivnost ima za cilj da poveća kvalitet visokog obrazovanja novom infrastrukturom, izgradnjom kapaciteta akademskog osoblja i povećanim pristupom grantovima za istraživanje i poboljšanjem osiguranja kvaliteta.

- Očekivani rezultati
 - Ojačani tehnički kapaciteti Ministarstva rada i socijalne zaštite, Agencije za zapošljavanje i drugih institucija radi efikasnog osmišljavanja politika, poboljšanja kvaliteta usluga i njihove primene i procene aktivnih mera tržišta rada;
 - Razvijene i sprovedene aktivne mere tržišta rada sa posebnim naglaskom na mlade i žene;
 - Poboljšani standardi kvaliteta u visokom obrazovanju;
 - Poboljšani istraživački kapaciteti na univerzitetima;
 - Povećana transparentnost i odgovornost u visokoškolskim ustanovama.
- Ključni pokazatelji učinka
 - Broj osoblja Ministarstva rada i socijalne zaštite i Agencije za zapošljavanje koji su efikasno obučeni u skladu sa opisima poslova i utvrđenim potrebama za obukom;
 - Broj nezaposlenih starosti između 18 i 39 godina koji imaju koristi od aktivnih mera tržišta rada (ukupno, mladi i % prema polu);
 - Broj novih radnih mesta kreiranih primenom aktivnih mera tržišta rada (ukupno, mladi starosti 18–39 % prema polu);
 - Broj studenata koji studiraju u novoizgrađenim zgradama;
 - Odnos između akademskog predavača/studenata;
 - Broj osoblja Kosovske agencije za akreditaciju koji je osposobljen za praćenje nakon akreditacije;
 - Broj članaka o istraživanju sprovedenih u saradnji sa uglednim međunarodnim visokoškolskim ustanovama koji su objavljeni u uglednim recenziranim međunarodnim časopisima;
 - Postoji pravni okvir protiv plagijarizma i koristi se softver...

(2) Pretpostavke i uslovi

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa povećanjem zaposlenosti:

- Potpuno funkcionisanje Agencije za zapošljavanje, tj. optimalan broj osoblja zaposlenog kroz transparentan, pravedan i proces zapošljavanja na osnovu zasluga.
- Agencija za zapošljavanje osigurava sufinansiranje sprovođenja Aktivnih mera tržišta rada u iznosu od 1. 000. 000,00 evra godišnje.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa investiranjem u visoko obrazovanje: biće potreban čitav niz sledećih dokumenata, gde je to moguće u originalu:

- Vlada će staviti na raspolaganje odgovarajuće zemljište u blizini Univerziteta u Prištini sa svim potrebnim dokumentima o vlasništvu, potvrdom o zemljištu/kopijom plana;
- Raspored stanja sa svim katastarskim parcelama i njihovim brojevima;
- Odluka opštine o zemljišnoj imovini;
- Građevinske dozvole izdate od strane nadležnih organa;
- Saglasnost za pristup infrastrukturi, električnoj energiji, vodi i otpadnoj vodi itd.;
- Specifičan program za svaku opštinu na osnovu njihovih stvarnih potreba.

Specifični uslovi za aktivnosti povezane sa podrškom Kosovskoj agenciji za akreditaciju:

- Usvajanje Zakona o Kosovskoj agenciji za akreditaciju;
- Nesmetano funkcionisanje agencije, uključujući dovoljan broj zaposlenih;
- Napredak u oblasti donošenja i primene zakonodavstva relevantnog za visoko obrazovanje na Kosovu je preduslov za podršku pravilnoj primeni kodeksa ponašanja univerziteta.

Nepoštovanje gore navedenih zahteva može dovesti do povrata sredstava u okviru ovog programa i/ili do preraspodele budućih sredstava.

(3) Modaliteti sprovođenja

(3)(a) Indirektno upravljanje:

Podrška za povećanje zaposlenosti može se sprovesti kroz indirektno upravljanje sa subjektom, koji će odabrati službe Komisije koristeći sledeće kriterijume:

- (i) međunarodne organizacije ili njihove agencije u smislu člana 156; i/ili
- (ii) Javno-pravna tela, uključujući organizacije država članica;
- operativni kapacitet podnosioca predloga projekta (kao što je, prisustvo kod korisnika, iskustvo u sektoru zapošljavanja);
- Tehnička stručnost podnosioca predloga projekta i relevantnost, metodologija i održivost predložene aktivnosti.

Sprovođenje od strane ovog subjekta podrazumeva:

Jačanje tehničkih kapaciteta Ministarstva rada i socijalne zaštite, Agencije za zapošljavanje i drugih institucija za efikasno osmišljavanje politika, unapređenje kvaliteta njihovih usluga, za sprovođenje i evaluaciju aktivnih mera tržišta rada. Aktivnosti će uključivati pripremu plana razvoja ljudskih resursa za Agenciju za zapošljavanje, razvoj internog sistema obuke i plana izgradnje kapaciteta Agencije i osoblja Ministarstva rada i socijalne zaštite i podršku u izradi smernica za primenu aktivnih mera tržišta rada, podršku potencijalnim korisnicima u procesu podnošenja predloga projekta, podršku preduzećima koja učestvuju u primeni aktivnih mera tržišta rada i pružanje savetodavnih usluga, praćenje i koučing nezaposlenih u pogledu pristupa tržištu rada.

Investiranje u visoko obrazovanje može se sprovesti sa indirektnim upravljanjem od strane Kancelarije Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS).

Očekuje se da će se postići sledeći rezultat: Poboljšani standardi kvaliteta u visokom obrazovanju, posebno kroz izgradnju novih prostorija za Prirodno-matematički fakultet i Ekonomski fakultet Prištine.

Predviđeni subjekat je odabran koristeći sledeće kriterijume:

- UNOPS radi poslednjih 20 godina na Kosovu u upravljanju projektima, nabavkama, a posebno u oblastima infrastrukture, administrativne podrške i savetodavnih usluga i usluga upravljanja fondovima. Dajući prioritet sprovođenju većih infrastrukturnih projekata, UNOPS će kancelariji EU na Kosovu pružiti podršku za upravljanje projektima za ovu specifičnu aktivnost.

U slučaju da predviđeni subjekat treba zameniti, službe Komisije mogu odabrati drugog zamenskog subjekta koristeći iste kriterijume.

(3)(b) Direktno upravljanje

Nabavka:

Nabavka će doprineti u pogledu poboljšanja kvaliteta standarda i povećanja transparentnost i odgovornosti u ustanovama visokog obrazovanja. Pored toga, doprineće u postizanju sledećih specifičnih ciljeva:

- Ojačati kvalitet i relevantnost studijskih programa visokog obrazovanja Sistema visokog obrazovanja Kosova u skladu sa pravnim tekovinama EU Evropskog prostora visokog obrazovanja i podržati efektivno i efikasno sprovođenje IPA pomoći
- Povećati transparentnost u ustanovama visokog obrazovanja na Kosovu kada su u pitanju akademske aktivnosti (učinak profesora i studenata)

Grantovi:

c) Svrha grantova:

U zavisnosti od potreba korisnika, može se organizovati jedan ili više poziva za podnošenje predloga projekata u skladu sa ciljevima pravnih tekovina EU o istraživanju i inovacijama (Ishod 2.2):

- kako bi se osigurali mali istraživački grantovi za istraživačke i inovativne aktivnosti koje zajednički preduzimaju akademsko osoblje sa Kosova i ugledne ustanove visokog obrazovanja van Kosova;
- kako bi se unapredile istraživačke veštine, kvalitet istraživanja i podstakla internacionalizacija istraživačkog rada koji sprovodi Akademija Kosova.

d) Tip ciljnih podnosilaca predloga:

Podnosioci predloga moraju biti fizička lica uključena u istraživanje ili istraživačke organizacije/institucije na Kosovu (uključujući univerzitete uključene u istraživanje) u partnerstvu sa evropskim istraživačkim organizacijama/institucijama uključenim u istraživačke, obrazovne i/ili kulturne aktivnosti.

Globalna budžetska koverta rezervisana za grantove: 1 000 000,00 evra

(4) Opseg geografske podobnosti za nabavke i grantove

Geografska podobnost se primenjuje u smislu mesta osnivanja za učestvovanje u postupcima nabavke i dodele grantova i u pogledu porekla nabavljenih zaliha kako je utvrđeno u osnovnom aktu i utvrđeno u odgovarajućim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za autorizaciju Komisije može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih korisnika ili u drugim propisno utemeljenim slučajevima kada bi pravila prihvatljivosti učinila da realizacija ove aktivnosti bude nemoguća ili preterano teška.

3 BUDŽET

3.1 INDIKATIVNA TABELA BUDŽETA – GODIŠNJI AKCIONI PROGRAM ZA KOSOVO

		Indirektno upravljanje sa poverenim subjektom	Direktno upravljanje	Ukupan doprinos EU-a (EUR)	IPA-II korisnik ili drugi doprinos treće strane (EUR)	Ukupno (EUR)
		EU doprinos (EUR)	EU doprinos (EUR)			
Cilj 1 2020/042-089	1 Demokratija i upravljanje	2 500 000.00	8 600 000.00⁵	11 100 000.00	157 277.60	11 257 277.60
	Aktivnost 1 Instrument za usklađivanje sa pravnim tekovinama EU	2 500 000.00	7 90000 000.00	10 400 000.00	0.00	10 400 000.00
	Evaluacija aktivnosti	0.00	200 000.00	200 000.00	0.00	200 000.00
	Aktivnost 2 Podrška za učešće u programima Unije	0.00	500 000.00	500 000.00	157 277.60	657 277.60
	2 Vladavina prava i osnovna prava	2 200 000.00	7 800 000.00	10 000 000.00	300 000.00	10 300 000.00
	Aktivnost 3 EU4 Pravosuđe i unutrašnji poslovi	2 200 000.00	7 800 000.00	10 000 000.00	300 000.00	10 300 000.00
Cilj 2 2020/042-090	3 Životna sredina i klimatska akcija	33 600 000.00	0.00	33 600 000.00	20 400 000.00	54 000 000.00
	Aktivnosti 4 EU4 Životna sredina, klimatska akcija i energetika	33 600 000.00	0.00	33 600 000.00	20 400 000.00	54 000 000.00
	6 Konkurentnost i inovacije	15 700 000.00	6 800 000.00	22 500 000.00	21 700 000.00	44 200 000.00
	Aktivnost 5 EU4 Kulturna baština i ruralni razvoj	13 500 000.00	3 800 000.00	17 300 000.00	21 400 000.00	38 700 000.00
	Aktivnost 6 EU4 oporavak malih preduzeća nakon krize COVID-19	2 200 000.00	3 000 000.00	5 200 000.00	300 000.00	5 500 000.00
	7 Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike	11 500 000.00	1 500 000.00	13 000 000.00	6 080 000.00	19 080 000.00
	Aktivnost 7 EU4 Obrazovanje i zapošljavanje	11 500 000.00	1 500 000.00	13 000 000.00	6 080 000.00	19 080 000.00

⁵ Demokratija i upravljanje uključuju troškove za evaluaciju aktivnosti kao dela Aktivnosti 1 Instrumenta za približavanje pravnim tekovinama EU

UKUPNO	65 500 000.00	24 700 000.00	90 200 000.00	48 637 277.60	138 837 277.60
---------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	-----------------------

4 ARANŽMANI PRAĆENJA UČINKA

Kao deo okvira za merenje učinka, Komisija prati i procenjuje napredak u ostvarivanju specifičnih ciljeva definisanih u Uredbi IPA II na osnovu prethodno definisanih, jasnih, transparentnih merljivih pokazatelja. Izveštaji o napretku iz člana 4. Uredbe IPA II uzimaju se kao referentna tačka u proceni rezultata IPA II pomoći.

Komisija će prikupljati podatke o učinku (postupak, autput, rezultat i pokazatelji) iz svih izvora koji će biti objedinjeni i analizirani u smislu praćenja napretka u odnosu na ciljeve i prekretnice utvrđene za svaku aktivnost u ovom programu, kao i Indikativni strateški dokument.

Celokupan napredak će se pratiti na sledeće načine: a) Sistem praćenja orijentisan na rezultate (ROM); b) sopstveno praćenje korisnika IPA II; c) samopraćenje koji vrše Delegacije EU; d) zajedničko praćenje Evropske komisije (DG NEAR) i korisnika IPA II pri čemu će koherentnost, efikasnost, efektivnost i koordinisanje prilikom sprovođenja finansijske pomoći redovno pratiti Odbor za praćenje IPA II, podržan od strane Sektorskih odbora za nadzor koji će osigurati postupak praćenja na nivou sektora.

5 EVALUACIJA

S opbzirom na prirodu aktivnosti ovog godišnjeg programa, sprovedeće se srednjoročna evaluacija za aktivnosti ili njene komponente preko nezavisnih konsultanata koje je ugovorila Komisija. Sprovođiće se u svrhu odgovornosti i učenja na različitim nivoima, posebno u pogledu osiguranja održivosti aktivnosti.

Komisija obaveštava partnera za sprovođenje najmanje 2-3 meseca unapred o datumima predviđenim za misije evaluacije. Partner za sprovođenje efikasno i efektivno sarađuje sa stručnjacima za evaluaciju i između ostalog im pruža sve neophodne informacije i dokumentaciju, kao i pristup prostorijama predviđenim za projekte i aktivnosti.

Izveštaji o evaluaciji se dele sa korisnikom IPA II i drugim ključnim zainteresovanim stranama. Partner za sprovođenje i Komisija analiziraju zaključke i preporuke evaluacija i prema potrebi u dogovoru sa korisnikom IPA II zajednički odlučuju o naknadnim aktivnostima koje treba preduzeti i svim potrebnim prilagođavanjima, uključujući ako je naznačeno, preusmeravanje projekta.

ANEKS II – OPŠTI USLOVI

Sadržaj

ANEKS II – OPŠTI USLOVI	2
Deo I: Odredbe koje se primenjuju na aktivnosti za koje je korisnik IPA II ugovorni organ	3
Član 1 – Opšte odredbe	3
Član 2 – Vidljivost i komunikacija	5
Član 3 - <i>Ex-ante</i> kontrola procedura za bespovratna sredstva i javne nabavke i <i>ex-post</i> kontrola ugovora i donacija koje će obavljati Komisija	6
Član 4 - Bankovni računi, računovodstveni sistemi i priznati troškovi	6
Član 5 - Odredbe o isplatama od strane Komisije za korisnika IPA II	7
Član 6 – Prekid isplate	8
Član 7 – Povraćaj sredstava	8
Deo II: Odredbe koje se odnose na podršku budžetu	10
Član 8 – Dijalog o politici	10
Član 9 – Utvrđivanje uslova i isplata	10
Član 10 – Transparentnost podrške budžetu	10
Član 11 – Povraćaj sredstava za podršku budžetu	10
Deo III: Odredbe koje se primenjuju na Sporazum o finansiranju bez obzira na režim upravljanja	11
Član 12 – Period za izvršenje, operativni period realizacije i rok za ugovaranje	11
Član 13 – Dozvole i ovlašćenja	11
Član 14 – Zahtevi za izveštavanjem	11
Član 15 – Prava intelektualne svojine	12
Član 16 – Konsultacije između korisnika IPA II i Komisije	12
Član 17 – Izmene i dopune Sporazuma o finansiranju	13
Član 18 – Obustava Sporazuma o finansiranju	13
Član 19 – Raskid Sporazuma o finansiranju	14
Član 20 – Aranžmani za rešavanje sporova	15

DEO I: ODREDBE KOJE SE PRIMENJUJU NA AKTIVNOSTI ZA KOJE JE KORISNIK IPA II UGOVORNI ORGAN

Član 1 – Opšte odredbe

- (1) Cilj Dela I je postavljanje pravila poveravanja zadataka u vezi izvršavanja budžeta kao što je opisano u Aneksu I i definisanje prava i obaveza korisnika IPA II i Komisije respektivno u izvršavanju ovih zadataka.

Deo I se odnosi na poveravanje zadataka u vezi izvršavanja budžeta korisniku IPA II koji se odnose na doprinos Unije samo, ili u kombinaciji sa sredstvima korisnika IPA II ili sredstava treće strane, u slučaju da se ta sredstva se sprovode u zajedničkom sufinansiranju, odnosno gde su sakupljena.

- (2) Korisnik IPA II će ostati odgovoran za ispunjenje obaveza propisanih u ovom Sporazumu o finansiranju i Okvirnim sporazumom, čak iako poddelegira drugim subjektima navedenim u Aneksu I da izvrše određene poverene zadatke u vezi izvršavanja budžeta. Komisija, posebno zadržava pravo da obustavi isplate i da suspenduje i/ili raskine Sporazum o finansiranju na osnovu akata, propusta i/ili situacija bilo određenog entiteta.
- (3) Zadaci iz stava 1. ovog člana biće sprovedeni od strane korisnika IPA II u skladu sa procedurama i standardnim dokumentima utvrđenim i objavljenim od strane Komisije za dodelu javnih nabavki i ugovora o grantovima u spoljnim aktivnostima, na snazi na vreme pokretanja dotičnog postupka (PRAG), kao i u skladu sa potrebnim standardima vidljivost i komunikacije iz člana 2. (2).
korisnik IPA II će sprovesti procedure javnih nabavki i dodele bespovratnih sredstava (grantova), zaključiti nastale ugovore, i da obezbediće da su svi relevantni dokumenti za revizorski trag na jeziku ovog Sporazuma o finansiranju.
- (4) Korisnik IPA II će poštovati minimalnu stopu svog doprinosa navedenog u Aneksu I. U slučaju doprinosa od strane korisnika IPA II i Unije, doprinos korisnika IPA II moraju biti dostupan u isto vreme kao i odgovarajući doprinos iz Unije.
- (5) Korisnik IPA II će zadržati sve relevantnu finansijsku i ugovornu prateću dokumentaciju od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju ili iz ranijeg datuma u slučaju da je postupak javnih nabavki, poziva za podnošenje predloga projekta ili dodele direktnih donacija bio pokrenut pre stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju:

(a) Za postupak javne nabavke naročito:

- a) Obaveštenje o najavi, sa dokazom objavljivanja obaveštenja o nabavci i bilo kakvih ispravki;
- b) Imenovanje Odbora za uži izbor;
- c) Izveštaj o užem izboru (uključujući anekse) i prijave;
- d) Dokaz o objavljivanju obaveštenja o užem izboru;
- e) Pisma kandidatima koji nisu ušli u uži izbor;

- f) Poziv za učešće na tenderu ili ekvivalentnom postupku;
- g) Tenderska dokumentacija uključujući anekse, pojašnjenja, zapisnika sa sastanaka, dokaz o objavljivanju;
- h) Imenovanje Komisije za procenu;
- i) Izveštaj o otvaranju tendera, uključujući i anekse;
- j) Izveštaj o proceni/pregovaranju, uključujući i anekse i primljene ponude;⁶
- k) Pismo o obaveštavanju;
- l) Prpratno pismo za podnošenje ugovora;
- m) Pismo neuspešnim kandidatima;
- n) Obaveštenje o dodeli/otkazivanju, uključujući i dokaz o objavljivanju;
- o) Potpisani ugovori, amandmani, dopune, izveštaji o sprovođenju i relevantna prepiska.

(b) Za pozive za podnošenje predloga i direktnu dodelu grantova naročito:

- a) Imenovanje Komisije za procenu;
- b) Početni i administrativni izveštaj, uključujući anekse i primljene prijave;⁷
- c) Pisma uspešnim i neuspešnim kandidatima nakon procene rezimea projekta;
- d) Izveštaj o proceni rezimea projekta;
- e) Izveštaj o proceni potpune primene ili izveštaj o pregovaranju sa relevantnim aneksima;
- f) Provera podobnosti i prateća dokumentacija;
- g) Pisma uspešnim i neuspešnim kandidatima sa odobrenom rezervnom listom nakon potpune procene prijava;
- h) Prpratno pismo za dostavljanje ugovora o dodeli granta;

⁶ Eliminacija neuspešnih ponuda će biti pet godina nakon zatvaranja postupka nabavke.

⁷ Eliminacija neuspešnih prijave će se izvršiti tri godine nakon završetka postupka dodele granta.

- i) Obaveštenje o dodeli/otkazivanju uz dokaz o objavljivanju;
- j) Potpisani ugovori, amandmani, dopune i relevantne prepiske.

Osim toga, finansijski i ugovorni dokumenti iz stava 5 (a) i (b) ovog člana dopunjuju se svim relevantnim pratećim dokumentima kao što je predviđeno postupcima iz odeljka 3. ovog člana, kao i svim relevantnim dokumentima u vezi sa plaćanjima, povraćajem sredstava i operativnim troškovima, na primer izveštajima o projektima i proverama na licu mesta, prihvatanjem roba i radova, garancijama, izveštajima nadzornih inženjera.

Period čuvanja je isti za sve relevantne finansijske i ugovorne dokumente, u skladu sa članom 49. Okvirnog sporazuma.

Član 1a – Obaveza obaveštavanja, administrativne sankcije i nedelovanje

(1) Korisnik IPA II koji predstavlja Ugovorni organ, odmah obaveštava Komisiju ukoliko se kandidat, ponuđač ili podnosilac zahteva nađe u situaciji u kojoj dolazi do isključenja iz učešća u postupku nabavke i dodele granta ili ukoliko se utvrdi da je počinio nepravilnosti i prevaru ili ozbiljno krši svoje ugovorne obaveze.

(2) Prilikom dodele ugovora o nabavci ili grantu, korisnik IPA II, koji predstavlja Ugovorni organ, uzima u obzir informacije sadržane u „Sistemu ranog otkrivanja i isključenja“ (SROI) Komisije. Pristup informacijama može biti obezbeđen preko kontaktne tačke(a) ili konsultacija, korišćenjem sledećih sredstava: (Evropska komisija, Generalni direktorat za budžet, računovođa Komisije, BRE2-13/505, B-1049 Brisel, Belgija, putem elektronske pošte na adresu BUDG-COI-EXCL-DB@ec.europa.eu u kopiji navesti adresu navedenu u članu 3. Posebnih uslova).

(3) Kada korisnik IPA II postane svestan situacije isključenja iz sprovođenja zadataka opisanih u Aneksu I, korisnik IPA II dužan je da privrednog subjekta ili podnosioca zahteva za grant isključi iz svojih budućih postupaka nabavke ili dodele granta. Korisnik IPA II takođe može nametnuti novčanu kaznu srazmernu vrednosti datog ugovora. Isključenja i/ili novčane kazne se nameću nakon adversarnog postupka kojim se osigurava ostvarenje prava na odbranu ugovarača ili korisnika granta. Korisnik IPA II obaveštava Komisiju u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(4) U skladu sa stavom 3. ovog člana, korisnik IPA II smatra se odgovornim za nedelovanje ukoliko ne nametne isključenje i/ili novčanu kaznu privrednom subjektu ili podnosiocu zahteva za grant.

U slučaju nedelovanja, korisnik IPA II koji predstavlja Ugovorni organ obaveštava Komisiju, objašnjavajući razloge svog nedelovanja. Komisija zadržava pravo da privrednog subjekta ili podnosioca zahteva za grant isključi iz budućih postupaka dodele finansijskih sredstava i/ili nametne novčanu kaznu privrednom subjektu ili podnosiocu zahteva za grant između u iznosu od 2 % do 10% od ukupne vrednosti datog ugovora.

Član 2 – Vidljivost i komunikacija

- (1) U skladu sa članom 24. (3) Okvirnog sporazuma, IPA III korisnik će preduzeti neophodne mere da se obezbedi vidljivost EU fondova za aktivnosti koje su mu poverene, i pripremiti koherentan plan aktivnosti vidljivost i komunikacije koji treba dostaviti Komisiji za sporazum u roku od 2 meseca od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju.
- (2) Ove aktivnosti komunikacija i vidljivosti moraju biti u skladu sa Priručnikom EU za komunikacije i vidljivost za spoljne akcije propisane i objavljene od strane Komisije na snazi u vreme aktivnosti.

Član 3 - *Ex-ante* kontrola postupaka dodele grantova i nabavki i naknadne (*ex post*) kontrole ugovora i grantova koje sprovodi Komisija

- (1) Komisija može sprovoditi *ex ante* kontrole tendera, objavljivanja poziva za dostavljanje predloga i dodelu ugovora i grantova za sledeće faze nabavki ili dodele grantova:
 - (a) odobravanje obaveštenja o nabavkama, programima rada za pozive za dostavljanje predloga, kao i bilo kakvih ispravki;
 - (b) odobravanje tenderskih dosijea i smernica za podnosiocima zahteva za dodelu granta;
 - (c) odobravanje sastava Odbora za evaluaciju;
 - (d) odobravanje izveštaja o evaluaciji i odluka o dodeli;⁸
 - (e) odobravanje ugovorne dokumentacije i dopuna ugovora.
- (2) Kada je reč o *ex-ante* kontrolama, Komisija može odlučiti da:
 - (a) sprovede *ex-ante* kontrole svih dokumenata, ili
 - (b) izvrši odabir dokumenata nad kojima će izvršiti *ex-ante* kontrolu, ili
 - (c) u potpunosti izostavi *ex-ante* kontrole.
- (3) Ukoliko Komisija odluči da sprovede *ex-ante* kontrole u skladu sa stavom 2. (a) ili (b) ovog člana, obavestiće korisnika IPA II koji predstavlja Ugovorni organ, koji je dužan da dostavi svu potrebnu dokumentaciju i informacije Komisiji nakon što je dobio obaveštenje da odabran za *ex-ante* kontrolu, najkasnije u vreme dostavljanja obaveštenja o nabavci ili programu rada na objavljivanje.
- (4) Komisija može da odluči da sprovede *ex-post* kontrolu, uključujući revizije i provere na licu mesta, u bilo kom trenutku i bilo kog ugovora ili granta koje je dodelila korisnicima IPA II koji predstavljaju Ugovorne organe u okviru ovog Sporazuma o finansiranju. Korisnik IPA II staviće na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju i informacije po prijemu obaveštenja da je određen spis odabran za *ex-post* kontrolu. Komisija može ovlastiti određeno lice ili subjekat za sprovođenje *ex-post* kontrole u njeno ime.

Član 4 - Bankovni računi, računovodstveni sistemi i priznati troškovi

- (1) Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju, Nacionalni fond i operative strukture korisnika IPA II koji predstavlja Ugovorni organ programa, otvara najmanje jedan bankovni račun denominiran u evrima. Ukupni bankovni bilans za program predstavlja zbir bilansa na svim bankovnim računima otvorenim za program, koji su u vlasništvu

⁸ Za ugovore o uslugama, ovaj korak obuhvata *ex-ante* kontrole vezane za odobravanje užeg izbora

Nacionalnog fonda i svih operativnih struktura korisnika IPA II.

- (2) Korisnik IPA II priprema i dostavlja Komisiji planove isplata predviđenih za period sprovođenja programa. Ovi planovi se ažuriraju za godišnji finansijski izveštaj iz člana 14(2) i za svako zahtevanje sredstava. Planovi se zasnivaju na detaljno dokumentovanoj analizi (uključujući planirane ugovore i raspored plaćanja po ugovoru za narednih četrnaest meseci) koja se dostavlja Komisiji na zahtev.
- (3) Početni plan predviđenih isplata sadrži sažete planove godišnjih isplata za čitav period sprovođenja i planove mesečnih isplata za prvih četrnaest meseci programa. Naknadni planovi sadrže sažete planove godišnjih isplata za bilans u periodu sprovođenja programa i planove mesečnih isplata za narednih četrnaest meseci.
- (4) Korisnik IPA II uspostavlja i održava računovodstveni sistem u skladu sa klauzulom 2(3)(b) Aneksa A Okvirnog sporazuma koji sadrži informacije o ugovorima u sklopu programa naznačenog u Aneksu V.
- (5) Troškovi priznati u računovodstvenom sistemu koji se održava u skladu sa odeljkom 4 ovog člana koji su nastali, plaćeni i prihvaćeni i odgovaraju stvarnim troškovima dokazanim pratećim dokumentima i koriste se kada je potrebno da se isplati ukupan iznos predfinansiranja koji je korisnik IPA II platio u sklopu lokalnih ugovora.
- (6) Korisnik IPA II dostavlja Komisiji sledeće izveštaje:
 - (a) Izveštaj o preseku stanja – kao što je navedeno u članu 14(4);
 - (b) Godišnje izveštaje kao što je navedeno u stavovima od (2) do (4) člana 14;
 - (c) Izveštaje o zahtevima za prenos sredstava kao što je navedeno u članu 5.

Član 5 - Odredbe o izvršenim plaćanjima od strane Komisije korisniku IPA II

Korisnik IPA II koji predstavlja Ugovorni organ dostavlja svoj početni plan predviđenih isplata za program, koji je pripremljen u skladu sa članom 4(2), sa zahtevom za prvim plaćanjem iznosa predfinansiranja. Prvo plaćanje iznosa predfinansiranja obavlja se za 100% predviđenih isplata za prvu godinu plana predviđenih isplata.

- (2) Korisnik IPA II dostavlja zahteve za naknadno plaćanje iznosa predfinansiranja kada ukupni bankovni bilans programa bude ispod iznosa predviđenih isplata za narednih pet meseci programa.
- (3) Svaki zahtev za dodatno predfinansiranje treba pratiti sledećim dokumentima:
 - a) Sažeti izveštaj o svim isplatama izvršenim za potrebe programa;
 - b) Bankovni bilans za program na datum preseka zahteva;
 - c) Proračun isplata za potrebe programa za narednih četrnaest meseci na datum preseka zahteva u skladu sa Aneksom IV tačka (d).
- (4) Korisnik IPA II može za svako naredno predfinansiranje zahtevati iznos ukupnog proračuna isplata za četrnaest meseci od datuma preseka zahteva, umanjen za bilanse iz odeljka 3(b) ovog člana na datum preseka zahteva za sredstva uvećana za svaki iznos finansiran od strane korisnika IPA II prema stavu 5. ovog člana, a koji još uvek nije nadoknađen.

Komisija zadržava pravo da umanju sva naknadna plaćanja iznosa predfinansiranja u slučaju da ukupni bankovni bilans korisnika IPA II u okviru programa i svih ostalih IPA I i IPA II programa kojima upravlja korisnik IPA II premašuje proračun isplata za narednih četrnaest meseci.

- (5) U slučaju kada je isplata umanjena shodno stavu 4. ovog člana, korisnik IPA II mora finansirati program iz svojih izvora do iznosa umanjenja. Korisnik IPA II može zatim da zahteva nadoknadu ovog finansiranja u sklopu narednog zahteva za sredstva, kao što je precizirano u stavu 4. ovog člana.
- (6) Komisija ima pravo na povraćaj prekomernih bankovnih bilansa koji su ostali neiskorišćeni više od dvanaest meseci. Pre ostvarivanja ovog prava, Komisija poziva korisnika IPA II da navede razloge kašnjenja u isplati sredstava i objasni stalnu potrebu za njima tokom naredna dva meseca.
- (7) Kamata od predfinansiranja bankovnih bilansa programa ne dospeva Komisiji.
- (8) Prema članu 33(4) Okvirnog sporazuma, ukoliko prekid roka za zahteve za plaćanje premašuje dva meseca, korisnik IPA II može zahtevati odluku od strane Komisije o tome da li treba produžiti prekid roka.
- (9) Konačni finansijski izveštaj iz člana 37(2) Okvirnog sporazuma dostavlja NSO, najkasnije 16 meseci nakon završetka operativnog perioda za sprovođenje.

Član 6 – Prekid plaćanja

- (1) Ne dovodeći u pitanje obustavu ili prekid ovog Sporazuma o finansiranju prema članovima 18, odnosno 19, kao i članu 39. Okvirnog sporazuma, Komisija može delimično ili u potpunosti prekinuti plaćanja ukoliko:
 - (a) Komisija utvrdi ili ozbiljno sumnja da je korisnik IPA II počinio značajne greške, nepravilnosti ili prevaru, koje dovode u pitanje zakonitost ili ispravnost pojedinih osnovnih transakcija prilikom sprovođenja programa ili nije ispunio svoje obaveze iz ovog Sporazuma o finansiranju, uključujući i obaveze u vezi sa planom Vidljivosti i Komunikacije;
 - (b) Komisija utvrdi ili ozbiljno sumnja da je korisnik IPA II počinio sistemske ili ponovljene greške ili nepravilnosti, prevaru ili kršenja obaveza iz ovog ili drugih sporazuma o finansiranju, pod uslovom da te greške, nepravilnosti, prevare ili kršenja obaveza imaju značajan uticaj na sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju ili dovode u pitanje pouzdanosti sistema unutrašnje kontrole korisnika IPA II ili zakonitost i ispravnost osnovnog troška.

Član 7 – Povraćaj sredstava

- (1) Pored slučajeva iz člana 41. Okvirnog sporazuma, Komisija može povratiti sredstva od korisnika IPA II, u skladu sa finansijskom regulativom, posebno u slučaju:
 - (a) da Komisija utvrdi da ciljevi programa navedeni u Aneksu I nisu postignuti;
 - (b) neprihvatljivog troška;

- (c) nepoštovanja stope doprinosa, kao što je predviđeno u Aneksu I
 - (d) troška nastalog kao posledica grešaka, nepravilnosti, prevare ili kršenja obaveza prilikom sprovođenja Akcionog programa, posebno prilikom postupka nabavke i dodele granta.
- (2) U skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, korisnik IPA II dobija povraćaj doprinosa Unije isplaćenog korisniku IPA II od primalaca koji su se našli u bilo kojoj od situacija utvrđenih u stavu 1. (b) ili (c) ovog člana ili u članu 41. Okvirnog sporazuma. Činjenica da korisnik IPA II nije uspeo da povрати deo ili sva sredstva ne sprečava Komisiju da naplati sredstva od korisnika IPA II.
- (3) Iznosi koji su na nepropisan način plaćeni ili nadoknađeni od strane korisnika IPA II, iznosi iz finansijskih garancija za ispunjenje obaveza i garancija za predfinansiranje, koje su podnete na osnovu postupaka nabavki i dodele grantova, iznosi novčanih kazni koje je korisnik IPA II nametnuo kandidatima, ponuđačima, podnosiocima zahteva, ugovaračima ili korisnicima grantova se ili ponovo koriste za svrhe programa ili vraćaju Komisiji.

DEO II: ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA PODRŠKU BUDŽETU

Član 8 – Dijalog o politici

Korisnik IPA II i Komisija se obavezuju na redovan konstruktivan dijalog na odgovarajućem nivou, o primeni ovog Sporazuma o finansiranju.

Član 9 – Utvrđivanje uslova i isplata

- (1) Komisija utvrđuje uslove za isplatu tranši budžeta za podršku komponente, kao što je utvrđeno u Aneksu I i Aneksu IA.
- (2) Kada Komisija zaključi da uslovi za isplatu nisu ispunjeni, obavestiće korisnika IPA II bez nepotrebnog odlaganja.
- (3) Zahtevi za isplatu od strane korisnika IPA II će biti prihvatljivi za EU finansiranje, pod uslovom da su u skladu sa odredbama navedenim u Aneksu I i Aneksu IA, i ukoliko su podneti u toku operativne faze sprovođenja.
- (4) Korisnik IPA II primenjuje svoje nacionalne devizne propise na nediskriminatoran način za sve isplate za podršku budžetskih komponenti.

Član 10 – Transparentnost podrške budžetu

Korisnik IPA II je saglasan sa objavljivanjem ovog Sporazuma o finansiranju od strane Komisije, i sa svakom izmenom istog, uključujući i elektronskim putem i sa objavljivanjem osnovnih informacija za podršku budžetu koje Komisija smatra odgovarajućim. Sadržaj takve publikacije će biti u skladu sa zakonima EU koji se odnose na zaštitu ličnih podataka.

Član 11 – Povraćaj sredstava za podršku budžetu

Komisija može povući deo ili celokupnu isplatu za podršku budžetu, uz dužno poštovanje principa proporcionalnosti. Ukoliko Komisija utvrdi da je isplata bila poništena usled ozbiljne nepravilnosti koja se pripisuje korisniku IPA II, posebno ukoliko je korisnik IPA II pružio nepouzdanu i netačnu informaciju, ili ako je bio deo korupcije ili prevare.

DEO III: ODREDBE KOJE SE PRIMENJUJU NA SPORAZUM O FINANSIRANJU BEZ OBZIRA NA REŽIM UPRAVLJANJA

Član 12 – Period za izvršenje, operativni period sprovođenja i rok za ugovaranje

- (1) Period za izvršenje je period u kome se sprovodi Sporazum o finansiranju i obuhvata operativni period sprovođenja, kao i fazu zatvaranja. Trajanje perioda izvršenja propisano članom 2(2) Posebnim uslovima, počinje stupanjem na snagu ovog Sporazuma o finansiranju.
- (2) Operativni period sprovođenja je period u kome su sve operativne aktivnosti obuhvaćene nabavkama, ugovorima o grantu i ugovorima o delegiranju završene. Trajanje ovog perioda je propisano članom 2(2) Posebnih uslova, i počinje stupanjem na snagu ovog Sporazuma o finansiranju.
- (3) Period za izvršenje i operativni period sprovođenja se poštuju od strane ugovornog organa prilikom zaključenja i sprovođenja nabavki, ugovora o grantu i ugovora o delegiranju u okviru ovog Sporazuma o finansiranju.
- (4) Troškovi u vezi sa aktivnostima će biti prihvatljivi za EU finansiranje samo ukoliko su nastali tokom operativnog perioda sprovođenja; troškovi koji su nastali od strane korisnika IPA II pre stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju neće biti prihvatljivi za EU finansiranje.
- (5) Ugovori o nabavci i grantu će se zaključiti najkasnije u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Sporazuma o finansiranju osim:
 - (a) izmena i dopuna već zaključenih ugovora;
 - (b) ugovora pojedinačne nabavke koji će biti zaključeni posle prevremenog raskida postojećeg ugovora o nabavci;
 - (c) ugovora koji se odnose na reviziju i evaluaciju, koji mogu biti potpisani nakon operativnog sprovođenja;
 - (d) promene subjekta zaduženog za poverene zadatke.
- (6) Ugovor o nabavci ili grantu, po kome nije bilo povoda za bilo kakvu isplatu u roku od dve godine od potpisivanja biće automatski raskinuti, dok će finansiranje biti obustavljeno.

Član 13 – Dozvole i ovlašćenja

Bilo koja vrsta dozvole i/ili ovlašćenja neophodnih za realizaciju Programa obezbeđuju se u dogledno vreme od strane nadležnih organa korisnika IPA II, u skladu sa nacionalnim zakonom.

Član 14 – Zahtevi za izveštavanje

- (1) U cilju opštih zahteva za izveštavanje Komisije iz člana 58. Okvirnog sporazuma i posebnih zahteva za izveštavanje iz indirektnog upravljanja kao što je navedeno u članu 59(1) Okvirnog sporazuma o godišnjem izveštaju o realizaciji IPA II pomoći, NIPAK će koristiti šablon kao što je predviđeno u Aneksu III ovog Sporazuma o finansiranju.
- (2) Za potrebe posebnih zahteva za izveštavanje iz indirektnog upravljanja navedenim u tački (a) člana 59.(2) Okvirnog sporazuma o godišnjim finansijskim izveštajima ili izveštaju, NSO korisnika IPA II će koristiti šablone predviđene tačkama (a) i (b) Aneksa IV ovog Sporazuma o finansiranju.
- (3) Za potrebe člana 59.(4) Okvirnog sporazuma NIPAK podnosi završni izveštaj o realizaciji IPA II pomoći ovog Programa Komisiji najkasnije četiri meseca od poslednje isplate ugovornoj strani ili korisniku grantu.
- (4) Za potrebe člana 59.(6) Okvirnog sporazuma NSO će do 15. januara naredne finansijske godine obezbediti, u elektronskoj formi, kopiju podataka iz računovodstvenog sistema ustanovljenog članom 4(4). Ovi podaci bi trebali biti praćeni potpisanim nerevizijским kratkim finansijskim izveštajem u skladu sa tačkom (c) Aneksa IV.

Član 15 – Prava intelektualne svojine

- (1) Ugovori koji se finansiraju u okviru ovog Sporazuma o finansiranju će osigurati da korisnik IPA II stekne sva neophodna prava intelektualne svojine u pogledu informacionih tehnologija, studija, crteža, planova, publiciteta i bilo kog drugog materijala namenjenog u svrhu planiranja, realizacije, praćenja i procene.
- (2) Korisnik IPA II garantuje da će Komisija, ili bilo koje drugo lice koje je ovlašćeno od strane Komisije, imati pristup i pravo na korišćenje takvih materijala. Komisija će takav materijal koristiti samo za sopstvene potrebe.

Član 16 – Konsultacije između korisnika IPA II i Komisije

- (1) Korisnik IPA II i Komisija se međusobno konsultuju pre nego što dođe do bilo kog spora koji se odnosi na sprovođenje ili tumačenje ovog Sporazuma o finansiranju u skladu sa članom 20.
- (2) U slučaju da Komisija uoči problem u sprovođenju postupaka koji se odnose na sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju, ona uspostavlja sve neophodne kontakte sa korisnikom IPA II kako bi popravila situaciju i preduzela sve neophodne korake.
- (3) Konsultacije mogu dovesti do izmena i dopuna, obustave ili prekida ovog Sporazuma

o finansiranju.

- (4) Komisija redovno obaveštava korisnika IPA II o sprovođenju aktivnosti opisanih u Aneksu I, a koje ne spadaju u Deo I ovih Opštih uslova.

Član 17 – Izmene i dopune ovog Sporazuma o finansiranju

- (1) Sve izmene i dopune ovog Sporazuma o finansiranju sačinjavaju se u pisanoj formi, uključujući i razmenu pisama.
- (2) Ukoliko korisnik IPA II zahteva izmenu ili dopunu, zahtev se podnosi Komisiji najmanje šest meseci pre predviđenog stupanja na snagu izmene ili dopune.
- (3) Komisija može izmeniti modele dokumenata u Aneksu III, IV i V, a da pritom ne zahteva izmene i dopune ovog Sporazuma o finansiranju. Korisnici IPA II se obaveštavaju u pisanoj formi o svakoj izmeni ili dopuni i njenom stupanju na snagu.

Član 18 – Obustava Sporazuma o finansiranju

- (1) Sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju može biti obustavljeno u sledećim slučajevima:
- a) Komisija može obustaviti sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju ukoliko bilo koji korisnik IPA II prekrši obavezu iz ovog Sporazuma o finansiranju.
 - b) Komisija može obustaviti sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju ukoliko korisnik IPA II prekrši bilo koju obavezu utvrđenu postupcima i standardnim dokumentima iz člana 18(2) Okvirnog sporazuma.
 - c) Komisija može obustaviti sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju ukoliko korisnik IPA II ne ispunjava uslove za poveravanje zadataka koji se odnose na izvršenje budžeta.
 - d) Komisija može obustaviti sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju ukoliko bilo koji korisnik IPA II odluči da obustavi ili prekine proces pristupanja EU.
 - e) Komisija može obustaviti sprovođenje ovog Sporazuma o finansiranju ukoliko bilo koji korisnik IPA II prekrši obavezu u vezi poštovanjem ljudskih prava, demokratskih principa i vladavine prava i u ozbiljnim slučajevima korupcije;
 - f) Ovaj Sporazum o finansiranju može biti obustavljen usled slučaja više sile (*force majeure*), kako je definisano u daljem tekstu „Viša sila“. „Viša sila“ se odnosi na svaku nepredviđenu uli izuzetnu situaciju ili događaj izvan kontrole strana koje sprečavaju bilo koju od strana u ispunjavanju njihovih obaveza, koje se ne mogu pripisati grešci ili nemaru s njihove strane (ili sa strane njihovih izvođača, zastupnika ili zaposlenih) i za koje se ispostavi da su

nepremostive uprkos svoj revnosti (*due diligence*). Neispravnost opreme ili materijala ili kašnjenje u njihovom obezbeđivanju, radni sporovi, štrajkovi ili finansijske poteškoće se ne mogu navesti kao slučaj više sile. Ne smatra se da strana krši svoje obaveze ukoliko je sprečena da ih ispuni usled više sile, o kojoj je druga strana blagovremeno obavestena. Strana koja se suočava sa višom silom o tome treba da obavesti drugu stranu, navodeći prirodu, verovatno trajanje i očekivane posledice problema i preduzme sve potrebne mere kako bi umanjila moguću štetu. Ukoliko viša sila utiče samo na deo programa obustava Sporazuma o finansiranju može biti delimična;

- g) Nijedna strana ne smatra se odgovornom za kršenje svojih obaveza iz ovog Sporazuma o finansiranju ukoliko je sprečena da ih ispuni zbog više sile, pod uslovom da je preduzela mere da umanjiti moguću štetu.

- (2) Komisija može obustaviti ovaj Sporazum o finansiranju bez prethodnog obaveštenja.
- (3) Komisija može preduzeti sve odgovarajuće mere predostrožnosti pre nego što dođe do obustave.
- (4) Nakon obustave, ukazuje se na posledice po tekuće ugovore o nabavkama i grantovima i ugovore koji tek treba da budu potpisani, kao i na sporazume o delegiranju.
- (5) Obustava ovog Sporazuma o finansiranju ne dovodi u pitanje obustavu plaćanja i raskid ovog Sporazuma o finansiranju od strane Komisije u skladu sa članom 6 i članom 19.
- (6) Strane nastavljaju sa sprovođenjem Sporazuma o finansiranju onda kada to uslovi dozvole, uz prethodno pisano odobrenje Komisije. To ne dovodi u pitanje eventualne izmene i dopune ovog Sporazuma o finansiranju koje mogu biti neophodne kako bi se program prilagodio novim uslovima sprovođenja, uključujući, ukoliko je moguće, produženje perioda sprovođenja ili prekid ovog Sporazuma o finansiranju u skladu sa članom 19.

Član 19 – Prekid Sporazuma o finansiranju

- (1) Ukoliko problemi koji su doveli do obustave ovog Sporazuma o finansiranju ne budu rešeni u periodu od najviše 180 dana, bilo koja strana može prekinuti Sporazum o finansiranju, uz otkazni rok od 30 dana.
- (2) Osim kada Komisija deluje kao ugovorni organ, ovaj Sporazum o finansiranju će biti automatski raskinut ukoliko nije bilo nikakve isplate u roku od dve godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju.
- (3) Kada je prekid ovog Sporazuma konstatovan, ukazuje se na posledice po tekuće ugovore o

nabavkama i grantovima, sporazume o delegiranju i ugovore ili grantove, i sporazume o delegiranju koje tek treba potpisati.

- (4) Prekid ovog Sporazuma o finansiranju ne isključuje mogućnost da Komisija izvrši finansijske ispravke u skladu sa članovima 36. do 44. Okvirnog sporazuma.

Član 20 – Sporazumno rešavanje sporova

- (1) Svaki spor u vezi ovog Sporazuma o finansiranju koji se ne može rešiti u roku od šest meseci putem konsultacija među stranama predviđenih članom 16. može se rešiti arbitražom na zahtev jedne od strana.
- (2) Svaka strana treba da imenuje arbitra u roku od 30 dana od prijema zahteva za arbitražu. Ako u tome ne uspeju, one mogu zatražiti od Generalnog sekretara Stalnog arbitražnog suda (Hag) da imenuje drugog arbitra. Dva imenovana arbitra imenovaće trećeg arbitra u roku od 30 dana. U slučaju da u tome ne uspeju, bilo koja strana može zatražiti od Generalnog sekretara Stalnog arbitražnog suda da imenuje trećeg arbitra.
- (3) Ukoliko arbitri ne odluče drugačije, primenjuje se postupak naveden u Opcionim pravilima Stalnog arbitražnog suda, koja se tiču međunarodnih organizacija i država. Odluke arbitara donose se većinom glasova u roku od tri meseca.
- (4) Svaka strana je dužna da preduzme neophodne mere za izvršenje odluke arbitara.

Izveštaj pokriva period:
01/01/20XX-31/12/20XX

Izveštaj se izdaje dana XX/XX/20XX

Godišnji izveštaj o realizaciji IPA II pomoći pod direktnim i indirektnim upravljanjem [zemlja] dostavljen od strane Nacionalnog IPA koordinatora

I. Rezime

1. Referenca na ciljeve Nacionalnih strateških dokumenata i kratak pregled izazova u sektorima.
2. Učešće u programiranju.
3. Odnosi sa Evropskom komisijom.
4. Problemi sa kojima se susrelo prilikom ispunjavanja propisanih uslova za sprovođenje i obezbeđivanje održivosti, preduzete/ planirane odgovarajuće mere, preporuke za dalje postupke.
5. Odgovarajuća pitanja koja proističu od učešća korisnika IPA II u nadzorni odbor IPA i u sektorskim nadzornim odborima (uključujući Zajednički nadzorni odbor za prekograničnu saradnju), ako ih ima.
6. Učešće u aktivnostima u kojima učestvuje više zemalja i bilo koja srodna pitanja.
7. Aktivnosti praćenja i evaluacije, glavne naučene lekcije i praćenje preporuka.
8. Aktivnosti vezane za komunikaciju i vidljivost.
9. Koordinacija donatora.

U slučaju indirektnog upravljanja rezime treba da pokriva i sledeće:

10. Ukupnu realizaciju IPA pomoći u okviru indirektnog upravljanja (najviše jedna stranica).
11. Glavni horizontalni problemi sa kojima se susrelo tokom realizacije IPA pomoći i preduzete/planirane naknadne mera (najviše pola stranice).
12. Preporuke za dalje postupke (najviše pola stranice).
13. Revizije – glavni nalazi i preporuke kao i preduzete korektivne mere.

II. Informacije po sektoru

Naziv sektora⁹: [Prevoz]

Narativni deo: rezime po sektoru, uključujući sledeće informacije:

1. Učešće u programiranju.
2. Pregled rezultata kretanjem prema pristupu punopravnog sektora (tj. postignuti ciljevi po sektorskoj mapi puta u Sektorskim planskim dokumentima).
3. Koordinacija sa drugim instrumentima i/ili donatorima/ MFI u okviru sektora
4. Uticaj IPA II aktivnosti u okviru sektora na razvoj relevantnih nacionalnih administrativnih kapaciteta u sektoru, strateškom planiranju i budžetiranju

Pod direktnim upravljanjem treba da budu obuhvaćene i sledeće informacije:

5. Uspostavljena operativna struktura(e) i povezane promene, ako je relevantno: [Ministarstvo za saobraćaj]
6. Informacije o sprovođenju programa u sektoru
7. Glavna dostignuća u sektoru
8. Bilo koji problemi sa kojima se susrelo prilikom sprovođenja poverenih zadataka tj. kašnjenja u ugovaranju i naknadne preduzete/ planirane mere.
9. Preporuke za dalje postupke.
10. Sprovedene aktivnosti praćenja i evaluacije, revizije - glavni nalazi i naučene lekcije, preporuke, praćenje i preduzete korektivne mere.

Naziv sektora: Preko-granična saradnja¹⁰

1. Učešće u programiranju po potrebi.
2. Postignuti napredak u sprovođenju PGS programa a posebno u postizanju specifičnih ciljeva po tematskom prioritetu (uključujući kvalitativne i kvantitativne elemente koji ukazuju napredak u pogledu ciljeva)
3. Rezime problema sa kojima se susrelo prilikom sprovođenja PGS programa i bilo koje preduzete korektivne mere, takođe i preporuke za dalje korektivne postupke.

⁹ Prema sektorima u indikativnim strateškim dokumentima.

¹⁰ Za preko-graničnu saradnju potrebno je posebno izveštavanje.

4. Praćenje, uključujući i dogovore o prikupljanju podataka i gde je primenjivo aktivnosti evaluacije.
5. Aktivnosti vezane za komunikaciju i vidljivost.
6. Koordinacija sa partnerskom zemljom.

Pod indirektnim upravljanjem takođe treba da budu obuhvaćene i sledeće informacije:

1. Uspostavljena operativna struktura i povezane promene, ako je relevantno.
2. Bilo koji problemi sa kojima se susrelo prilikom sprovođenja poverenih zadataka tj. kašnjenja u ugovaranju i naknadne preduzete/ planirane mere.
3. Preporuke za dalje postupke.
4. Realizovane revizije - glavni nalazi i preporuke kao i preduzete korektivne mere.

II a. Pokazatelji učinka u sektoru [recimo Prevoza] pokrivajući direktno i indirektno upravljanje:

Pokazatelji¹¹ po programu

Sporazum o finansiranju/Referentni program¹²	Pokazatelj za sektor [Transport]	Izvor	Osnova	Odrednica (2017)	Cilj (2020)	Vrednost (2014¹³)
<i>Državni program za 2014. godinu</i>	<i>Smanjenje prosečnog vremena putovanja putnika između glavnih urbanih centara sa nekim od prevoznih oblika</i>					
<i>Višegodišnji program 2014-20xx</i>	<i>Smanjeni troškovi prevoza po jedinici rezultata</i>					

¹¹ Ovi bi trebalo uglavnom da budu rezultati, kao i odabrani relevantni pokazatelji rezultata.

¹² Mora da bude u skladu sa načinom programiranja (godišnji, višegodišnji sa ili bez podeljenih obaveza) i sa izveštajem NSO-a.

¹³ Treba podesiti broj kolona za sve godine od 2014. do godine perioda izveštavanja. Vrednosti treba da budu kumulativne.

II b. Pregled na nivou aktivnosti za sektor [recimo *Prevoz*]

Sporazum o finansiranju/Referentni program	Aktivnost	Trenutno stanje/Napredak za određenu aktivnost (npr. projektni zadatak u pripremi, pokrenut tender, ugovoren, u fazi sprovođenja, završen)	Glavna dostignuća i njihova procena	Značajni problemi sa kojima se susrelo prilikom sprovođenja poverenih zadataka i preduzete/planirane mere za njihovo prevazilaženje	Događaji koji utiču na buduće sprovođenje	Preporuke za dalje korektivne mere
[Državni program za 2014. godinu]	Elektrifikacija železničke pruge od xxx do granice sa xxxx	npr. Ugovor o uslugama za pripremu projektnih zadataka za radove, potpisan ugovor i u toku sprovođenja, tender za radove, ugovor da bude pokrenut u drugom kvartalu 2015. godine		npr. Ugovor o uslugama za pripremu projektnih zadataka za radove, ugovor je odložen jer pregovarački postupak nije uspeo i morao je da bude ponovo pokrenut	npr. promena domaćeg zakona, kao što je usklađivanje sa sprovođenjem četvrtog železničkog paketa	

Pod indirektnim upravljanjem takođe treba da budu obezbeđeni i sledeći aneksi:

Aneks 1

Pregled funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole (uključujući promene u institucionalnoj strukturi) (najviše jedna stranica).

Transparentnost, vidljivost, informacione i komunikacione aktivnosti u skladu sa Okvirnim sporazumom (najviše jedna stranica.)

Aneks 2

Uspešne priče (Napomena, ovaj deo može da se koristi za godišnji izveštaj o finansijskoj pomoći, pripremljen od strane Evropske komisije)

Aneks 3

Godišnji plan nabavke

Za direktno i indirektno upravljanje, treba obezbediti sledeći aneks:

Aneks 4

Mapa puta sektorskog pristupa - dostignuća (naglašavajući da su li planirani ciljevi ispunjeni ili ne).